Husmands

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

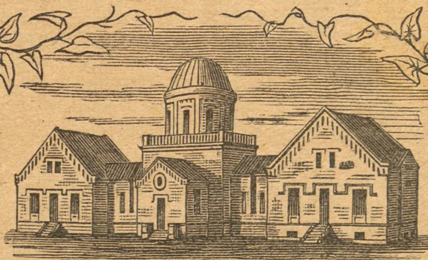
1921,

som er 1. Aar efter Skudaar,

beregnet til Kjøbenhavns Observatoriums Horisont

af

Observatoriet.

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

Det danske Kongehus.

Kong Christian X. til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 26 September 1870, sukcederede 14 Maj 1912, formælet 26 April 1898 med

Dronning Alexandrine Auguste, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, født 24 December 1879.

Sønner:

1) Kronprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899.
2) Knud Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.

Moder:

Enkedronning Louise Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851, formælet 28 Juli 1869, Enke efter Kong Frederik VIII 14 Maj 1912.

Kongens Søskende:

1) Haakon VII., Norges Konge (Christian Frederik Carl Georg Valdemar Axel), f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med Maud Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869.
2) Harald Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876, formælet 28 April 1909 med Helena Adelheid Viktoria Marie, Prinsesse af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Lyksborg, født 1 Juni 1888. — Børn:
   1) Feodora Louise Caroline-Mathilde Victoria Alexandra Frederikke Johanne, født 3 Juli 1910.
   2) Caroline-Mathilde Louise Dagmar Christiane Maud Augusta Ingeborg Thyra Adelheid, født 27 April 1912.
   3) Alexandrine-Louise Caroline-Mathilde Dagmar, f. 12 Decbr. 1914.
   4) Gorm Kristian Frederik Hans Harald, f. 24. Februar 1919.
3) Ingeborg Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar Carl Vilhelm, Prins af Sverige, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.
4) Thyra Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.
5) Christian Frederik Vilhelm Valdemar Gustav, f. 4 Marts 1887.
6) Dagmar Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

Faders Søskende:

1) Alexandra Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med senere Edward VII., Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, Enke 6. Maj 1910.
2) Maria Feodorowna (Maria Sophie Frederikke Dagmar), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere Kejser Alexander III. af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.
3) Thyra Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med Ernst August Vilhelm Adolf Georg Friederich, Hertug af Cumberland og Brunsvig-Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.
4) Valdemar, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med Marie Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865, død 4 Decbr. 1909. — Børn:
   1) Aage (se næste Side).
   2) Axel Christian Georg, f. 12 August 1888, formælet 22 Maj 1919 med Margareta Sofia Lovisa Ingeborg, Prinsesse af Sverige, f. 25 Juni 1899. Søn: Georg Valdemar Carl Axel født 16. April 1920.

3) Erik Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.
4) Viggo Christian Adolph Georg, f. 25 Decbr. 1893.
5) Margrethe Françoise Louise Marie Helene, f. 17 Sept. 1895.

Aage Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887, Prins og Greve af Rosenborg, formælet 17. Jan. 1914 med Grev Calvi di Bergolo's Datter Mathilde, Prinsesse og Grevinde af Rosenborg, født 17 Septbr. 1885.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1921.

Siden Reformationen	404.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	473.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian den Tiendes Fødsel	51.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	238.
Fra Danmarks Grundlov	72.

Mellem Jul og Fastelavn er 6 Uger og 1 Dag.

Aaret 1921 er det 6634te i den julianske Periode.

Næste Aar, 1922, er 1ste Paaskedag den 16. April.

Mosaiske Festdage i 1921.

Purimfest 24. Marts. * 1ste Paaskedag 23. April. * 2den Paaskedag 24. April. * 7de Paaskedag 29. April. * Paaskens Ende 30. April. * Ugefest (Pinse) 12. Juni. * Sammes 2den Festdag 13. Juni. Fastedag, Templets Ødelæggelse 14. Aug. * Nytaarsfest (5682) 3. Oktbr. * Sammes 2den Dag 4. Oktbr. * Store Forsoningsfest 12. Oktbr. * Løvsalsfest 17. Oktbr. * Sammes 2den Festdag 18. Oktbr. * Sammes Slutningsfest 24. Oktbr. * Thorah-Glædesfest 25. Oktbr. Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage 26. Decbr.,

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

Romersk-katholske Festdage m. m. i 1921.

Foruden de paa en Søndag faldende Hovedfester (bl. a. Paaskedag, Pinsedag) højtideligholdes endvidere følgende Festdage: Jesu Omskærelse (Nytaarsdag), Hellig tre Kongers Dag (6. Januar), Kristi Himmelfartsdag, Kristi Legemsfest (2. Torsdag efter Pinse), Alle Helgens Dag (1. November) og 1. Juledag (25. December). — De 40 Dages Fastetid varer fra og med Askeonsdag til Paaskelørdag om Middagen, Søndagene undtagne. Hertil kommer Tamperfastedagene i Pinseugen, i September og December samt Vigiliefastedagene: Pinselørdag, Dagen før Alle Helgen og Jul, for saa vidt disse Dage ikke er Søndage, samt Lørdagen før den Søndag, hvor Marias Optagelse fejres. — Alle Fredage (undtagen naar en befalet Helligdag falder paa en Fredag) samt Askeonsdag er Abstinentsdage. — Tiden for den pligtmæssige Paaskekommunion varer fra Palmesøndag til Kristi Himmelfart.

I Kirkeaaret 1920—1921, der ender med den 26de Søndag efter Trinitatis (20de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1921—1922, der begynder med 1ste Søndag i Advent (27de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Tekstrække.

N. C. ROMS BOGTR. KØBENHAVN

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Decimeter.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4 2	5 19	3
Altona	5 5	7 45	25
Amrum	1 13	6 49	30
Blaavandshuk	1 38	6 8	10
Blankenese	4 31	7 36	—
Blauort Sand	0 29	6 31	—
Bongsiel	2 4	6 38	35
Bordelum Siel	2 32	8 37	—
Brunsbüttel	1 48	7 14	30
Büsum, udenfor Havnen	1 12	6 15	—
Cuxhaven	0 59	6 53	35
Dagebøl	2 10	6 54	30
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	0 52	6 50	—
Esbjerg	2 49	6 3	15
Fanø, N. O. Pynt	2 34	—	—
„ N. V. „	2 14	—	—
„ Midten af Vestkysten	1 23	—	—
Frederikshavn	5 30	6 0	3
Frederiksstad	2 27	7 34	35
Glückstadt	2 57	7 13	35
Hals	8 18	4 57	3
Hamborg	5 15	7 48	—
Helgoland	0 5	6 51	24
Hirtshals	3 57	6 14	3
Hjerting	2 38	6 5	—
Husum Havn	2 26	7 25	—
Højer Kanal	3 11	6 33	20
Krück Aue	3 13	—	—
List	2 14	6 15	20
Meldorf Havn	1 22	7 45	35
Nordby	2 54	6 4	20
Norderpiep	0 42	6 18	40
Nymindegab	2 34	5 48	6
Ording	0 37	7 23	30
Pelvorm	1 49	6 14	35
Pin Aue	3 35	7 34	30
Rendsborg	7 30	7 18	10
Schulau	4 22	7 32	—
Seesand	0 43	6 54	30
Skagen	5 30	6 6	3
Skallingende	2 9	—	—
Støren { Itzehoe	3 48	—	—
Støren { Størort	2 37	7 17	—
Süderoog	1 1	6 44	35
Sydvesthorn	2 34	7 36	30
Sønderho	2 13	6 42	15
Teufelsbrücke	4 51	7 41	—
Thorsminde Gab	3 28	5 35	6
Tvilenfleth	3 45	7 27	—
Tønning	1 52	7 11	30
Vollervik	1 5	6 45	35
Vyk	2 13	6 21	30

Eksempel for Esbjerg den 25de Januar:

Af Pillen for Højvande i Januar	0	Tim.	57	Min.
Hertil lægges (se første Talrække)	2	—	49	—
Højvande ved Esbjerg den 25de Januar Kl.	3	—	46	—
Hertil lægges (se anden Talrække)	6	—	3	—
Lavvande ved Esbjerg den 25de Januar Kl.	9	—	49	—

De udkomne Klokkeslæt er efter mellemeuropæisk Tid og gælder for Formiddagen. Fører Regningen til et Klokkeslæt større end 12 Timer, trækkes 12 Timer fra, og Klokkeslættet gælder da for Eftermiddagen. Høj- og Lavvande om Eftermiddagen indtræffer gennemsnitlig 12 Timer 25 Min. efter de tilsvarende om Formiddagen. — For de af ovenstaaende Steder, der ligger ved Skagerak eller Kattegat, gælder de saaledes fundne Klokkeslæt kun ved Ny- og Fuldmaanetid; ved Kvarterskifterne maa der lægges $1^3/_4$ Time til. — Paa følgende Steder (de indklamrede Tal angiver Middelspringflodhøjden i Decimeter) indtræffer Højvande følgende Antal Timer senere end i Frederikshavn: Hornbæk (2) $3^1/_4$, Kjøbenhavn (2) 4, Aarhus (3) 5, Fredericia (3) 6, Slipshavn (3) 7, Korsør (3) $7^1/_4$. Ved Gjedser (1) indtræffer Højvande $6^1/_4$ Time senere end ved Korsør.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. (Efter Lov af 22. Marts 1907 gælder dog Greenwich Tid paa Færøerne fra 1. Januar 1908). Alle Klokkeslæt i denne Almanak er derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og er 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa hver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med O. F. eller O. E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med N. F. eller N. E.

Den sidste Række paa hver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13'	Marts	30	12 14'	Aug.	13	12 14'	Oktbr.	30	11 53'
„	2	12 14'	April	2	12 13'	„	19	12 13'	Novbr.	8	11 54'
„	4	12 15'	„	6	12 12'	„	23	12 12'	„	17	11 55'
„	6	12 16'	„	9	12 11'	„	27	12 11'	„	21	11 56'
„	9	12 17'	„	13	12 10'	„	30	12 10'	„	25	11 57'
„	11	12 18'	„	17	12 9'	Septb.	2	12 9'	„	28	11 58'
„	14	12 19'	„	21	12 8'	„	5	12 8'	Decbr.	1	11 59'
„	16	12 20'	„	27	12 7'	„	8	12 7'	„	4	12 0'
„	20	12 21'	Maj	4	12 6'	„	11	12 6'	„	6	12 1'
„	23	12 22'	„	27	12 7'	„	14	12 5'	„	8	12 2'
„	27	12 23'	Juni	3	12 8'	„	17	12 4'	„	11	12 3'
Febr.	2	12 24'	„	9	12 9'	„	20	12 3'	„	13	12 4'
„	22	12 23'	„	14	12 10'	„	23	12 2'	„	15	12 5'
„	28	12 22'	„	19	12 11'	„	26	12 1'	„	17	12 6'
Marts	5	12 21'	„	23	12 12'	„	28	12 0'	„	19	12 7'
„	9	12 20'	„	28	12 13'	Oktbr.	2	11 59'	„	21	12 8'
„	13	12 19'	Juli	3	12 14'	„	5	11 58'	„	23	12 9'
„	17	12 18'	„	9	12 15'	„	8	11 57'	„	25	12 10'
„	20	12 17'	„	17	12 16'	„	12	11 56'	„	27	12 11'
„	23	12 16'	Aug.	6	12 15'	„	16	11 55'	„	29	12 12'
„	27	12 15'				„	21	11 54'	„	31	12 13'

*) Sand Middag er det Tidspunkt af Dagen, da Solen ses lige mod Syd og Solskiven viser 12. Dette Tidspunkt afviger kun ubetydeligt fra det Tidspunkt, da Solen staar højest paa Himlen, og ligger meget nær midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad. Stedet ligger henholdsvis vestligere eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang,

som angivne i denne Almanak, er beregnede for disses Centre og gælder for Kjbh. For af dem at finde vedk. Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til eller trække 4' fra for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vestligere eller østligere end Kjbh.

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense 8¾′, Aarhus 9½′, Horsens 11′, Kolding 12½′, Skive 14¼′, Ribe 15¼′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing 17¼′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne 8½′, Neksø 10¼′. For Steder, der ligger lige nord eller syd for disse, gælder samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligger lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. Kjøbenhavn = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Nibe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storehedinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang bliver de største Rettelser, som Bredden medfører: 4′ for Stederne A, 9′ for B, 17′ for C, 28′ for D, 4′ for E og 9′ for F. Disse skal for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decbr.
7 S 21 N	3 S 17 N	2 S 16 N 29 S	13 N 25 S	10 N 23 S	6 N 20 S	4 N 17 S 31 N	13 S 28 N	9 S 24 N	7 S 21 N	3 S 17 N	1 S 15 N 28 S

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 21. Jan.:

Kbhvn.....	Sol op 8.25′,	Sol ned 4.18′,	Maane ned 5.34′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+12	÷12	+28
Skagen ...	Sol op 8.45′,	Sol ned 4.14′,	Maane ned 6.10 Form.

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1921.

1) Ringformet Solformørkelse den 8de April. Den ses som partiel Formørkelse i det nordøstligste Nordamerika, Grønland, den østlige Del af det Atlantiske Ocean, det meste af det nordlige Ishav, Island, Færøerne, Storbritanien, hele det europæiske Kontinent, det nordlige Afrika og den nordvestlige Del af Asien. Den bliver ringformet for et smalt Bælte, der gaar gennem det Atlantiske Ocean og det nordlige Ishav og strejfer det nordlige Skotland og det nordvestlige Norge. I København begynder Formørkelsen Kl. 8.51′ Form. og ender Kl. 11.27′ Form. Den er paa sit højeste Kl. 10.7′ Form. og omfatter da $^6/_7$ af Soldiameteren.

2) Total Maaneformørkelse den 22de April, usynlig i København.

3) Total Solformørkelse den 1. Oktober, usynlig i København. Den ses som partiel Formørkelse i den sydøstlige Del af det Stille Hav, det sydlige Sydamerika, den sydlige Del af det Atlantiske Ocean, i en Del af det sydlige Ishav og i den sydvestlige Del af det indiske Ocean. Den er total for et smalt Bælte, der gaar gennem den sydlige Del af det stille Hav og det sydlige Ishav.

4) Partiel Maaneformørkelse den 16.—17. Oktober. Den begynder den 16. Oktober Kl. 10,14′ Eftm., ender den 17. Oktober Kl. 1.34′ Form. og ses i hele sin Udstrækning i København. Den er paa sit højeste den 16. Oktober Kl. 11.54′ Eftm. og omfatter da $^{94}/_{100}$ af Maanen Diameter.

Januar

1. Maaned eller Glugmaaned har 31 Dage. Aar 1921.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

					Højv.
L.	1	Nytaar.	Op F.	◐ f. Kv. 5 35′ Form. Solen nærmest Jorden.	5 3

S. e. Nytaar. Da Herodes var død, Matth. 2, 19 til Enden. 2den Række, Matth. 2, 13—18.

S.	2	Abel	1 39		5 54
M.	3	Enoch	2 51		6 53
Ti.	4	Metusalem	3 59		7 54
O.	5	Simeon	5 2	Sol op 8 41, n. 3 50′.	8 57
T.	6	Hell. 3 Kong.	6 0		9 56
F.	7	Knud Hertug	6 50		10 46
L.	8	Erhardt	7 32		11 32

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden. 2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	9	Julianus	Ned E.	● n. M. 6 27′ Form. ☾ fjernest Jorden.	12 14
M.	10	Paul Eremit	5 52		0 34
Ti.	11	Hyginus	6 58		1 10
O.	12	Reinhold	8 5	Sol op 8 36′ n. 4 1′.	1 45
T.	13	Hilarius	9 14		2 21
F.	14	Felix	10 23		2 55
L.	15	Maurus	11 34		3 33

2. S. e. H. 3 K. Bryllupet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2den Række, Luk. 19, 1—10.

S.	16	Marcellus	Ned F.		4 14
M.	17	Antonius	12 46	◐ f. Kv. 7 31′ Form.	4 58
Ti.	18	Prisca	2 1		5 53
O.	19	Pontianus	3 16	Sol. op 8 28′ n. 4 14′.	6 59
T.	20	Fab. og Sebast.	4 27		8 13
F.	21	Agnes	5 34		9 31
L.	22	Vincentius	6 31		10 40

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16. 2den Række, Matth. 25, 14—30.

S.	23	Emerentius	7 17	☾ nærmest Jorden.	11 41
M.	24	Timotheus	Op E.	○ f. M. 12 8′ Form.	0 7
Ti.	25	Pauli Omv.	7 17		0 57
O.	26	Polycarpus	8 42	Sol. op 8 17′ n. 4 28′.	1 42
T.	27	Chrysostom.	10 2		2 25
F.	28	Carolus Magnus	11 22		3 5
L.	29	Valerius	Op F.		3 50

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15. 2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	30	Lovise	12 36	◑ f. Kv. 9 2′ Eftm.	4 33
M.	31	Vigilius	1 47		5 22

Markedsfortegnelse for Januar 1921.

(Sluttet 27. Juni 1920. Om eventuelle Forandringer vil der ske senere Bekendtgørelse i forskellige Dagblade).

3. *Græsted*
Roskilde
Odense
Skive
Holstebro
4. *Frederiksværk*
Slagelse
Nykøbing F.
Aalborg
Viborg
Aarhus
Odder
Kolding
Esbjerg
5. *Hillerød*
Køge
Hjørring
Ny Løgten
Randers
6. *Bjerringbro*
Randers
Struer
7. *Vordingborg*
Nykøbing M.
Aarhus
Holsted
8. *Thisted*
Ulstrup (Hornum St.)
Skanderborg
Vejle
10. *Odense*
Brønderslev
Horsens
Holstebro
Holstebro Eksportm.
11. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Vejle
Kolding
Esbjerg
12. *Frederikssund*
Helsinge
Svendborg
Hjørring
Skjørping
Kolind St.
Kolding
12. *Herning*
13. *Aalestrup*
14. *Hobro*
15. *Vejle*
17. *Odense*
Frederikshavn
Hadsten
Fjerritslev
Holstebro
18. *Nykøbing F.*
Aarup
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
19. *Hillerød*
Næstved
Hjørring
20. *N. Sundby*
21. *Aalborg*
Grenaa
Kjellerup
22. *Nibe*
Ebeltoft
Vejle
24. *Odense*
Ryom
Holstebro
25. *Frederikssund*
Nykøbing F.
Aalborg
Skive
Aarhus
Kolding
Esbjerg
26. *Ølstykke*
Hjørring
Viborg
Trustrup St.
Troldhede
27. *Faaborg*
Hjallerup
Hammel
28. *Randers*
Esbjerg
29. *Randers*
Vejle
31. *Odense*
Aarhus
Brædstrup
Holstebro

134te Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Valg og Indkøb af Roefrø.

Af Forsøgsleder L. Helweg.

I Foderroerne har Landmanden en Plante, der til Brug ved Kreaturernes Vinterfodring formaar at tage en større Afgrøde af Jorden end nogen anden Kulturplante. Man kan regne med, at Roerne giver omtrent $2^1/_2$ Gang saa mange Foderenheder pr. Hektar som Korn. Saalænge Eksporten af Mejeriprodukter vedbliver at være Danmarks bærende Erhverv, kan Rodfrugtdyrkningen derfor ikke indskrænkes. Den første Betingelse for, at Roemarken skal betale sig, er en rettidig og omhyggelig Behandling, men ligesaa vigtigt er det, at man ved Indkøbet af Roefrø træffer det rette Valg. Hvad der i sidstnævnte Henseende bør tages i Betragtning, skal der i det følgende gøres nærmere Rede for.

Arter, Sorter og Stammer af Foderroer.

Til Foderroer henregnes følgende fire Arter: Runkelroer, Kaalroer, Turnips og Gulerødder. Runkelroer nedstammer fra Strandbede, Kaalroer fra Raps, Turnips fra Rybs (Agerkaal) og Gulerødder fra den vildtvoksende Gulerod. Det er Oldtidens Folkeslag, der har til-

Februar

2. Maaned eller Blidemaaned har 28 Dage. Aar 1921.

			Op F.		Højv.
Ti.	1	Brigida	2 53	Sol. op 8 5′ n. 4 43′.	6 16
O.	2	Kyndelmisse	3 53		7 18
T.	3	Blasius	4 45		8 20
F.	4	Veronica	5 30		9 21
L.	5	Agathe	6 9	☾ fjernest Jorden.	10 16

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

					Højv.
S.	6	Dorothea	6 40		11 3
M.	7	Richard	7 7		11 46
Ti.	8	Hv. Tirsdag	Ned E.	Corintha ● n. M. 1 37′ Form.	0 7
O.	9	Aske Onsdag	7 4	Apollonia Sol. op 7 51, n. 4 58′.	0 45
T.	10	Scholastica	8 13		1 19
F.	11	Euphrosyne	9 23		1 54
L.	12	Eulalia	10 35		2 30

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

					Højv.
S.	13	Benignus	11 47		3 7
M.	14	Valentinus	Ned F.		3 50
Ti.	15	Faustinus	1 0	◐ f. Kv. 7 53′ Eftm.	4 37
O.	16	Juliane	2 11	*Tamperdag* Sol. op 7 36′ n. 5 13′.	5 32
T.	17	Findanus	3 17		6 38
F.	18	Concordia	4 16		7 54
L.	19	Ammon	5 7		9 12

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

					Højv.
S.	20	Eucharias	5 47		10 21
M.	21	Samuel	6 21	☾ nærmest Jorden.	11 20
Ti.	22	Peders Stol	6 49	○ f. M. 10 32′ Form	12 11
O.	23	Papias	Op E.	Sol. op 7 19′ n. 5 28′.	0 35
T.	24	Matthias	8 53		1 18
F.	25	Victorinus	10 13		2 0
L.	26	Inger	11 28		2 40

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42—51.

					Højv.
S.	27	Leander	Op F.		3 22
M.	28	Ollegaard	12 38		4 6

Markedsfortegnelse for Februar 1921.

1. Frederiksværk
Slagelse
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Aarhus
Skanderborg
Kolding
Ringkjøbing
Esbjerg
2. Hillerød
Kjøge
Middelfart
Hjørring
Ny Løgten St.
Horsens
Ribe
3. Østervraa
BjerringbroSt.
Vejle
Varde
4. Vordingborg
Allingaabro
Kolding
Herning
5. Aars
Silkeborg
Vejle
7. Græsted
Odense
7. Holstebro
8. Præstø
Ringsted
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
9. Frederikssund
Helsinge
Hjørring
Hadsund
Kolind St.
10. Skjørping
Skjern
11. Roskilde
Hobro
Laasby
Vinderup
12. Fjerritslev
Vejle
Holstebro
14. Kallundborg
Odense
Brønderslev
Holstebro
15 Holbæk
Nykøbing F.
Rødby
Assens
15. Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
16. Hillerød
Nykøbing S.
Næstved
Svendborg
Hjørring
Nykøbing M.
17. Nakskov
N. Sundby
Viborg
Tørring
18. Kjerteminde
Aalborg
Odder
Give
19. Randers
Brande
Vejle
21. Odense
Sindal
Hurup
Aarhus
Hadsten
Holstebro
22. Nykøbing F.
Faaborg
22. Aalborg
Thisted
Aarhus
Skanderborg
Kolding
Esbjerg
23. Frederikssund
Helsingør
Nyborg
Hjørring
Mariager
Horsens
24. Maribo
Bogense
Hjallerup
Møldrup St.
Hammel
Vejle
25 Nykøbing F.
Middelfart
Sjelbro Kro
Kolding
Kjellerup
26. Assens
Randers
Vejle
Videbæk
28. Odense
Holstebro

---

dannet de nævnte vildtvoksende Stamformer saaledes, at de i Stedet for den mere eller mindre træagtige Rod har faaet den knoldformede og stærkt kødede Rod, som gør dem anvendelige til Foderbrug. Det er altsaa ved Menneskets Indgriben, at de oprindelige Stamformer er omdannet til at blive de Runkelroer, Kaalroer, Turnips og Gulerødder, som vi den Dag i Dag dyrker paa vore Marker. Men paa den anden Side er den naturlige Følge deraf, at ophører Menneskets Indgriben, og overlades Roen til sig selv, foregaar der ved Avl gennem flere eller færre Slægtled en kendelig Udartning paa Grund af den i alle 4 Arter nedlagte Tilbøjelighed til mere eller mindre at nærme sig den Stamform, som er den paagældende Roearts oprindelige Ophav. Hos Kaalroer giver det sig til Kende ved, at der optræder færre eller flere Individer af mere eller mindre rapslignende Type, der kendes paa, at de i Stedet for Knolddannelse faar en mere eller mindre træagtig, stærkt grenet og kegleformet Rod, der hyppigt er hvidkødet i Stedet for gulkødet. De viser Tilbøjelighed til at give en abnorm lang Hals og endelig sætter slige Individer ret ofte Blomsterstængel det første Aar (Stokløbere). Blomsterfarven er den samme som hos Raps, der ikke kan forveksles med de gulkødede Kaalroers Blomsterfarve. Hos Runkelroer, Turnips og Gulerødder giver Degenerationen sig i Hovedsagen til Kende paa tilsvarende Maade som hos Kaalroer. Stokløbertilbøjeligheden og Grenetheden tiltager, ligesom ogsaa For-

Marts

3. Maaned eller Tordmaaned har 31 Dage. Aar 1921.

				Op F.		Højv.
Ti.	1	Albinus	1	42	◑ f. Kv. 3 3′ Eftm.	4 53
O.	2	Simplicius	2	38	Sol op 7 2′ n. 5 43′.	5 44
T.	3	Kunigunde	3	26		6 41
F.	4	Adrianus	4	7		7 42
L.	5	Theophilus	4	41	☾ fjernest Jorden	8 42
		Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15. 2den Række, Joh. 6, 35—51.				
S.	6	Gotfred	5	9		9 40
M.	7	Perpetua	5	34		10 29
Ti.	8	Beata	5	55		11 13
O.	9	40 Riddere	Ned	E.	● n. M. 7 9′ Eftm. Sol. op 6 44′ n. 5 58′.	11 55
T.	10	Ædel	7	12		0 15
F.	11	Thala	8	24	*Kronprins Frederik.*	0 52
L.	12	Gregorius	9	37		1 29
		5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38. 2den Række, Luk. 1, 46—56.				
S.	13	Macedonius	10	50		2 7
M.	14	Eutychius	Ned	F.		2 47
Ti.	15	Zacharias	12	1		3 33
O.	16	Gudmund	1	8	Sol. op 6 26′ n. 6 12′.	4 23
T.	17	Gertrud	2	9	◐ f. Kv. 4 49′ Form	5 19
F.	18	Alexander	3	0		6 25
L.	19	Joseph	3	43		7 39
		Palmesøndag. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2den Række, Mark. 14, 3—9.				
S.	20	Gordius	4	18		8 53
M.	21	Benedictus	4	48	*Jævndøgn, Foraar beg.* ☾ nærmest Jorden.	10 0
Ti.	22	Paulus	5	14		15 55
O.	23	Fidelis	5	38	○ f. M. 9 19′ Eftm. Sol. op 6 8′ n. 6 26′.	11 45
T.	24	Skærtorsdag	Op	E.	Ulrica	0 9
F.	25	Langfredag	9	2	Mariæ Bebud.	0 52
L.	26	Gabriel	10	16		1 33
		Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.				
S.	27	Paaskedag	11	25	Kastor	2 14
M.	28	2. Paaskedag	Op	F.	Eustachius	2 54
Ti.	29	Jonas	12	26		3 38
O.	30	Qvirinus	1	18	Sol. op 5 50′ n. 6 40′.	4 22
T.	31	Balbina	2	3	◑ f. Kv. 10 13′ Form.	5 11

Markedsfortegnelse for Marts 1921.

1. *Frederiksværk*
Slagelse
Storehedinge
Taastrup
Nykøbing F.
Sakskjøbing
Aalborg
Skive
Aarhus
Kolding
Esbjerg
2. *Haslev*
Hillerød
Hvalsø
Svendborg
Hjørring
Ny Løgten St.
3. *Nakskov*
Glamsbjerg
Østervraa
Bjerringbro
Trustrup St.
4. *Roskilde*
Skjelskør
Vordingborg
Ærøskjøbing
Grenaa
Varde
5. *Kjerteminde*
Hjørring
Fredericia
Vejle
Herning
Brørup
7. *Græsted*
Odense
N. Sundby
Aarhus
Holstebro
Ribe
8. *Præstø*
Ringsted
Skibby
8. *Maribo*
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Aarhus
Skanderborg
Kolding
Esbjerg
9. *Frederikssund*
Helsinge
Kjøge
Holbæk
Ejby
Hjørring
Skjørping
Kolind St.
Horsens
10. *Faaborg*
Ebeltoft
Hobro
Vejle
11. *Sorø*
Nyborg
Viborg
Rønde
Kolding
12. *Ulstrup (Hornum St.)*
Randers
Silkeborg
Vejle
14. *Stege*
Odense
Brønderslev
Thisted
Nibe
Aarhus
Haderup
Skjern
Holstebro
15. *Slagelse*
Storehedinge
Nykøbing F.
15. *Sakskjøbing*
Aarup
Aalborg
Nykøbing M.
Aarhus
Skanderborg
Give
Kolding
Vemb
Esbjerg
16. *Hillerød*
Holbæk
Næstved
Svendborg
Hjørring
Bælum
Horsens
Holstebro
17. *Nakskov*
Rudkjøbing
Aalestrup
Hjallerup
Høver Kro
Vejle
18. *Roskilde*
Sorø
Ringe
Skovsgaard St.
Sindal
Allingaabro
Faarvang St,
Odder
Kolding
19. *Middelfart*
Brobyværk
Randers
Farsø
Vejle
Lemvig
Vinderup
21. *Odense*
Aarhus
Sønder Omme
21. *Hadsten*
Holstebro
22. *Ringsted*
Slangerup
Nykøbing F.
Rødby
Assens
Aalborg
Aarhus
Skanderborg
Kolding
Esbjerg
23. *Kallundborg*
Kjøge
Hjørring
Vegger St.
Frøstrup
Kjellerup
Horsens
Grindsted
29. *Fakse*
Maribo
Nykøbing F
Odense
Aalborg
Aarhus
Kolding
Struer
Varde
Esbjerg
Vejle
30. *Frederikssund*
Gjørlev
Hjørring
V. Hassing
Holstebro
31. *Nysted*
Tranebjerg (Samsø)
Pandrup
Hammel
Vejle

men og Typen i det hele antager et degenereret Præg. (Jvf. Billederne i Landbrugets Ordbog S. 87—90).

Af alle fire Rodfrugtarter fremkommer der talrige Sorter. Allerede i Oldtiden var Roesorter kendt, nogle blev brugt til Kreaturfoder, andre til Menneskeføde. Ved Indkøb af Roefrø har det fra gammel Tid været Skik, at Roedyrkeren tog under Overvejelse, hvilken Sort han skulde vælge. Det samme har været og er Tilfældet endnu den Dag i Dag i alle andre Lande undtagen i Danmark. Medens der i Udlandets Frøkataloger falbydes en stor Mængde forskellige Sorter,

April

4. Maaned eller Faaremaaned har 30 Dage. Aar 1921.

			Op F.		Høiv.
F.	1	Hugo	2 40	☾ fjernest Jorden.	6 3
L.	2	Theodosius	3 10		7 0

1. S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden.
2den Række, Joh. 21, 15—19.

S.	3	Nicætas	3 36		7 59
M.	4	Ambrosius	3 59		8 56
Ti.	5	Irene	4 19		9 49
O.	6	Sixtus	4 39	Sol. op 5 32′ n. 6 54′.	10 37
T.	7	Egesippus	5 0		11 21
F.	8	Janus	Ned E.	*Christian IX. Føds.* ● n. M. 10 5′ Form. Solformørkelse	12 5
L.	9	Procopius	8 36		0 25

2. S. e. Paaske. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	10	Ezechiel	9 50		1 6
M.	11	Leo	11 0		1 48
Ti.	12	Julius	Ned F.		2 33
O.	13	Justinus	12 3	Sol. op 5 14′ n. 7 8′.	3 21
T.	14	Tiburtius	12 58		4 13
F.	15	Olympia	1 43	◐ f. Kv. 11 12′ Form.	5 9
L.	16	Mariane	2 20	☾ nærmest Jorden.	6 12

3. S. e. Paaske. Kristi Bortgang til Faderen, Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S.	17	Anicetus	2 50		7 21
M.	18	Eleutherius	3 16		8 30
Ti.	19	Daniel	3 40	*Flyttedag.*	9 35
O.	20	Sulpicius	4 3	Sol. op 4 56′ n. 7 22′.	10 29
T.	21	Florentius	4 26		11 19
F.	22	Bededag	4 52	Cajus ○ f. M. 8 49′ Form.	12 5
L.	23	Georgius	Op. E.		0 26

4. S. e. Paaske. Den Helligaands Sendelse, Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 28—36.

S.	24	Albertus	10 11		1 8
M.	25	Mark. Evang.	11 8		1 49
Ti.	26	Cletus	11 57		2 29
O.	27	Ananias	Op F.	Sol. op 4 40′ n. 7 36′.	3 9
T.	28	Vitalis	12 37		3 53
F.	29	Peter Martyr	1 10	☾ fjernest Jorden.	4 37
L.	30	Severus	1 38	◑ f. Kv. 5 9′ Form.	5 24

Markedsfortegnelse for April 1921.

1. *Roskilde, Ruds Vedby, Vordingborg, N. Saltum, Kolding*
2. *Hjørring, Fjerritslev, Randers, Brande, Vejle*
4. *Græsted, Jyderup, Odense, Gudumholm, Holstebro*
5. *Farum, Frederiksværk, Slagelse, Storehedinge, Nykøbing F., Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg*
6. *Fuglebjerg, Hillerød, Middelfart, Hjørring, Sæby, Hadsund, Ny Løgten St., Horsens*
7. *Østervraa, Aabybro, Bjerringbro, Vejle*
8. *Sorø, Agersted, Løkken, Løgstør, Tørring, Børkop*
9. *Læsø*
9. *Aars, Grenaa, Silkeborg, Vejle, Tim, Vorbasse*
11. *Pedersker, Odense, Brønderslev, Holstebro*
12. *Præstø, Ringsted, Nykøbing F., Aalborg, Vilsund, Aarhus, Kolding, Herning, Esbjerg*
13. *Frederikssund, Helsinge, Kjøge, Hjørring, Skjørping, Thisted, Møldrup St., Trustrup St., Dalager*
14. *Holbæk, Nysted, Frederikshavn, Nykøbing M., Hobro, Holsted*
15. *Flauenskjold, Skals, Skive, N. Snede, Billund*
16. *V. Hjermitslev, Hvidbjerg, Viborg*
16. *Vejle*
18. *Helsingør, Ø. Marie Kirke, Odense, Halvrimmen, Vraa St., Aalestrup, Hadsten, Agerbæk, Holstebro*
19. *Hørsholm, Svinninge, Nykøbing F., Aalborg, Glæsborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg*
20. *Hillerød, Nykøbing S., Næstved, Ølstykke, Hjørring, Ry, Bækmarksbro, Bramminge*
21. *Dronninglund, Hørdum, Karup, Durup, Sjelbro Kro, Aulum, Gravens, N. Nebel*
23. *N.-Sundby, Vejle, Holstebro, Lunderskov, Ølgod*
25. *Clemens Kro, Odense, Dybvad St.*
25. *Ny Soelbjerg Kro, Hornsyld, Holstebro, Ribe*
26. *Uggerløse Kro, Veksø, Nykøbing F., Aalborg, Aarhus, Hovedgaard St., Kolding, Uldum, Bording St., Varde, Esbjerg*
27. *Frederikssund, Nykøbing F., Hjørring, Rødkjærsbro, Kolind, Østbirk, Ulfkjær, Vejen*
28. *Hjallerup, Havndal, Hurup, Hammel, Kolding, Løsning, Ringkjøbing*
29. *Kjellerup, Allingaabro, Odder, Give, Sønder Felding, Esbjerg*
30. *Viborg, Vejle, Gjerlev, Videbæk, Vinderup*

---

er det her til Lands af Runkelroer væsentlig kun Barres, af Kaalroer kun Bangholm, af Turnips kun Fynsk Bortfelder, Yellow Tankard og Dales og af Gulerødder kun Champion og Stensballe, der gaar i Handelen.

Grunden til, at man her til Lands ved Indkøb af Roefrø gik bort fra at regne med Roesorten, var den, at det gennem Statens Rodfrugtsforsøg fra 1885 til 1899 blev bevist, at der ikke alene i Fodderværdi, men ogsaa i Brugsværdi var saa stor Forskel paa de til samme Sort hørende Stammer, at der ingen Mening var i at lægge nogen

5. S. e. Paaske. Beder i Jesu Navn, Joh. 16, 23—28.
2den Række, Joh. 17, 1—11.

		Op. F.		Højv.
S. 1	Phil. og Jacob	2 2	Voldermisse	6 15
M. 2	Athanasius	2 23		7 11
Ti. 3	Korsmisse	2 43		8 8
O. 4	Florian	3 3	Sol. op 4 24′ n. 7 50′.	9 5
T. 5	Kr. Himmelf.	3 24	Gothard	10 0
F. 6	Joh. a Port.	3 46	*De lyse Nætter begynder.*	10 49
L. 7	Flavia	4 14	● n. M. 10 2′ Eftm.	11 38

6. S. e. Paaske. Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26 til Enden og 16, 1—4.
2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.

S. 8	Stanislaus	Ned E.		0 2
M. 9	Caspar	9 54		0 48
Ti. 10	Gordianus	10 53		1 36
O. 11	Mamertus	11 42	Sol. op 4 10′ n. 8 4′. ☾ nærmest Jorden.	2 22
T. 12	Pancratius	Ned F.		3 10
F. 13	Ingenuus	12 22		4 1
L. 14	Kristian	12 55	◐ f. Kv. 4 25′ Eftm.	4 55

Pinse. Hvo mig elsker, Joh. 14, 23 til Enden. 2den Række, Joh. 14, 15—21.

S. 15	Pinsedag	1 22	Sophie	5 54
M. 16	2. Pinsedag	1 46	Sara	6 57
Ti. 17	Bruno	2 8		8 2
O. 18	Erik	2 31	*Tamperdag.* Sol. op 3 57′ n. 8 16′.	9 6
T. 19	Potentiana	2 54		10 3
F. 20	Angelica	3 21		10 54
L. 21	Helene	3 52	○ f. M. 9 15′ Eftm.	11 41

Trinitatis. Kristus og Nikodemus, Joh. 3, 1—15.
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S. 22	Castus	Op E.		0 4
M. 23	Desiderius	9 50		0 45
Ti. 24	Esther	10 34		1 25
O. 25	Urbanus	11 11	Sol. op 3 46′ n. 8 28′.	2 5
T. 26	Beda	11 41		2 43
F. 27	Lucian	Op F.	☾ fjernest Jorden	3 22
L. 28	Vilhelm	12 6		4 2

1. S. e. Trin. Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S. 29	Maximinus	12 28	◑ f. Kv. 10 45′ Eftm.	4 43
M. 30	Vigand	12 48		5 29
Ti. 31	Petronella	1 7		6 21

Markedsfortegnelse for Maj 1921.

2. *Græsted*
Hillerød
Sindal
Kallundborg
Odense
Ulstrup (Hornum St.)
Horsens
Høver Kro
Egtved
Holstebro
Tarm
3. *Frederiksværk*
Hørve
Slagelse
Taastrup
Nykøbing F.
Glamsbjerg
Aalborg
Aarhus
Kolding
Vejle
Esbjerg
Ribe
4. *Roskilde*
Hjørring
Ny Løgten St.
Fredericia
Brande
6. *Skjelskør*
Vordingborg
Otterup St.
BjerringbroSt.
Trustrup
Spjald St.
Thyregod
Vildbjerg

6. *Brørup*
7 *Nibe*
Frøstrup St.
Randers
Brædstrup
Kolding
Vejle
Holstebro
Ansager
9. *Hvalsø*
Odense
Brønderslev
Hadsund
Thisted
Aarhus
Holstebro
Bredsten
Varde
10. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Roslev
Mørke
Aarhus
Silkeborg
Tørring
Kolding
Esbjerg
11. *Frederikssund*
Haslev
Helsinge
Aarup
Hjørring
Hvalpsund
Skørping

11. *Kolind St.*
Bryrup
Faarvang St.
Kibæk
Bække
12. *Arden*
Østervraa
Skive
Thorup Pakh.
Gadbjerg
S. Omme
13. *Hesselager*
Hobro
Jellinge
Simmelkjær
14. *Vejle*
Ans
Herning
17. *Asnæs*
Storehedinge
Nykøbing F.
Odense
Aalborg
Stoholm
Sjelbro Kro
Aarhus
Ry
Kolding
Esbjerg
18. *Hillerød*
Næstved
Svendborg
Hjørring
Ulstrup St.
Skanderborg
Holstebro

18. *Trolhede*
Foldingbro
19. *N. Aaby*
Aabybro
20. *Kjøge*
21. *Filskov*
Vejle
23. *Slangerup*
Sorø
Odense
Hadsten
Holstebro
Ribe
24. *Nykøbing F.*
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
25. *Stubbekjøbing*
Hjørring
26. *Hammel*
27. *Marstal*
Aars
Kjellerup
Vandel
28. *Hjørring*
Viborg
Grenaa
Vejle
30. *Odense*
Holstebro
31. *Nykøbing F.*
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg

---

som helst Vægt paa Sorten. Det viste sig, at at der ofte kunde være en Forskel af over 100 Kr. pr. ha mellem Afgrødens Værdi efter en til samme Sort hørende henholdsvis god eller daarlig Stamme. Samtidig med Offentliggørelsen af Beretningen om disse Dyrkningsforsøg blev det gennem Docent Fjords Fodringsforsøg fastslaaet, at 1 kg Tørstof, ligegyldig om det var i Runkelroer, Kaalroer, Turnips eller Gulerødder, havde samme Foderværdi som 1 kg Korn. Man havde altsaa dermed faaet den Alen, hvormed en Roeafgrødes Værdi kunde maales, og den Stamme, som havde Evne til at give det største Udbytte i hkg Tørstof pr. ha, var altsaa den fordelagtigste at dyrke. Dette gav Anledning til, at der fra Landbrugsorganisationernes Side blev fremsat Ønsket om, at der gennem Statens Rodfrugtforsøg blev skaffet Oplysning om, hvor de Frøavlere fandtes, som havde de Stammer, som gav det største Udbytte i Tørstof pr. ha. For at imødekomme dette Ønske, blev der i Efteraaret 1899 udsendt Indbydelse til Landets Frøavlere

Juni

6. Maaned. eller Skærsommer har 30 Dage. Aar 1921.

			Op F.		Højv.
O.	1	Nikomedes	1 27	Sol. op 3 37′ n. 8 38′.	7 19
T.	2	Marcellinus	1 48		8 20
F.	3	Erasmus	2 13	*Fred. VIII Føds.*	9 22
L.	4	Optatus	2 42		10 21

2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	5	Bonifacius	3 19	*Grundlovsdag.*	11 17
M.	6	Norbertus	Ned E.	● n. M. 7 15′ Form.	12 10
Ti.	7	Jeremias	9 36		0 35
O.	8	Medardus	10 21	☾ nærmest Jorden. Sol. op 3 31′ n. 8 46′.	1 24
T.	9	Primus	10 57		2 12
F.	10	Onuphrius	11 27		2 58
L.	11	Barnab. Apost.	11 52		3 47

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	12	Basilius	Ned F.	◐ f. Kv. 10 0′ Eftm.	4 36
M.	13	Cyrillus	12 15		5 29
Ti.	14	Rufinus	12 38		6 26
O.	15	Vitus	1 1	*Valdemarsdag.* Sol. op 3 28′ n. 8 52′.	7 30
T.	16	Tycho	1 25		8 33
F.	17	Botolphus	1 54		9 36
L.	18	Leontius	2 27		10 30

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	19	Gervasius	3 7		11 20
M.	20	Sylverius	3 54	○ f. M. 10 41′ Form.	12 4
Ti.	21	Albanus	Op E.		0 25
O.	22	10,000 Mart.	9 44	*Solhverv, længste Dag, Sommer beg.* Sol. op 3 28′ n. 8 55′.	1 3
T.	23	Paulinus	10 11		1 41
F.	24	St. Hansdag	10 34	☾ fjernest Jorden	2 19
L.	25	Prosper	10 54		2 52

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

S.	26	Pelagius	11 13		3 30
M.	27	7 Sovere	11 32		4 8
Ti.	28	Eleonora	11 52	◑ s. Kv. 2 17′ Eftm.	4 49
O.	29	Petr. Paulus	Op F.	Sol. op 3 31′ n. 8 54′.	5 37
T.	30	Lucina	12 15		6 33

Markedsfortegnelse for Juni 1921.

1. *Hillerød*
Kjøge
Hjallerup
Hjørring
Ny Løgten St.
2. *Hjallerup*
BjerringbroSt.
3. *Vordingborg*
Ringe
Hurup
4. *Kjerteminde*
Thisted
Vejle
6. *Græsted*
Roskilde
Odense
Nykøbing M.
Allingaabro
Haderup
Holstebro
7. *Frederiksværk*
Slagelse
Nykøbing F.
Aalborg
Skive
Aarhus
Kolding
Esbjerg
8. *Frederikssund*
Helsinge
Nykøbing S.
Hjørring
Kolind St.
Silkeborg
Lemvig
9. *Maribo*
Skjørping
Skanderborg
Holstebro
10. *Hobro*
Horsens
11. *Horsens*
Vejle
Ribe
13. *Odense*
Brønderslev
Vejle
Varde
Holstebro
14. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
14. *Esbjerg*
15. *Hillerød*
Næstved
Hjørring
16. *Faaborg*
17. *Rudkjøbing*
18. *Fjerritslev*
Nibe
Vejle
20. *Holbæk*
Odense
Randers
Hadsten
Høver Kro
Holstebro
21. *Korsør*
Slangerup
Nykøbing F.
Aalborg
Randers
Aarhus
Kolding
Esbjerg
22. *Hjørring*
Grindsted
23. *Hjallerup*
Hjørring
23. *Knudstrup*
Ebeltoft
24. *Assens*
Skovsgaard St.
Herning
Vejen
Kjellerup
25. *Frøstrup St.*
Viborg
Vejle
Videbæk
27. *Odense*
Ulstrup (Hornum St.)
Holstebro
28. *Sorø*
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
29. *Hjørring*
Skjørping
30. *Grenaa*
Hobro
Hammel
Laasby

---

om at anmelde deres Roestammer til Deltagelse i Statens Dyrkningsforsøg med Rodfrugtstammer.

I 1901 blev den første Stammeforsøgsberetning offentliggjort, og i Roefrøhandelens Historie kommer derfor Aaret 1901 til at staa som et Mærkeaar. Medens det før den Tid udelukkende var med Frø af Roesorter, der blev handlet, og Roestammer var et i Handelen ukendt Begreb, har Indførelsen af Stammeforsøgene haft til Følge, at i de senere Aar har Frø af Roesorter uden Stammenavn været saa godt som usælgeligt, medens Frø af Roestammer har været næsten eneraadende paa det hjemlige Frømarked. Man vil heraf forstaa, at denne Reform paa Roefrøhandelens Omraade har vist sig at være af indgribende Betydning for den Udvikling, som Roefrøhandelen er undergaaet herhjemme i de sidste 20 Aar, og Aaret 1901 kan derfor med Rette betegnes som et Vendepunkt for dansk Roefrøs Kvalitet.

I Beretningerne om Statens Dyrkningsforsøg med Rodfrugtstammer opgives Navn og Adresse paa de Stammeejere, som er i Besiddelse af de Stammer, der giver det største Tørstofudbytte pr. ha. Der gives derved Lejlighed til, for hvem der vil, af Landets mange Frøavlere at anskaffe Stamfrø af de bedste 1. Klasses Stammer og at opformere disse. De 1. Klasses Stammer kan ved Opformering hurtig komme til at gavne en stor Del af Landets Roedyrkere. Til nærmere Belysning heraf kan eksempelvis anføres, at da Strynø Stammen i Foraaret 1917 kom i 1. Klasse, havde Ejeren 575 kg Stamfrø til Salg. Beholdningen blev straks udsolgt og er formodentlig straks samme

Juli

7. Maaned **eller Ormemaaned har 31 Dage.** Aar 1921.

			Op F.		Højv.
F.	1	Theobaldus	12 41		7 38
L.	2	Mariæ Besøg.	1 13		8 48
		6. S. e. Trin.	Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26. 2den Række, Matth. 19, 16—26.		
S.	3	Cornelius	1 54		9 57
M.	4	Ulricus	2 46	Solen fjernest Jorden.	10 59
Ti.	5	Anshelmus	Ned E.	● n. M. 2 36′ Eftm.	11 57
O.	6	Dion	8 55	☾ nærmest Jorden. Sol. op 3 37′ n. 8 51′.	0 23
T.	7	Lov. Aug.	9 28		1 13
F.	8	Kjeld	9 57		1 59
L.	9	Sostrata	10 21		2 43
		7. S. e. Trin.	Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9. 2den Række, Matth. 10, 24—31.		
S.	10	Knud Konge	10 44		3 28
M.	11	Josva	11 7		4 14
Ti.	12	Henrik	11 32	◐ f. Kv. 5 16′ Form.	5 3
O.	13	Margarethe	11 59	Sol. op 3 46′ n. 8 44′.	5 57
T.	14	Bonaventura	Ned F.		6 58
F.	15	Apostl. Del.	12 30		8 2
L.	16	Susanne	1 8		9 7
		8. S. e. Trin.	De falske Profeter, Matth. 7, 15—21. 2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.		
S.	17	Alexius	1 52		10 5
M.	18	Arnolphus	2 42		10 54
Ti.	19	Justa	3 38		11 40
O.	20	Elias	4 40	○ f. M. 1 8′ Form. Sol. op 3 56′ n. 8 35′.	0 1
T.	21	Evenus	Op E.	☾ fjernest Jorden.	0 40
F.	22	Mar. Magd.	9 1		1 15
L.	23	Apollinaris	9 21	*Hundedagene begynder.*	1 50
		9. S. e. Trin.	Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9. 2den Række, Luk. 12, 32—48.		
S.	24	Christina	9 40		2 24
M.	25	Jacobus	9 59		2 58
Ti.	26	Anna	10 19		3 36
O.	27	Martha	10 44	Sol. op 4 7′ n. 8 24′.	4 17
T.	28	Aurelius	11 12	◑ s. Kv. 3 20′ Form.	5 4
F.	29	Oluf	11 48		5 59
L.	30	Abdon	Op F.		7 6
		10. S. e. Trin.	Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden. 2den Række, Matth. 11, 16—24.		
S.	31	Germanus	12 32		8 20

Markedsfortegnelse for Juli 1921.

1. *Almindingen*
Vordingborg
Randers
2. *Randers*
Vejle
4. *Roskilde*
Odense
Thisted
Aarhus
Give
Holstebro
5. *Frederiksværk*
Slagelse
Nykøbing F.
Rødby
Aalborg
Aarhus
Salten
Kolding
Esbjerg
6. *Hillerød*
Slagelse
Nyborg
Hjørring
Ny Løgten St.
Silkeborg
7. *Bogense*
7. *Østervraa*
Hadsund
BjerringbroSt.
Børkop
8. *Torup Pakhus*
N. Snede
Fredericia
9. *Ørbæk*
Vejle
11. *Odense*
Brønderslev
Holstebro
12. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Sakskjøbing
Odense
Aalborg
Mariager
Aarhus
Kolding
Esbjerg
13. *Frederikssund*
Helsinge
Middelfart
Hjørring
Kolind St.
16. *Struer*
Vejle
18. *Helsingør*
Odense
Hadsten
Holstebro
19. *Nykøbing F.*
Ærøskjøbing
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
20. *Hillerød*
Kallundborg
Næstved
Nykøbing F.
Hjørring
Løgstør
Tørring
Kolding
21. *Svendborg*
Vesløs St.
22. *Vilsund,*
Allingaabro
23. *Nykøbing M.*
Aalestrup
Brædstrup
23. *Vejle*
Herning
Vinderup
25. *Odense*
Sindal
Skive
Sønder Omme
Holstebro
26. *Kjøge*
Nykøbing F.
Aalborg
Viborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
27. *Ølstykke*
Hjørring
Havndal
Holstebro
28. *Hjallerup*
Hammel
Ringkjøbing
29. *Kjellerup*
Odder
Brande
30. *Vejle*
Skjern

Foraaar udsaaet til Avl af Brugsfrø, I Eftersommeren 1918 maa man regne med, at der efter de ovenfor nævnte 575 kg har været avlet ca. 250,000 kg Brugsfrø til Udsæd i Foraaret 1919. Efter Statistisk Departements Arealopgørelse har der i 1919 været ialt 110796 ha tilsaaet med Runkelroer til Foderbrug. Gaar man ud fra, at der har været saaet 16 kg Runkelroefrø pr. ha, har der altsaa ialt været saaet $1^{3}/_{4}$ Mill. kg. Med Strynø Barres kunde altsaa været tilsaaet ikke mindre end ca. $^{1}/_{7}$ af Danmarks Runkelroemarker i 1919. Man faar derigennem et Indblik i den Nytte, som Stammeforsøgene er i Stand til at yde Landets Roedyrkning.

Det maa imidlertid haves i Erindring, at det Stamfrø af Strynø, som blev købt i Foraaret 1917, er avlet i 1915, og den Elitefrøavl, hvorpaa dette er avlet, maa stamme fra Høst 1913. Hvis derfor nogen skulde drifte sig til at falbyde det i 1918 avlede Frø som Stamfrø og ikke efter ovenfor givne Fremstilling som Brugsfrø, maa der nedlægges en bestemt Protest herimod. Sælges det som Stamfrø, bliver det jo nemlig først i 1921, at Brugsfrøet kan komme i Handelen. Men Elitefrø høstet i 1913 kan umulig være en Borgen for Ydeevnen af Brugsfrø, der udsaas i 1921. Havde en Roestammes Ydeevne været en konstant Egenskab, knyttet til Stammen, havde der ikke været noget til Hinder derfor, men naar det nu, som ovenfor paavist, er en uomtvistelig Kendsgerning, at der i enhver Roestamme er nedlagt en udpræget Tilbageslagstilbøjelighed, saa vilde det være hasarderet at vente, at samme Ydeevne, som var til Stede i Stammen ved Elitefrøavlen i 1913, skulde være usvækket hos Brugsfrøet efter 8 Aars Fremavl.

August

8. Maaned eller Høstmaaned har 31 Dage. Aar 1921.

			Op F.		Højv.
M.	1	Peders Fængs.	1 29		9 36
Ti.	2	Hannibal	2 38		10 42
O.	3	Nikodemus	3 56	● n. M. 9 18′ Eftm. ☾ nærm. Jorden. Sol. op 4 20′ n. 8 10′.	11 41
T.	4	Dominikus	Ned E.		0 8
F.	5	Osvaldus	8 23		0 56
L.	6	Kr. Forklar.	8 48		1 40
		11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14. 2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.			
S.	7	Donatus	9 12		2 23
M.	8	Ruth	9 37	*De lyse Nætter ophører.*	3 5
Ti.	9	Romanus	10 4		3 51
O.	10	Laurentius	10 34	◐ f. Kv. 3 14′ Eftm. Sol. op 4 33′ n. 7 56′.	4 38
T.	11	Herman	11 9		5 29
F.	12	Clara	11 51		6 28
L.	13	Hippolytus	Ned F.		7 31
		12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden. 2den Række, Matth. 12, 31—42.			
S.	14	Eusebius	12 39		8 35
M.	15	Mariæ Himf.	1 33		9 34
Ti.	16	Rochus	2 32		10 26
O.	17	Anastatius	3 36	☾ fjernest Jorden. Sol. op 4 46′ n. 7 40′.	11 11
T.	18	Agapetus	4 40	○ f. M. 4 28′ Eftm.	11 51
F.	19	Sebaldus	Op E.		0 11
L.	20	Bernhard	7 47		0 47
		13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23—37. 2den Række, Matth. 20, 20—28.			
S.	21	Salomon	8 7		1 21
M.	22	Symphorian	8 27		1 55
Ti.	23	Zachæus	8 50	*Hundedagene ender.*	2 31
O.	24	Bartholomæus	9 16	Sol. op 5 0′ n. 7 23′.	3 8
T.	25	Ludvig	9 48		3 52
F.	26	Irenæus	10 27	◑ s. Kv. 1 51 Eftm.	4 40
L.	27	Gebhardus	11 16		5 36
		14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19. 2den Række, Joh. 5, 1—15.			
S.	28	Lovise	Op F.		6 45
M.	29	Joh. Halsh.	12 18		8 1
Ti.	30	Benjamin	1 29		9 17
O.	31	Bertha	2 49	Sol. op 5 13′ n. 7 6′.	10 23

Markedsfortegnelse for August 1921.

1. *Roskilde*
Odense
Skanderborg
Holstebro
Bramminge
2. *Frederiksværk*
Slagelse
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Horsens
Kolding
Ribe
Esbjerg
3. *Hillerød*
Hjørring
Ny Løgten St.
Varde
4. *Bjerringbro*
Vorbasse
5. *Vordingborg*
6. *Vejle*
8. *Græsted*
Odense
Brønderslev
Høver Kro
Holstebro
9. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
10. *Frederikssund*
Hjørring
Trustrup St.
12. *Hobro*
13. *Vejle*
15. *Odense*
Hadsten
Holstebro
16 *Nykøbing F.*
16. *Aalborg*
Aarhus
Kolding
Esbjerg
17. *Hillerød*
Næstved
Hjørring
20. *Grenaa*
Filskov
Vejle
22. *Odense*
Frøstrup St.
Holstebro
23. *Nykøbing F.*
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
24. *Hjørring*
Ølgod
25. *Østervraa*
25. *Hammel*
26. *Hjallerup*
Kjellerup
27. *Viborg*
Vejle
29. *Odense*
Vegger St.
Lemvig
Videbæk
Holstebro
Holsted
30. *Nykøbing F.*
Aalborg
Aarhus
Kolding
Ramme
Ringkjøbing
Esbjerg
31. *Hjørring*
Kolind
Ulfkjær

Som et slaaende Vidnesbyrd om Degenerationens Indvirkning paa de ældre Roestammers Ydeevne kan Sludstrup Stammen afgive et oplysende Eksempel. Sludstrup Stammen, som kom i 1. Klasse ved Statens Stammeforsøg i 1900, vandt straks en Del Udbredelse, og i Forsøgene 1911—13 deltog 8 Sludstrup-Stammer, anmeldt af 8 forskellige Fremavlere af den oprindelige Sludstrup fra 1900. Gennem de 12 Aars Fremavl fra 1900 til 1911 havde Udartningen i Sludstrup-Stammen taget i den Grad Overhaand, at af de 8 Stammer var de 2 Stammer blevne til 3. Kl. Stammer, de 4 Stammer til 2. Klasses Stammer, og kun 2 Stammer viste sig at være i Stand til at holde Stillingen i 1. Klasse. Det vil heraf forstaas, at havde en Roedyrker købt Sludstrupfrø i 1911, var det saa langt fra sandsynligt, at det var Frø af en 1. Klasses Stamme, han fik, at det tværtimod snarere har været Frø af en 2. Klasses Stamme eller maaske en 3. Klasses Stamme. Man bør altsaa mærke sig, at fordi en Stamme har været i første Klasse i en tidligere Forsøgsperiode, har man ikke derfor nogen Borgen for, at den kan staa Maal med Nutidens 1. Klasses Stammer. Konkurrencen bliver nemlig haardere for hvert Aar, der gaar, dels fordi enkelte af de 1. Klasses Stammer forbedres, eller at helt nye hidtil uprøvede Stammer som Strynø, Tystofte og Pajbjerg fra Forsøgsperioden 1914—16 kommer til, og dels fordi alle 3. Klasses og daarlige 2. Klasses Stammer efterhaanden kasseres af Ejerne, Paa den Maade skærpes Fordringerne til Stammens Ydeevne lidt efter lidt. Derfor bliver selvfølgelig de Stammer, som ved de sidste Aars Konkurrence er komne i 1. Klasse, at foretrække for de 1. Klasses Stammer fra de tidligere Aars Stammeforsøg. Det er derfor af Betydning ved Indkøb af Roefrø at kunne kende de 1. Kl. Stammer fra de sidste Aars Stammeforsøg fra tidligere Aars Stammeforsøg. Af Hensyn hertil blev der til Navnet paa 1. Klasses Stammer fra Forsøgsperioden 1911—13 tilføjet Romertallet IV, til 1. Klasses Stammer fra Forsøgsperioden 1914—19 Romertallet V, og til de 1. Klasses Stammer for den kommende Periode 1920—23 bliver det Romertallet VI. De bedste Roestammer vil altsaa herefter altid være de Stammer, der

September

9. Maaned eller Fiskemaaned har 30 Dage. Aar 1921.

			Op F.		Høiv.
T.	1	Ægidius	4 14	☾ nærmest Jorden.	11 20
F.	2	Elisa	Ned E.	● n. M. 4 33′ Form.	12 11
L.	3	Seraphia	7 13		0 34

15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden. 2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S.	4	Theodosia	7 38		1 17
M.	5	Regina	8 5		1 59
Ti.	6	Magnus	8 35		2 41
O.	7	Louise	9 9	Sol. op 5 27′ n. 6 48′.	3 26
T.	8	Mariæ Fødſ.	9 49		4 12
F.	9	Gorgonius	10 36	◐ f. Kv. 4 30′ Form.	5 2
L.	10	Burchhardt	11 28		5 57

16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17. 2den Række, Joh. 11, 19—45.

S.	11	Hillebert	Ned F.		6 58
M.	12	Guido	12 25		8 0
Ti.	13	Cyprianus	1 27	☾ fjernest Jorden.	8 58
O.	14	† Ophøjelse	2 31	Sol. op 5 40′ n. 6 29′.	9 51
T.	15	Eskild	3 36		10 36
F.	16	Euphemia	4 43		11 18
L.	17	Lambertus	5 50	○ f. M. 8 20′ Form.	11 58

17. S. e. Trin. Den Vattersottige, Luk. 14, 1—11. 2den Række, Mark. 2, 14—22.

S.	18	Titus	Op E.		0 16
M.	19	Constantia	6 56		0 52
Ti.	20	Tobias	7 21		1 29
O.	21	Matthæus	7 51	*Tamperdag.* Sol. op 5 54′ n. 6 11′.	2 7
T.	22	Mauritius	8 27		2 47
F.	23	Linus	9 12	*Jævndøgn. Efteraar begynder.*	3 33
L.	24	Tecla	10 8	◑ f. Kv. 10 18′ Eftm.	4 23

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden. 2den Række, Joh. 15, 1—11.

S.	25	Cleophas	11 13		5 22
M.	26	Adolph	Op F.	*Christian X. Føds.*	6 30
Ti.	27	Cosmus	12 27		7 43
O.	28	Venceslaus	1 47	Sol. op 6 7 n. 5 53′.	8 57
T.	29	St. Michael	3 10	☾ nærmest Jorden.	10 1
F.	30	Hieronymus	4 35		10 56

1. *Bjerringbro*
Dalager
2. *Skjelskør*
Vordingborg
Allingaabro
Herning
3. *Hurup*
Vejle
5. *Græsted*
Roskilde
Odense
Brønderslev
Thisted
Holstebro
6. *Frederiksværk*
Hvalsø
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
7. *Hillerød*
Kjøge
Hjørring
Aars
Ny Løgten St.
8. *Skovsgaard St.*
Hadsund
Ry
Grindsted
9. *Læsø*
Fjerritslev
Randers
Give
Struer
10. *Nibe*
Skive
Randers
Vejle
Vemb
Ribe
12. *Odense*
Flauenskjold
Møldrup
12. *Bredsten*
Holstebro
Holstebro Eksportm.
Vejen
13. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Aarup
Aalborg
Aarhus
Skanderborg
Kolding
N. Nebel
Esbjerg
14. *Haslev*
Frederikssund
Helsinge
Hjørring
Farsø
V. Hassing
Kolind St.
Tarm
15. *Aabybro*
Aalestrup
Varde
16. *Vraa St.*
Vesløs St.
Karup
Faarvang St.
Odder
Bække
17. *Tværsted*
Løgstør
Thorup Pakh.
Vildbjerg
Kolding
Vejle
19. *Asnæs*
Odense
Sæby
Ulstrup (Hornum St.)
Rønde
19. *Hadsten*
Haderup
Billund
Holstebro
20. *Kallundborg*
Kjøge
Slagelse
Maribo
Nykøbing F.
Aalborg
Ulstrup St.
Aarhus
Kolding
Esbjerg
21. *Hillerød*
Næstved
Sorø
Nysted
Assens
Egeskov
Hjørring
Skjørping
Stoholm
Bryrup
22. *Stege*
Middelfart
Hjallerup
Løkkensvej Kro
Durup
Ebeltoft
Hobro
Gravens
Lunderskov
23. *Roskilde*
Stege
Hesselager
Sindal
Vilsund
Rødkjærsbro
Hobro
Brande
Esbjerg
24. *Hjørring*
Nykøbing M.
24. *Skals*
Vejle
S. Felding St.
26. *Odense*
Frederikshavn
Gudumholm
Hals
Frøstrup St.
Viborg
Høver Kro
Holstebro
Ølgod
27. *Ringsted*
Svinninge
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Viborg
Aarhus
Hovedgaard
Jellinge
Kolding
Esbjerg
28. *Nykøbing S.*
Ejby
Agersted
Hjørring
Hornsyld
Kibæk
29. *Pandrup*
Hørdum
Aars
Glæsborg
Hammel
Silkeborg
Uldum
Brørup
30. *Marstal*
Thisted
Kjellerup
Grenaa
Havndal
Horsens

---

har det højeste Romertal. Fra 1921 at regne maa det fraraades at købe Roefrø af Stammer med Romertal IV, da disse Stammer maa antages til den Tid at være saa degenererede, at de er 2. eller maaske 3. Klasses Stammer. Endnu skal kun tilføjes, at disse Romertal er at opfatte som egentlige Varebetegnelser, der garanterer Køberen, naar han f. Eks. køber Frø af Strynø V, at det virkelig er af den Stamme, som Stammeforsøgsberetningen giver dette Navn. Viser det sig senere, at Frøet ikke har svaret til Betegnelsen, er Sælgeren erstatningspligtig, jfr. herom nedenfor.

H. A.

					Højv.
L.	1	Remigius	Op F. 5 59	● n. M. 1 26′ Eftm.	11 45
		19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8. 2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.			
S.	2	Ditlev	Ned E.		0 9
M.	3	Mette	6 32		0 52
Ti.	4	Franciscus	7 5		1 34
O.	5	Placidus	7 44	Sol. op 6 21′ n. 5 35′.	2 17
T.	6	Broderus	8 29		3 0
F.	7	Amalia	9 19		3 46
L.	8	Ingeborg	10 16	◐ f. Kv. 9 12′ Eftm.	4 32
		20. S. e. Trin. Bryllupsklæderne. Matth. 22, 1—14. 2den Række, Matth. 21, 28—44.			
S.	9	Dionysius	11 16		5 24
M.	10	Gereon	Ned F.		6 18
Ti.	11	Fred. 4. Fødsel	12 19	☾ fjernest Jorden.	7 17
O.	12	Maximilian	1 24	Sol. op 6 35′ n. 5 17′.	8 14
T.	13	Angelus	2 30		9 9
F.	14	Calixtus	3 37		9 59
L.	15	Hedevig	4 45		10 43
		21. S. e. Trin. Den kongelige Mand. Joh. 4, 46—53, 2den Række, Joh. 4, 34—42			
S.	16	Gallus	5 54	○ f. M. 12 0′ Midnat	11 25
M.	17	Florentinus	Op E.		12 6
Ti.	18	Luc. Evang.	5 53	*Flyttedag.*	0 26
O.	19	Balthasar	6 28	Sol. op 6 50′ n. 4 59′	1 6
T.	20	Felicianus	7 11		1 48
F.	21	11,000 Jomfruer	8 2		2 32
L.	22	Cordula	9 4		3 20
		22. S. e. Trin De 10,000 Pund, Matth. 18, 23 til Enden. 2den Række, Matth. 18, 1—14.			
S.	23	Søren	10 14		4 11
M.	24	Proclus	11 31	◑ f. Kv. 5 32′ Form.	5 8
Ti.	25	Crispinus	Op F.		6 13
O.	26	Amandus	12 50	Sol. op 7 4′ n. 4 43′.	7 23
T.	27	Sem	2 11	☾ nærmest Jorden. *Pr. Valdemar.*	8 32
F.	28	Simon og Judas	3 33		9 35
L.	29	Narcissus	4 55		10 30
		23. S. e. Trin. Skattens Mønt, Matth. 22, 15—22, 2′ Række, Mark. 12, 41 til Enden.			
S.	30	Absalon	6 15		11 21
M.	31	Reformat. Beg.	Ned E.	*Enkedronning Louise.* ● n. M. 12 39′ Form.	12 7

Markedsfortegnelse for Oktober 1921.

1. *N. Aaby*
Halvrimmen
Hvidbjerg
Randers
Vejle
Foldingbro
3. *Græsted*
Odense
Aalbæk
Dronninglund
Skive
Løsning
Spjald St.
Holstebro
Ribe
4. *Frederiksværk*
Hørve
Slagelse
Taastrup
Nakskov
Nykøbing F.
Faaborg
Aalborg
Aarhus
Østbirk
Kolding
Aulum
Lemvig
Esbjerg
5. *Hillerød*
Kjøge
Nykøbing F.
Ringe
Hjørring
Hadsund
Ny Løgten St.
Tørring
Bækmarksbro
Vinderup
6. *Ruds-Vedby*
Tranebjerg
(Samsø)
Ærøskjøbing
Østervraa
6. *Bjerringbro St.*
Mariager
Egtved
Holstebro
Troldhede
7. *Fuglebjerg*
Skibby
Vordingborg
Sakskjøbing
Løkken
Hvalpsund
N.-Sundby
Gjerlev
Børkop
Agerbæk
8. *Nibe*
Vejle
Herning
Ansager
10. *Jyderup*
Pedersker
Odense
Brønderslev
Sæby
Ans
Ringkøbing
Holstebro
Bramminge
11. *Farum*
Præstø
Ringsted
Nykøbing F.
Glamsbjerg
Aalborg
Aarhus
Kolding
Tarm,
Ribe
Esbjerg
12. *Frederikssund*
Helsinge
Svendborg
Dybvad St.
Hjørring
12. *Thisted*
Trustrup St.
Varde
13. *Otterup St.*
Frederikshavn
Roslev
Thyregod
14. *Sorø*
Nyborg
Allingaabro
Aabybro
Nykøbing M.
Kolding
Gadbjerg
Simmelkjær
15. *Kjertemınde*
Bælum
Fjerritslev
Vejle
17. *Østermarie K.*
Odense,
Løgstør
Hadsten
Vandel
Holstebro
18. *Holbæk*
Nykøbing F.
Rødby
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
19. *Hillerød*
Næstved
Brobyværk
Hjørring
Skjørping
Ryom
Ry
20. *Arden*
Mørke
Ulfkjær
21. *Helsingør*
Storehedinge
Sindal
Hobro
Brædstrup
22. *Hjørring*
Viborg
Vejle
Videbæk
24. *Clemens Kro*
Odense
Jerslev
Ulstrup (Hornum St.),
Ny Soelbjerg Kro
Silkeborg
S.-Omme
Holstebro
Ribe
25. *Fakse*
Nakskov
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Skanderborg
Kolding
Esbjerg
26. *Kjøge*
Ølstykke
Hjørring
Kolind
Horsens
27. *Stubbekøbing*
Hjallerup
Sjelbro Kro
Hammel
Give
28. *Hørsholm*
Kjellerup
Vejle
29. *Randers*
Vejle
31. *Odense*
Bording St.
Holstebro

Indkøb af Roefrø.

Ved Køb af Roefrø maa Roedyrkeren lægge Hovedvægten paa Sikkerhed for Frøets Spireevne og for Frøets Ægthed. Roefrøets Spireevne lader sig let kontrollere gennem en Frøanalyse i Statsfrøkontrollen om Foraaret inden Saaningen, og den eventuelle Skadeserstatning fastsættes da efter Statsfrøkontrollens Regler. Roefrøets Ægthed — hvorved forstaas, om Frøet er, hvad det er solgt for — kan derimod ikke bestemmes ved en Undersøgelse af Frøet i Statsfrø-

November

11. Maaned eller Slagtemaaned har 30 Dage. Aar 1921.

		Ned E.		Højv.
Ti. 1	Alle Helgen	5 36		0 29
O. 2	Alle Sjæle	6 18	Sol. op 7 19′ n. 4 27′.	1 12
T. 3	Hubertus	7 8		1 53
F. 4	Otto	8 3		2 35
L. 5	Malachias	9 2		3 17

24. S. e. Trin Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5, 1—12.
2den Række, Matth. 5, 13—16.

S. 6	Leonhardus	10 5		4 1
M. 7	Engelbrecht	11 10	◐ f. Kv. 4 54′ Eftm.	4 47
Ti. 8	Claudius	Ned F.	☾ fjernest Jorden.	5 36
O. 9	Theodor	12 15	Sol. op 7 34′ n. 4 13′.	6 28
T. 10	Luther	1 21		7 24
F. 11	Morten Bisp	2 28		8 20
L. 12	Torkild	3 37		9 16

25. S. e. Trin. Ødelæggelsens Vederstyggelighed. Matth. 24, 15—28.
2den Række, Luk. 17, 20—33.

S. 13	Arcadius	4 47		10 7
M. 14	Frederik	5 59		10 55
Ti. 15	Leopold	7 11	○ f. M. 2 39′ Eftm.	11 42
O. 16	Othenius	Op E.	Sol. op 7 48′ n. 4 0′.	0 5
T. 17	Anianus	5 56		0 49
F. 18	Hesychius	6 55		1 35
L. 19	Elisabeth	8 4		2 21

26. S. e. Trin. Jeg priser Dig, Fader, Matth. 11, 25 til Enden.
2den Række, Matth. 25, 31 til Enden.

S. 20	Volkmarus	9 20		3 9
M. 21	Mariæ Ofr.	10 38	☾ nærmest Jorden.	4 0
Ti. 22	Cecilia	11 58	◑ f. Kv. 12 41′ Eftm.	4 52
O. 23	Clemens	Op F.	Sol op 8 2′ n. 3 49′.	5 52
T. 24	Chrysogonus	1 18		6 56
F. 25	Catharina	2 37		8 2
L. 26	Conradus	3 56		9 7

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Luk. 4, 16—30.

S. 27	Facundus	5 13		10 5
M. 28	Soph. Magdal.	6 27		10 58
Ti. 29	Saturninus	7 37	● n. M. 2 26′ Eftm.	11 46
O. 30	Andreas	Ned E.	Sol op 8 15′ n. 3 41′.	0 9

Markedsfortegnelse for November 1921.

1 *Frederiksværk*
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
2. *Frederikssund*
Hillerød
Kallundborg
Nysted
Hjørring
Ny Løgten St.
N.-Snede
3. *Veksø*
Sakskjøbing
Middelfart
Østervraa
BjerringbroSt.
4. *Skjelskør*
Sorø
Vordingborg
Svendborg
Flauenskjold
Aars
Grenaa
Herning
5. *Haslev*
Faaborg
Nibe
Vejle
7. *Roskilde*
Odense

7. *Holstebro*
8. *Præstø,*
Ringsted
Slagelse
Nakskov
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Aarhus
Kolding
Kibæk
Esbjerg
9. *Frederikssund*
Helsinge
Hvalsø
Slagelse
Nykøbing F.
Aarup
Hjørring
Kolind St.
Mariager
10. *Ringe*
Skjørping
11. *Nyborg*
Hobro
12. *Rudkjøbing*
Fjerritslev
Randers
Vejle
Struer
14. *Odense*
Brønderslev

14. *Holstebro*
Tim
15. *Uggerløse Kro*
Nykøbing F.
Rødby
Assens
Aalborg
Aarhus
Kolding
Skjern
Esbjerg
16. *Hillerød*
Næstved
Hjørring
Holsted
17. *Skive*
Høver Kro
Give
18. *Brande*
Fredericia
Lemvig
Odder
Vinderup
19. *Frøstrup St.*
Vejle
Holstebro
Grindsted
21. *Odense*
Løgstør
Rønde
Møldrup St.
Hadsten

21. *Holstebro*
22. *Holbæk*
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Ribe
Esbjerg
23. *Kjerteminde*
Hjørring
Aalestrup
Varde
24. *Svendborg*
Hjallerup
Havndal
Trustrup St.
Hammel
Silkeborg
25. *Kjellersp*
Faarvang St.
26. *Viborg*
Vejle
28. *Odense*
Sindal
Holstebro
29. *Slangerup*
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
30. *Hjørring*

kontrollen om Foraaret, men først om Efteraaret ved en Besigtigelse af Roerne i den Mark, hvor Frøet er saaet. Altsaa først $1/2$ Aar efter, at Frøet er solgt, giver Fejl i Henseende til Roefrøets Ægthed sig til Kende, og det er derfor ligesaa berettiget at tale om „skjulte Fejl" i Roefrøhandelen som i Handelen med Heste. Hvert Efteraar plejer der at være adskillige Erstatningssager i Anledning af skjulte Fejl hos solgt Roefrø. Skadeserstatningens Størrelse varierer efter de stedlige Forhold, men har en Købmand leveret Raps eller Rybs i Stedet for Kaalroe- eller Turnipsfrø, plejer Erstatningen at beløbe sig til 600—800 Kr. pr. ha, Turnips i Stedet for Kaalroer 100—500 Kr. pr. ha, hvidkødet Turnips for gulkødet, eller en degenereret Roestamme i Stedet for en 1. Klasses Roestamme indtil 200 Kr. pr. ha. Hvad Købmanden faar for det Roefrø, han sælger Roedyrkeren, er altsaa en ren Bagatel sammenlignet med den Erstatning for skjulte Fejl, han kan komme til at betale Roedyrkeren, hvis Frøet ikke er, hvad det er solgt for. Derfor har de fleste Roefrøgrossister indført den Reform, at de kun forhandler Roefrø, som er avlet efter eget Stamfrø, under egen Kontrol og hos egne Kontraktavlere. Det er nemlig den eneste Maade, hvorpaa Roefrøgrossister kan sikre sig mod, at det Roefrø, han falbyder, ikke er behæftet med skjulte Fejl.

December

12. Maaned eller Kristmaaned har 31 Dage. Aar 1921.

		Ned E.		Højv.
T. 1	Arnold	5 49		0 51
F. 2	Bibiana	6 47		1 32
L. 3	Svend	7 50		2 11

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1—13.

S. 4	Barbara	8 54		2 49
M. 5	Sabina	9 59		3 30
Ti. 6	Nikolaus	11 5	☾ fjernest Jorden	4 9
O. 7	Agathon	Ned F.	◐ f. Kv. 2 20′ Eftm. Sol op 8 26′ n. 3 36′.	4 51
T. 8	Mariæ Undf.	12 11		5 38
F. 9	Rudolph	1 18		6 30
L. 10	Judith	2 26		7 28

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S. 11	Damasus	3 37		8 29
M. 12	Epimachus	4 49		9 30
Ti. 13	Lucia	6 1		10 27
O. 14	Crispus	7 9	Sol op 8 34′ n. 3 34′. *Tamperdag.*	11 22
T. 15	Nikasius	8 11	○ f. M. 3 50′ Form.	12 13
F. 16	Lazarus	Op E.		0 37
L. 17	Albina	7 3	☾ nærmest Jorden.	1 24

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S. 18	Lovise	8 23		2 11
M. 19	Nemesius	9 44		2 57
Ti. 20	Abraham	11 5		3 44
O. 21	Thomas	Op F.	◑ s. Kv. 8 54′ Eftm. Sol op 8 40′ n. 3 35′	4 34
T. 22	Japetus	12 25	*Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	5 27
F. 23	Torlacus	1 44		6 25
L. 24	Adam	3 0	*Dronning Alexandrine.*	7 30

S. i Jul og H. Kristi Fødsel, Luk. 2, 1—14.
2den Række, Joh. 1, 1—14.

S. 25	Juledag	4 14		8 37
M. 26	St. Stephan	5 24		9 41
Ti. 27	Joh. Evangel.	6 28		10 35
O. 28	Børnedag	7 24	Sol op 8 42′, n. 3 40′	11 26
T. 29	Noah	Ned E.	● n. M. 6 39′ Form.	12 11
F. 30	David	5 35		0 32
L. 31	Sylvester	6 40		1 13

Markedsfortegnelse for December 1921.

1. *Bjerringbro St.*
2. *Vordingborg*
Grenaa
Børkop
3. *Vejle*
5. *Græsted*
Roskilde
Odense
Ulstrup (Hornum St.)
Holstebro
6. *Frederiksværk*
Slagelse
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
7. *Hillerød*
7. *Kjøge*
Hjørring
Ny Løgten St.
Tørring
8. *Skjørping*
9. *Sorø*
Hobro
10. *Fjerritslev*
12. *Odense*
Brønderslev
Holstebro
13. *Præstø*
Ringsted
Nykøbing F.
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
14. *Frederikssund*
14. *Hjørring*
Aalborg
Kolind St.
Herning
15. *Allingaabro*
16. *Randers*
17. *Viborg*
Aarhus
Vejle
19. *Odense*
Hadsten
Holstebro
20. *Frederikssund*
Kjøge
Nykøbing F.
Bogense
Aalborg
Aarhus
Silkeborg
20. *Kolding*
Esbjerg
21. *Hillerød*
Nykøbing S.
Næstved
Hjørring
22. *Hjallerup*
24. *Vejle*
27. *Nykøbing F.*
Aalborg
Aarhus
Kolding
Esbjerg
28. *Odense*
Hjørring
Holstebro
29. *Hammel*
30. *Kjellerup*
31. *Vejle*

Da Erstatningspligten for skjulte Fejl har været af saa indgribende Betydning for den Udvikling, som paa Roefrøhandelens Omraade har fundet Sted i Løbet af de sidste 15 Aar, vil det være paa sin Plads at gøre nærmere Rede for den Lovhjemmel, som de mange i Aarenes Løb afsagte Retskendelser i Erstatningssager er bygget paa. I Lov om Køb af 6. April 1906 § 43 fastslaas, at der ved Køb af Varer, bestemt ved Art, som Tilfældet er med Roefrø, paahviler Sælgeren Garanti for, at Varen er, hvad den ved Salget blev opgivet at skulle være, og ved Levering af Roefrø med skjulte Fejl er Sælgeren derfor pligtig at betale Skadeserstatning, ogsaa naar han er uden Skyld; Erstatningspligten paahviler ham f. Eks., selv om den paaklagede Mangel ved Leveringen alene skyldes en hændelig Forveksling eller et andet Sammentræf af uheldige Omstændigheder, som ikke kan bebrejdes Forhandleren. Hvor stor Skadeserstatningen skal være, bestemmes der ikke noget om i Købelovens § 43, og Erstatningens Størrelse maa derefter fastsættes efter den almindelige Grundsætning i dansk Ret, at al den Skade, Varens Ukontraktmæssighed har paaført Køberen, skal godtgøres ham af Sælgeren, uanset om Erstatningsspørgsmaalet herved langt kommer til at overstige Fakturabeløbet. Skaden opgøres paa følgende Maade: Hvor stort Udbytte af Foderenheder vilde Marken have givet, hvis Frøet havde været kontraktmæssigt, og hvor meget er nu det økonomiske Udbytte af Marken, tilsaaet med det ukontraktmæssige Frø? Differencen skal Sælgeren betale. Det maa altsaa betones, at Roedyrkeren er i sin gode Ret, naar han forlanger af sin Købmand, at han skal holde ham skadesløs for det Tab, som det leverede, ukontraktmæssige Frø har paaført ham.

I denne Forbindelse skal indskydes en kort Anvisning paa, hvorledes den Skadelidte har at forholde sig overfor Købmanden. Saafremt Roedyrkeren opdager, at Frøet ikke er, hvad det er solgt for, sender han Købmanden en skriftlig Klage. Hvis Købmanden ikke uopholdelig gør Skridt til at søge Sagen ordnet i Mindelighed, bør den Skadelidte henvende sig til en Sagfører, for at denne ved den stedlige Dommers Hjælp kan faa udmeldt 2 Skønsmænd til at taksere Skaden. Enes

man om, at Sagen skal ordnes i Mindelighed, maa den Skadelidte og Købmanden vælge een eller to uvildige Mænd til at taksere Skaden. Det maa ikke glemmes, at Taksationen skal være foretaget, inden Roerne er taget op. Særlig naar det er Frøets Stammeægthed, det drejer sig om, kan det stundom falde noget vanskeligt at ansætte Erstatningens Størrelse, og hertil kommer, at det undertiden kan hænde, at Rodbrand, Kaalfluelarver og andre stedlige Forhold kan have en saa indgribende Forandring af Roernes Form, Grenethed og Størrelse Følge, at Stammerne ikke er til at kende igen. Der skal derfor udtrykkelig gøres opmærksom paa, at Sælgeren, hvis han mener, Skadeserstatningen ikke er retfærdig ansat, kan forlange et nyt Skøn af Sagkyndige udnævnt af Retten. I Tilfælde af, at de paaklagede Fejl skyldes Sygdom i Jorden eller andre stedlige Aarsager, vil Sælgeren altid let kunne dokumentere dette ved at lade Skønsforretningen foretage ikke alene paa Klagerens Mark, men tillige paa andre Roedyrkeres Marker, tilsaaet med Frø af samme Partinummer, som Klagerens Mark. Findes de paaklagede Fejl ikke hos Roerne paa disse andre Marker, kan Fejlen selvfølgelig ikke skyldes Frøet, men er alene foraarsaget ved de stedlige Dyrkningskaar paa Klagerens Mark, og Kravet om Erstatning vil derfor i saa Fald være at afvise som ulovmedholdelig. Roedyrkeren har altsaa Sikkerhed for, at er det Roefrø, som hans Købmand leverer ham, behæftet med skjulte Fejl, faar han fuld Dækning for det Tab, der derved paaføres ham.

Det hænder ret ofte, at Købmanden paaberaaber sig, at han ikke har solgt Frøet med Garanti for Ægtheden, men det bliver der ikke taget nogetsomhelst Hensyn til Kommer Sagen for Domstolene, bliver han idømt Erstatning, og der er fra denne Regel kun een Undtagelse, og det er, naar Sælgeren i Retten kan godtgøre, at han, forinden Salget fandt Sted, udtrykkelig har gjort Køberen bekendt med, at han ikke betaler Erstatning for skjulte Fejl eller kun tilbagebetaler Køberen det Beløb, som denne har betalt for Frøet. Kan Købmanden i Retten bevise, at dette er den Salgsbetingelse, paa hvilken han har solgt Roedyrkeren Frøet, slipper han for at blive idømt Erstatning, men det maa derfor lægges Roedyrkeren alvorligt paa Sinde aldrig hverken mundtlig eller skriftlig at indgaa paa en saadan Salgsbetingelse.

Som ovenfor paavist, er det altsaa Landets Love, der sikrer Roedyrkerne fuld Erstatning, hvis Frøet ikke er, hvad det er solgt for, og for Roedyrkeren er det derfor ikke Garantiplomben uden paa Sækken, men alene Navnet paa Mærkesedlen inde i Sækken, som den Skadelidte skal lægge til Grund ved Bevisførelsen for Berettigelsen af Kravet paa Erstatning for skjulte Fejl. Det er derfor indlysende, at paa Roefrøhandelens Omraade er det en Hovedsag, at Varebetegnelsen er saa klar og koncis, at de juridiske Myndigheder er i Stand til straks at kunne afsløre ethvert Forsøg paa Forfalskning af Navnet paa Frøet, men dertil er netop de ovenfor omtalte Romertal særlig egnede.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af c. 30 Jorddiametre eller 384400 Kilometer. Dens Diameter beløber sig til 3470 Kilometer. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 9, 4 store og 5 smaa, **Saturn** af 10, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** af 1 Drabant. Saturn er desuden inden for sine Maaner omgiven af en Ring, der bestaar af en Mængde Smaamaaner.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke er synlige uden Kikkert. De numereredes Antal var ved Slutningen af 1919 naaet op til 914. Deres Middelafstande fra Solen er imellem 2 og $4^1/_3$ Gange Jordens Afstand fra Solen, og deres Omløbstider om Solen er mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, **Eros**, opdaget i 1898, er dog gennemsnitlig lidt nærmere ved Solen, end Mars er, og har en Omløbstid om Solen af $1^3/_4$ Aar; fem andre, **Achilles**, **Hektor**, **Patroklos**, **Nestor** og **Priamus** og en, Nr. 911, der endnu ikke har faaet Navn, har gennemsnitlig omtrent samme Afstand fra Solen som Jupiter og har derfor en Omløbstid paa omtrent 12 Aar.

Kometer i Aaret 1919.

I Aaret 1919 fandtes 2 nye Kometer.

Planeterne i Aaret 1921.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 15de Februar, 11te Juni og 7de Oktober er den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage i København ned henholdsvis 2 Timer, 2 Time og $^3/_4$ Time efter Solen. Den 30te Marts, 28de Juli og 16de November er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $^1/_2$ Time, $1^1/_2$ Time og 2 Timer før Solen.

Venus. Den 10de Februar er Venus længst øst for Solen og gaar ned næsten 5 Timer efter Solen. Den 1ste Juli er den længst vest for Solen og staar op 2 Timer før Solen. Den lyser stærkest den 17de Marts og 28de Maj.

Mars staar ved Aarets Begyndelse i Vandmanden og vandrer, stadig med østlig Bevægelse, gennem Fiskene, Vædderen, Tyren, Tvillingerne, Krebsen, Løven og Jomfruen, hvor den befinder sig ved Aarets Slutning. Den staar i Syd: ved Aarets Begyndelse Kl. $3^1/_2$ Eftm., i Midten af Marts Kl. 2 Eftm., i Begyndelsen af Juli ved Middag, i Begyndelsen af November Kl. 9 Form. og ved Aarets Slutning Kl. $7^1/_2$ Form.

Jupiter staar ved Aarets Begyndelse i Løven og har først vestlig Bevægelse. I Begyndelsen af Maj vender den og vandrer nu med østlig Bevægelse gennem Løven og ind i Jomfruen, hvor den befinder sig ved Aarets Slutning. Den 5. Marts er den i Opposition med Solen. Den staar i Syd: ved Aarets Begyndelse Kl. $4^1/_2$ Form., i Slutningen af Februar Kl. 1 Form., i Begyndelsen af April Kl. 10 Eftm., i Begyndelsen af Juni Kl. 6 Eftm., i Midten af August Kl. 2 Eftm., i Slutningen af Oktober Kl. 10 Form. og i Slutningen af December Kl. $6^1/_2$ Form.

Saturn opholder sig hele Aaret i Jomfruen og Løven og har til Midten af Maj vestlig, derefter østlig Bevægelse. Den 12te Marts er den i Opposition med Solen. Saturn staar i Syd: ved Aarets Begyndelse Kl. 5 Form., i Begyndelsen af Marts Kl. 1 Form., i Slutningen af April Kl. 9 Eftm., i Slutningen af Juni Kl. 5 Eftm., i Begyndelsen af September Kl. 1 Eftm., i Begyndelsen af November Kl. $9^1/_2$ Form. og ved Aarets Slutning Kl. 6 Form.

Uranus og **Neptun** er ikke synlige for blotte Øjne. Uranus opholder sig hele Aaret i Vandmanden. Den er den 31te August i Opposition med Solen og staar da omkring Midnat i Syd 25 Gr. over Kjøbenhavns Horisont. Neptun opholder sig hele Aaret i Krebsen, er den 1ste Februar i Opposition med Solen og staar da omkring Midnat i Syd 51 Gr. over Horisonten.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1921 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 27 Juni 1920. Om eventuelle Forandringer vil der senere ske Bekendtgørelse i forskellige Dagblade.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Almindingen, 1 Juli Heste.
Asnæs, 17 Maj og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Clemens Kro, 25 April og 24 Okt. Kreaturer.
Fakse, 29 Marts og 25 Okt. Kreaturer.
Farum, 5 April og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Frederiksborg, se **Hillerød**.
Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Anden Onsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer. 25 Jan., 23 Febr. og 30 Marts Heste og Kreaturer; 27 April Heste; 2 Nov. (Efteraarsmarked) og 20 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Frederiksværk, første Tirsd. i hver Md. Marked m. Heste og Kreaturer.
Fuglebjerg, 6 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Gjørlev Station, 30 Marts Heste og Kreaturer.
Græsted, 3 Jan., 7 Febr., 7 Marts, 4 April, 2 Maj, 6 Juni, 8 Aug., 5 Sept., 3 Okt. og 5 Dec. Heste og Kreaturer.
Haslev, 2. Marts Heste og Kreaturer, særlig Heste; 11 Maj, 14 Sept. og 5 Nov. Kreaturer.
Helsinge, 12 Jan., 9 Febr., 9 Marts, 13 April, 11 Maj, 8 Juni, 13 Juli, 14 Sept., 12. Okt. og 9. Nov. Kreaturer.
Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 23 Febr., 18 April, 18 Juli og 21 Okt. Kreaturer.
Hillerød, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Hver Lørdag fra 1. Maj til 31. Okt. Torvedag med Haveprodukter. Tredie Onsdag i hver Maaned og første Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af Marts, Maj og November Marked med Kreaturer. 2 Marts stort Hestemarked; 2 Maj (Foraarsmarked) Heste og Kreaturer; 2 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 15 Febr. Heste; 9 og 16 Marts, 14 April, 20 Juni (Sommermarked) og 18 Okt. Heste og Kreaturer; 22 Nov. (Efteraarsmarked) Kreaturer.
Hvalsø, 2 Marts, 9 Maj, 6 Sept. og 9 Nov. Kreaturer.
Hørsholm, 19 April og 28 Okt. Heste og Kreaturer.
Hørve, 3 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer
Jyderup, 4 April og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 14 Febr., 23 Marts, 2 Maj (Foraarsmarked), 20 Juli (Sommermarked), 20 Sept. og 2 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Kjøbenhavn, Torvedage Mand. og Torsd. med Slagtekvæg.
Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 5 Jan., 2 Febr., 9 og 23 Marts, 13 April, 20 Maj (Foraarsmarked), 1 Juni, 26 Juli, 7 og 20 Sept., 5 og 26 Okt. (Efteraarsmarked), 7 og 20 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 21 Juni (Sommermarked) Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, 16 Febr. Heste; 20 April Kreaturer; 8 Juni (Sommermarked) og 28 Sept. (Høstmarked) Heste og Kreaturer; 21 Dec. Heste.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 19 Jan., 16 Febr., 16 Marts, 20 April, 18 Maj (Foraarsmarked), 15 Juni, 20 Juli (Sommermarked), 17 Aug., 21 Sept., 19 Okt., 16 Nov. (Efteraarsmarked) og 21 Dec. Heste og Kreaturer.

Pederssker, 11 April og 10 Okt. Kreaturer.

Præstø, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, anden Tirsdag i hver Maaned Heste og Kreaturer.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Tirsdagene 11 Jan., 8 Febr., 8 og 22 Marts (Foraarsmarked), 12 April, 10 Maj, 14 Juni (Sommermarked), 12 Juli, 9 Aug., 13 og 27 Sept. (Høstmarked), 11 Okt., 8 Nov. (Efteraarsmarked) og 13 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Mandag paa Nytorv Torvedag for Handel med Smaagrise. 3 Jan., 11 Febr., 4 og 18 Marts, 1 April, 4 Maj (Foraarsmarked), 6 Juni, 4 Juli, 1 Aug., 5 og 23 Sept. (Pæremarked), 7 Nov. (Efteraarsmarked) og 5 Dec. Heste og Kreaturer.

Ruds-Vedby, 1 April og 6 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 8 Marts og 7 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 4 Marts, 6 Maj, 2 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Slagelse, første Tirsdag i Februar, Marts, April, Juni, August, Oktober og December Marked med Heste og Kreaturer. 4 Jan. stort Hestemarked; 15 Marts, 3 Maj (Foraarsmarked), 5 og 6 Juli (Sommermarked), 20 Sept. (Høstmarked) samt 8 og 9 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Slangerup, 22 Marts, 23 Maj, 21 Juni og 29 Nov. Heste og Kreaturer.

Sorø, 11 og 18 Marts, 8 April, 23 Maj, 28 Juni (Sommermarked), 21 Sept. (Høstmarked), 14 Okt., 4 Nov. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 14 Marts, 22 og 23 Sept. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Storehedinge, 1 og 15 Marts, 5 April, 17 Maj (Foraarsmarked) og 21 Okt. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Svinninge, 19 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Taastrup, 1 Marts, 3 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Tranebjerg p. Samsø, 31 Marts og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Uggerløse Kro, 26 April og 15 Nov. Heste og Kreaturer.

Veksø, 26 April og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Første Fredag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.

Ølstykke, 26 Jan., 20 April, 27 Juli og 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Østermarie Kirke, 18 April og 17 Okt. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 8 og 29 Marts 9 Juni (Sommermarked) og 20 Sept. Heste og Kreaturer.

Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer. 17 Febr., 3 og 17 Marts, 4 og 25 Okt. samt 8 Nov. Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 25 Febr. Heste; 27 April, 20 Juli (Sommermarked), 5 Okt. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.
Nysted, 31 Marts, 14 April og 21 Sept. Heste og Kreaturer; 2 Nov. Heste.
Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 15 Febr. og 22 Marts Heste og Kreaturer; 5 Juli (Sommermarked) og 18 Okt. Kreaturer; 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 1 og 15 Marts Heste og Kreaturer; 12 Juli (Sommermarked) og 7 Okt. Kreaturer; 3 Nov. Heste og Kreaturer.
Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 25 Maj og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 18 Jan., 15 Marts, 11 Maj, 13 Sept. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.
Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 15 og 26 Febr., 22 Marts, 24 Juni, 21 Sept. og 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 1 Febr. Heste; 24 Febr., 8 Marts og 10 Maj Heste og Kreaturer; 7 Juli Heste; 27 Sept., 8 Nov. og 20 Dec. Heste og Kreaturer.
Ejby, 9 Marts og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Glamsbjerg, 3 Marts, 3 Maj og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Kjerteminde, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, 18 Febr., 5 Marts, 4 Juni, 15 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 2 og 25 Febr., 19 Marts, 6 April, 13 Juli, 22 Sept. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Aaby, 19 Maj og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Tirsdag) Marked med Kreaturer. 3 Jan., 14 Febr., 7 Marts, 25 April, 2 Maj, 13 Juni, 12 Juli (St. Knud), 8 August, 26 Sept., 17 Okt., 14 Nov. og 19 Dec. Heste.
Otterup Station, 6 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 19 Marts og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Egeskov, 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med lev. Kreaturer. 27 Jan. Heste; 22 Febr., 10 Marts, 16 Juni, 4 Okt. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.
Hesselager, 13 Maj og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 27 Maj og 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Lørdag med lev. Kreaturer. 23 Febr. og 11 Marts Heste og Kreaturer; 6 Juli Heste; 14 Okt. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.

Ringe, 18 Marts, 3 Juni, 5 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 17 Marts, 17 Juni og 12 Nov. Heste og Kreaturer.
Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag med lev. Kreaturer. 12 Jan., 16 Febr., 2 og 16 Marts, 18 Maj, 21 Juli, 12 Okt., 4 og 24 Nov. Heste og Kreaturer.
Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 4 Marts, 19 Juli og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Ørbæk, 9 Juli Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Agersted, 8 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Brønderslev, 10 Jan., 14 Febr., 14 Marts, 11 April, 9 Maj, 13 Juni, 11 Juli, 8 Aug., 5 Sept., 10 Okt., 14 Nov. og 12 Dec. Heste og Kreaturer.
Dronninglund, 21 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Dybvad Station, 25 April og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Flauenskjold, 15 April, 12 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 17 Jan., 14 April, 26 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Halvrimmen, 18 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Hjallerup, 27 Jan., 24 Febr., 17 Marts, 28 April, 1, 2 og 23 Juni, 28 Juli, 26. Aug., 22 Sept., 27 Okt., 24 Nov. og 22 Dec. Heste og Kreaturer.
Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag, hele Aaret Marked med Kreaturer. 19 Jan. Heste; 5 Marts og 2 April Heste og Kreaturer; 28 Maj og 23 Juni Heste; 24 Sept. og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Jerslev, 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Jetsmark, se Pandrup.
Læsø, 9 April og 9 Sept. Heste og Kreaturer.
Løkken, 8 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Løkkensvej Kro, 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Saltum, 1 April Heste og Kreaturer.
Pandrup (forhen Jetsmark), 31 Marts og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Sindal, 21 Febr., 18 Marts, 2 Maj, 25 Juli, 23 Sept., 21 Okt. og 28 Nov. Heste og Kreaturer.
Skovsgaard Station, 18 Marts, 24 Juni og 8 Sept. Heste og Kreaturer.
Sæby, Torvedag hver Lørdag. 6 April, 19 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Thiese, se Vester Hjermitslev.
Tversted, 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Vester Hjermitslev, (forh. Thiese), 16 April Heste og Kreaturer.
Vraa Station, 18 April og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Østervraa, 3 Febr., 3 Marts, 7 April, 12 Maj, 7 Juli, 25 Aug., 6 Okt. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 7 April, 19 Maj, 15 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 21 Jan. og 18 Febr. Heste; 8 Marts og 14 Dec. Heste og Kreaturer.
Aars, 5 Febr., 9 April, 27 Maj, 7 og 29 Sept. samt 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Arden, 12 Maj og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Bælum, 16 Marts og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Farsø, 19 Marts og 14 Sept. Heste og Kreaturer.
Gudumholm, 4 April og 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Hadsund, 9 Febr., 6 April, 9 Maj, 7 Juli, 8 Sept. og 5 Okt. Heste og Kreaturer.
Hals, 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvalpsund, 11 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 8 April, 20 Juli, 17 Sept., 17 Okt. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 22 Jan., 14 Marts, 7 Maj, 18 Juni, 10 Sept., 8 Okt. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Oktober til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 20 Jan. Heste og Kreaturer; 17 Febr. Heste; 7 Marts, 23 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjørping, 12 Jan., 10 Febr., 9 Marts, 13 April, 11 Maj, 9 og 29 Juni, 21 Sept., 19 Okt., 10 Nov. og 8 Dec. Heste og Kreaturer.
Ulstrup (Hornum Station), 8 Jan, 12 Marts, 2 Maj, 27 Juni, 19 Sept., 24 Okt. og 5 Dec. Heste og Kreaturer.
Vegger Station, 23 Marts og 29 Aug. Heste og Kreaturer.
Vester Hassing, 30 Marts og 14 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Fjerritslev, 17 Jan., 12 Febr., 2 April, 18 Juni, 9 Sept., 15 Okt., 12 Nov. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.
Frøstrup Station 23 Marts, 7 Maj, 25 Juni, 22 Aug., 26 Sept. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Hurup, 21 Febr., 28 April Heste og Kreaturer; 3 Juni Heste; 3 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvidbjerg, 16 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Hørdum, 21 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 7 Jan., 16 Febr., 15 Marts og 14 April Heste og Kreaturer; 6 Juni Heste; 23 Juli, 24 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 8 Jan. Heste og Kreaturer; 22 Febr. Heste; 14 Marts, 13 April og 9 Maj Heste og Kreaturer; 4 Juni Heste og Uld; 4 Juli, 5 og 30 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Vesløs Station, 21 Juli og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Vilsund, 12 April, 22 Juli og 23 Sept. Heste og Kreaturer.

Viborg Amt.

Aalestrup, 13 Jan., 17 Marts, 18 April, 23 Juli, 15 Sept. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Aus, 14 Maj og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Bjerringbro Station, første Torsdag (i Maj Fredag d. 6) i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.
Durup, 21 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Karup, 21 April og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Kjellerup, 4' Fredag i hver Maaned Heste og Kreaturer.
Knudstrup, 23 Juni Heste og Kreaturer.
Møldrup St., 24 Febr., 13 April, 12 Sept. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Roslev, 10 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Rødkjærsbro, 27 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Skals, 15 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 3 og 25 Jan., 1 Marts, 15 April og 12 Maj Heste og Kreaturer; 7 Juni Heste; 25 Juli, 10 Sept., 3 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Stoholm, 17 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Ulstrup Station, 18 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 4 Jan. Heste; 26 Jan., 17 Febr., 11 Marts, 16 og 30 April, 28 Maj, 25 Juni (Snapstingsmarked), 26 Juli, 27 Aug., 26 og 27 Sept. (Toftemarked), 22 Okt., 26 Nov. og 17 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 4 Febr., 18 Marts, 29 April, 6 Juni, 22 Juli, 2 Sept., 14 Okt. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.
Gjerlev, 30 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Glæsborg, 19 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 21 Jan., 4 Marts, 9 April, 28 Maj, 30 Juni, 20 Aug., 30 Sept., 4 Nov. og 2 Dec. Heste og Kreaturer.
Havndal, 28 April, 27 Juli, 30 Sept. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 14 Jan., 11 Febr., 10 Marts, 14 April, 13 Maj, 10 og 30 Juni, 12 Aug., 22 og 23 Sept., 21 Okt., 11 Nov. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.
Kolind Station, 12 Jan., 9 Febr., 9 Marts, 27 April, 11 Maj, 8 Juni, 13 Juli, 31 Aug., 14 Sept., 26 Okt., 9 Nov. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 23 Febr., 12 Juli, 6 Okt. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.
Mørke, 10 Maj og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Ny Løgten Station, første Onsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 5, 6, 28 og 29 Jan., 19 og 26 Febr. samt 12 Marts Heste; 19 Marts, 2 April og 7 Maj Heste og Kreaturer; 20 og 21 Juni Uld; 1 og 2 Juli Heste; 9 og 10 Sept., 1 og 29 Okt., 12 Nov. og 16 Dec. Heste og Kreaturer.
Ryom, 24 Jan. og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Rønde, 11 Marts, 19 Sept. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Sjelbro Kro, 25 Febr., 21 April, 17 Maj og 27 Okt. Heste og Kreaturer.
Torup Pakhus, 12 Maj, 8 Juli og 17 Sept. Heste og Kreaturer.

Trustrup Station, 26 Jan., 3 Marts, 13 April, 6 Maj, 10 Aug., 12 Okt. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Ebeltoft, 22 Januar, 10 Marts, 23 Juni og 22 Sept., Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Tirsdag Marked med Kreaturer paa Kvægtorvet. Lørdag almindelig Torvedag med Landbrugsprodukter paa Byens Torve. 7 og 31 Jan., 21 Febr., 7, 14 og 21 Marts Heste; 5 April, 9 Maj, 4 Juli, 18 Okt. og 17 Dec. Heste og Kreaturer.

Bryrup, 11 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.

Brædstrup, 31 Jan., 7 Maj, 23 Juli og 21 Okt. Heste og Kreaturer.

Faarvang Station (forh. Truust), 18 Marts, 11 Maj, 16 Sept. og 25 Nov. Heste og Kreaturer.

Hadsten, 17 Jan., 21 Febr., 21 Marts, 18 April, 23 Maj, 20 Juni, 18 Juli, 15 Aug., 19 Sept., 17 Okt., 21 Nov., 19 Dec. Heste og Kreaturer.

Hammel, sidste Torsdag i hver Maaned Heste og Kreaturer.

Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan., 2 og 23 Febr. og 9 Marts Heste; 16 og 23 Marts, 6 April, 2 Maj, 10 og 11 Juni, 2 Aug., og 30 Sept., 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Hovedgaard St., 26 April, 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Høver Kro, 17 Marts, 2 Maj, 20 Juni, 8 Aug., 26 Sept. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.

Laasby, 11 Febr. og 30 Juni Heste og Kreaturer.

Ny Soelbjerg Kro, 25 April og 24 Okt. Heste og Kreaturer.

Nørre Snede, 15 April, 8 Juli og 2 Nov. Heste og Kreaturer.

Odder, 4 Jan., 18 Febr., 18 Marts, 29 April, 29 Juli, 16 Sept. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.

Ry, 20 April, 17 Maj, 8 Sept. og 19 Okt. Heste og Kreaturer.

Salten, 5 Juli Heste og Kreaturer.

Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 5 Febr., 12 Marts, 9 April, 10 Maj, 8 Juni, 6 Juli, 29 Sept., 24 Okt., 24 Nov. og 20 Dec. Heste og Kreaturer.

Skanderborg, Torvedag hver Fredag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 8 Jan., 1 og 22 Febr. samt 8 og 15 Marts Heste; 22 Marts, 18 Maj, 9 Juni, 1 Aug., 13 Sept. og 25 Okt. Heste og Kreaturer.

Truust, se Faarvang St.

Tørring, 17 Febr., 8 April, 10 Maj, 20 Juli, 5 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.

Østbirk, 27 April og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 19 Febr., 2 April, 4 Maj, 29 Juli, 23 Sept. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.

Bredsten, 9 Maj og 12 Sept. Heste og Kreaturer.

Børkop, 8 April, 7 Juli, 7 Okt. og 2 Dec. Heste og Kreaturer.

Egtved, 2 Maj og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Filskov, 21 Maj og 20 Aug. Heste og Kreaturer.

Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 5 Marts, 4 Maj, 8 Juli og 18 Nov. Heste og Kreaturer.

Gadbjerg, 12 Maj og 14. Okt. Heste og Kreaturer.

Give, 18 Febr., 15 Marts, 29 April, 4 Juli, 9 Sept., 27 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Gravens, 21 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Hornsyld, 25 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Jellinge, 13 Maj og 27 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 12 Jan., 4 og 25 Febr. samt 11 Marts Heste; 18 Marts, 1 og 28 April, 7 Maj, 20 Juli, 17 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Løsning, 28 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Sønder Omme, 21 Marts, 12 Maj, 25 Juli og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Thyregod, 6 Maj, 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Uldum, 26 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Vandel, 27 Maj og 17 Okt. Heste og Kreaturer.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Lørdag med Fedekvæg og andre levende Kreaturer. 11 Jan., 3 og 24 Febr., 10, 17 og 31 Marts, 7 April, 3 Maj, 13 Juni, 1 og 28 Okt. Heste.

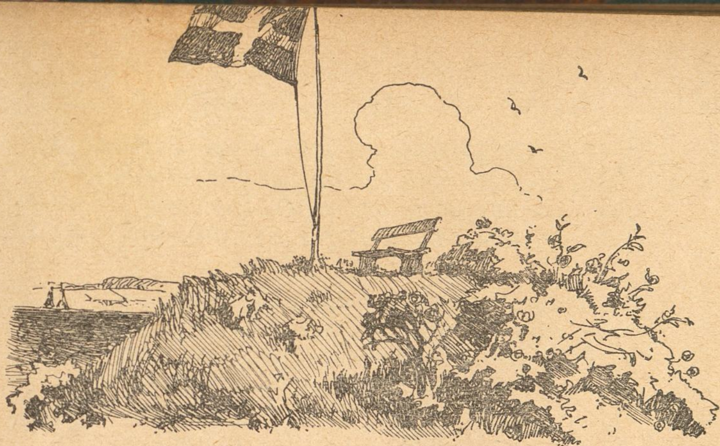
Ringkjøbing Amt.

Aulum, 21 April og 4 Okt. Heste og Kreaturer.
Bording Station, 26 April og 31 Okt. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 20 April og 5 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 13 April og 1 Sept. Heste og Kreaturer.
Haderup, 14 Marts, 6 Juni og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, Torvedag hver Fredag, 12 Jan., 4 Febr., 5 Marts, 12 April, 14 Maj, 24 Juni, 23 Juli, 2 Sept., 8 Okt., 4 Nov. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. I Kreatureksportstaldene hver Mandag Heste og Kreat. 10 Jan. Heste og Kreaturer; 12 Febr. Heste; 16 Marts, 23 April, 7 Maj, 9 Juni, 27 Juli, 12 Sept., 6 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreat.
Kibæk, 11 Maj, 28 Sept. og 8 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 19 Marts, 8 Juni, 29 Aug., 4 Okt. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Ramme, 30 Aug. Heste og Kreaturer.
Ringkjøbing, Torvedag hver Lørdag, 1 Febr. Heste; 28 April, 28 Juli, 30 Aug. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Simmelkjær, 13 Maj og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 10 Febr. og 14 Marts Heste og Kreaturer; 30 Juli Heste. 15 Novbr. Heste og Kreaturer.
Spjald Station, 6 Maj og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Struer, 6 Jan., 29 Marts, 16 Juli, 9 Sept. og 12 Nov. Heste og Kreaturer.
S. Felding, 29 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm, 2 Maj, 14 Sept. og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Tim, 9 April (særlig Heste) 14 Nov. Heste og Kreaturer.
Troldhede, 26 Jan., 18 Maj og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Ulfkjær, 27 April, 31 Aug. og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Vemb 15 Marts og 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 26 Febr., 30 April, 25 Juni, 29 Aug. og 22 Okt. Heste og Kreat.
Vildbjerg, 6 Maj og 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 11 Febr., 19 Marts, 30 April, 23 Juli, 5 Okt. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Agerbæk, 18 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Ansager, 7 Maj og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Billund, 15 April og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Bramminge, 20 April, 1 Aug. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Brørup, 5 Marts, 6 Maj og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Bække, 11 Maj og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjerg, Torvedag hver Lørdag. Hver Tirsdag hele Aaret Marked med Kreaturer (naar Helligdag, Søgnedagen forud). 28 Jan., 29 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Foldingbro, 18 Maj og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 23 Marts, 22 Juni, 8 Sept. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Holsted, 7 Jan., 14 April, 29 Aug. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.
Lunderskov, 23 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 21 April og 13 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 2 Febr., 7 Marts, 25 April, 3 og 23 Maj, 11 Juni, 2 Aug., 10 Sept., 3, 11 og 24 Okt. samt 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Varde, Torvedag hver Torsdag. 3 Febr., 4 og 29 Marts, 26 April, 9 Maj, 13 Juni, 3 Aug., 15 Sept., 12 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Vejen, 27 April, 24 Juni og 12 Sept. Heste og Kreaturer.
Vorbasse, 9 April og 4 Aug. Heste og Kreaturer.
Ølgod, 23 April, 24 Aug. og 26 Sept. Heste og Kreaturer.

Maanedsmarkeder med Heste og Kreaturer finder i Almindelighed Sted i **Malmø** første Onsdag, **Helsingborg** anden Onsdag, **Lund** tredie Onsdag, **Eslöf** fjerde Onsdag i hver Maaned.

Ved

Sønderjyllands Genforening med Danmark.

I.

Hvor er Du, vor Udlændighed?
Hvor er I henne, Aar,
da Sorg og Savn i Sjælen bed,
og Ørneskyggen, mørk og bred,
hen over Marken varselgled,
og Stormen sled vor Gaard?
Hvor, Klokker, er jer Klageklang?
Hvor er Du, Taarebøn?
Forvandlet til en Solskinssang,
da Længsel mødte Løn.

To Slægtled pløjed' vi vor Jord
i Bygens barske Daab,
mens Haglen slog som onde Ord,
og Regnen drog sit Sørgeflor
langs Bakkekammene mod Nord,
der gemte Hjertets Haab.
Dér spærred' Pæl — dér standsed' Strøm,
naar Troen vilde frem.
Nu lyser Gryets gyldne Drøm
bag Kongeaa os hjem.

II.

Vi gik paa egen Jord, men noget fulgte —
det var som Luft og Muld en Stemme dulgte,
som vilde Blomst og Blad et Budskab værne,
bestandig kaldte Danmark fra det fjerne.

Dér bruste Havet blaat om alle Strande;
dér blinked Fjordene med blanke Vande,
og Blæst blev Brise mellem Bøgekyster,
et Land, der ligned vort som Søster Søster.

Vi saa Dig, Danmark, som et Syn bag Taagen:
dit Moderblik holdt Sønnens Vilje vaagen.
Hvor fjernt vi gik, dit blide Billed fulgte,
og paa vor Kistebund dit Flag vi dulgte.

Og kaldte Du, som den, der aldrig glemte —
nu blomstrer alt, hvad med den Dug vi gemte:
Se op, det Flag, der fik os til at græde,
slaar sine Farver om vor Gensyns-Glæde.

III.

Men mange ser mod Vest og Øst,
mens Stuen staar med stumme Ting,
og savner den, der gav dem Røst
ved blot at gaa saa mildt omkring.

Saa brat en Lod! Saa haard en Høst:
Hvorfor? Hvortil? Det veed kun Gud.
De Øjne burde haft den Trøst,
at Gry af Mulm sprang sejrrigt ud.

De gav sig selv med Pligtens Sind
paa fremmed Jord for fremmed Sag,
og mangen gaar i Stuen ind
og græder ud paa Glædens Dag.

IV.

De Døde er ikke borte, de sover kun her og der
under Tavler af Sten, under Kors af Træ i Døgnenes skiftende Vejr.
De Døde er ikke borte, de er os bestandig nær,
i den klare Sol, i den kolde Dug, i det straalende Maaneskær.

De Døde er altid hos os. Naar Erindring bøjer til Bøn,
er en Fader os nær, er en Broder os nær og den inderligt elskede Søn.
De døde er ikke døde, de er mere end Taarer og Ler.
Usynligt er de med Hjerte og Aand i Alt, som omkring os sker.

V.

Hellige Aar!

Lær os at værne dit varslende Under.
Lær os Erindringens hellige Stunder.
Lær os at blive din Vaar, din hellige Vaar!

Lær os at se over Vinter og Grave.
Lær os, at Liv er den højeste Gave.
Lær os at blive din Vaar, din hellige Vaar!

Lær os for Solen vort Sind at berede.
Lær os at være de Frø, du skal sprede.
Lær os at blive din Vaar, din hellige Vaar!

VI.

Danmark til Sønderjylland.

Der var i Danmarks Vaaben et Felt med Sørgeflor.
Der stod i Danmarks Ager et dybt og fremmed Spor.
Der var i Danmarks Hjerte et altid aabent Saar —
men aldrig gik et Foraar over Danmark som i Aar.

For Floret har vi byttet med Flagets Farver bort
og bødet bliver Flængen i Danmarks gamle Kort,
og sørged' vore Hjerter, saa jubler vore Sind,
naar Grænsens Pæle rokker som Siv for Vestenvind.

For nu kom I tilbage. Nu naaede I hjem.
Nu søger vore Hænder mod eders Hænder frem
og mødes i et Haandtryk. Om Ordene er faa,
se ind i vore Øjne! Det Sprog vil I forstaa.

Og vared' det lidt længe, og kom I langvejs fra,
og tøved' I, kan hænde, ved Grave nu og da,
saa kom I dog til Hjemmet med Stuerne i Fest.
Saa kom I for at blive, og ikke blot som Gæst.

Det grønnes over Danmark. Det luner om vor Gaard.
En Vintertid er borte. Forude lyser Vaar.
I sejled' den til Danmark, frelst ud af Verdens Brand.
Vor Hilsen og vort Haandslag! Nu har vi samme Land.

VII.

Vi vil hjem, det er Aarenes Svar,
vi, der aarevis hjemløse var.
Vi vil hjem for i Hjemmet at bo
efter Livet i Længsel og Tro.

Vi vil hjem, vi der ikke drog ud,
men blev drevet af fremmede Bud.
Vi vil hjem, det er Hjerternes Ret.
Vi vil smile, fordi vi har grædt.

Vi er hjemme, for Himlen er blaa.
Vi er kommet for aldrig at gaa.
vi er hjemme — Aah, Danmark, nu staar
dine Børn i den Fædrene Gaard.

CARL DUMREICHER.

Et godt Husdyr.

Af A. Christensen.

Længe har der, baade under og efter Krigen, været talt om Mad og Mærker, om Rationering og Dyrtid paa Fødemidler, og Forholdene har i saa Henseende været haarde for mange. Men den Tid er nu vist inde, da der vil blive talt mere om Klæder end om Mad. For mange mindrestillede er det kommet dertil, at de snart ikke mere har det af Tøj, de kan skjule Kroppen i, og værst er det med dagligt Tøj, Underbeklædning og Strømper.

Der var i de fleste, selv smaa Hjem, til at begynde med noget, der duede, noget, der holdt, selv om der ogsaa under normale Forhold efterhaanden var kommet meget simpelt Købekram imellem. Selv om Pigen elskede gennemhullede Strømper, saa havde hun dog gerne til dagligt solide Uldstrømper, som maaske Moderen eller Bedstemoderen havde halvvejs paatvunget hende. Selv om Karlen helst viste sig i simpelt Købetøj med Snit i, saa havde han dog som Regel nogle Stykker stærkt, hjemmelavet Tøj til Slid. Og selv om det fattige Hjem ikke havde evnet — maaske heller ikke havde haft tilbørlig Sans for — at købe solide Klæder, saa var der dog i alle Hjem om ikke andet saa Rester og udrangerede Ting fra Fortids Flid, Stumper og Stykker, der var Hold i.

Men nu —

De gamle hjemmelavede, før saa foragtede Klæder er uden Hensyn til Grovhed, Farve og Snit taget til Naade; der er slidt paa dem, først af store, siden af smaa, der er vendt og syet om paa dem, der er lappet og bødet med dem, der er ikke Trevl tilbage. Nu, da der ikke er andet at slide paa til dagligt end Købekrammet, viser det sig for Alvor, hvor usselt det er ved Siden af det andet.

Det hverken varmer eller holder, men falder bogstaveligt af Kroppen, og der er ikke Raad til at faa noget virkeligt godt igen.

Selv Folk, der køber ind med den allerstørste Økonomi og Fornuft døjer i højeste Grad med at holde en tilfredsstillende Beklædning i Orden, særlig da i de smaa Hjem, hvor der er en stor Børneflok.

— — —

Uld er og bliver det nødvendigste og betydningsfuldeste Beklædningsstof under vort Klima, men hvor mange Mennesker har Raad til at købe Uld og virkelige Uldstoffer til Klæder under Nutidens Priser. Gennem en lang Række af Aar er det stadig gaaet tilbage med Faarehold og Uldproduktion, og al hjemlig Husflid vedrørende Anvendelsen af den altfor lille Uldmængde, vi har, er ganske gaaet i Staa. En Mængde Uldspinderier er nedlagte; der var her i Landet i 1906 ialt 81 Uldspinderier, i 1914 derimod kun 47.

Samtidig er Indførselen af Uld, men særlig af Uldgarn og Uldvarer, og ganske særlig af de Beklædningsstoffer, som træder i Stedet for Ulden, tiltaget ganske overordentligt.

Og midt under denne, alle Dage uheldige Udvikling, kom saa Krigen og satte en Stopper for den store Indførsel, som vor egen fattige Uldproduktion gjorde nødvendig.

— Nu er det sikkert paa Tide at gøre noget alvorligt for forøget Faareavl, forøget Uldproduktion.

Mon det nu ikke ogsaa kunde falde en og anden ind at finde Karterne, Rokken og Garnvinden frem igen. Alle de Grunde, der med Rette og Urette tidligere har været anførte f o r Indskrænkningen af Faareholdet og f o r ikke mere at karte, spinde, vinde, strikke og væve, gælder ikke mere.

Faareholdet

har gennem Aarhundreder spillet en stor Rolle i vor landøkonomiske Husholdning. Ulden og Skindet gav Klæder, og Faarekroppene gav et meget væsentligt Fødemiddel. Paa Øerne var det i gamle Dage ingen Sjældenhed, at Bønderne holdt indtil ti Gange saa mange Faar som Køer. Omkring ved Begyndelsen af det 19. Aarhundrede anslaas Faareholdet til at udgøre 1,130,000 Stkr. for hele Landet. Det er derefter stigende indtil 1866, i hvilket Aar det udgør 1,875,052. Fra 1866 er det, med en enkelt, kortvarig Afbrydelse, aftagende. Saa langt er det gaaet ned, at det ved Tællingen i 1914 kun udgjorde 515,000 Stkr. og i 1919 endog kun 509,000 Stkr.

Samtidig er hele det øvrige Husdyrhold gaaet meget stærkt frem. I 1838 havde vi 193 Faar og Lam mod 100 Kvæghøveder, i 1866 endnu 157 mod 100, men i 1903 kun 48 og nu i 1919 kun 23 Faar og Lam mod hvert 100 Kvæghøveder.

Set i Forhold til Landets Befolkning bliver Tilbagegangen mindst lige saa iøjnefaldende. I 1837 var der 1308 Faar pr. 1000 Mennesker, i 1903 var Tallet gaaet ned til 348 Faar pr. 1000 Mennesker og i 1919 endog til 174 Faar pr. 1000 Mennesker.

Med disse Tal for Øje forstaar vi, hvorledes det var mulig for Landets Befolkning, særlig omkring Midten af forrige Aarhundrede, at blive særdeles vel forsynet med gode, solide Klæder. Det var i de Tider, da baade Karl og Pige som en Del af Lønnen fik „et Faar med Lam født og græsset“ hos Husbonden, ligesom ogsaa Pigen fik 1/2 Skp. Land eller mere anvist til Høravl. Det var i de Tider, da Hjorddrengen som en Del af Sommerlønnen uvægerligt fik „et Pund Tow (Uld) og et Par Træsko,“ og da Husmoderen tillige engang imellem betænkte ham med et Stykke Vadmel til Vest og Bukser. Det var i de Tider, da en fattig Kone, som gik omkring efter en Haand-

fuld Tow kunde tilbetle sig en Posefuld daglig i Efteraarstiden. Og det var endelig i de Tider, da der var Husflid i baade Hus og Gaard. Der blev lavet stærke, uldne Klæder; Folk blev klædte „fra inden og udad"; og der blev lavet tykke, uldne Dyner. Senere Tider har rynket paa Næsen af disse Dyner, men mangen giftefærdig Mø vilde sikkert nu være glad for en Sengs Klæder af det Stof.

Gaar vi længere tilbage i Tiden, er Faaret, og alt hvad det yder, ligefrem lovprist. En anset, landøkonomisk Forfatter skrev i 1793 følgende:

Landalmuen især, der ikke har den rede Skilling at købe for, vilde blive helt forlegen om den skulde savne Faareavlen, thi Bonden og mange andre paa Landet klæder sig næsten alene deraf: — Sengeklæder, Omhæng, Vadmel, Klæder, Vergarn, Strømper, Huer, Nattrøjer, Pelse, Bukser, Skindvester, Handsker osv. har Landmanden af Faarets Uld og desuden af dets Kød, Tælle, Mælk, Tarme og Ben mangfoldige andre Fornødenheder og nyttige Ting.

Vi kan tilføje at selv det usselige lille, vantrevne Hedefaar var højt skattet, og at det endog bidrog til at skaffe Danmark Ry i Udlandet. Det var jo nemlig Hedefaarets ejendommelige Skind, der gav Stof til de berømte Randers Handsker, som var meget søgte viden om. Der blev baade her og der gjort Forsøg paa at eftergøre dem, men den Blødhed og Vellugt, de besad, var uopnaaelig.

Hvorfor?

Men hvorfor gik da Avlen af dette nyttige Husdyr saa stærkt tilbage?

Der kan peges paa flere Grunde.

Gennem flere Aartier i forrige Aarhundrede var der høje Uldpriser Europa over, og ganske særlig Efterspørgsel var der efter Merinosuld, som kostede 2—3 Gange saa

meget som almindelig Uld. Men saa kom Konkurrencen fra de fremmede Verdensdele: de forenede Stater, Argentina og britisk Australien.

Det samlede Faarehold i den Del af Verden, hvorfra der foreligger talmæssig Opgørelse, anslaas i vore Dage til 550 Millioner Stkr. Deraf har Europa 170 Mill., medens de andre Verdensdele har 380 Mill. I Argentina er der 22,000 Faar for hvert 1000 Indbyggere.

Konkurrencen fra disse vældige Producenter, som havde faa og smaa Driftsudgifter, satte Uldprisen ned, og flere af de europæiske Lande indskrænkede straks Faareholdet meget betydeligt. Der var imidlertid to Lande, som priste Faaret fuldt saa meget for Kødet som for Ulden, og som trods stort Faarehold ikke ved egen Avl formaaede at dække Forbruget af Faarekød; det var Frankrig og England. Baade Tyskland og Belgien reducerede deres store Faarebesætninger ved at sende Faar til disse Lande, og fra midt i Tredserne kom Danmark med i denne Eksport af Faar til England.

Det var her hjemme ikke blot de faldende Uldpriser, der førte til Indskrænkning i Faareholdet. Omkring ved 1870 kom Overgangen til de store Malkebesætninger. De fangede hurtig Landmandens højeste Interesse, de gav Indtægter, de krævede Driftsændringer, de krævede Plads — og Faaret maatte vige. Eksporten af levende Faar til England kom saa belejligt som vel muligt. Men saa fordelagtigt og indbringende var denne Eksport, at den trods Malkebesætninger og Driftsændringer og Landmandens Lyst til at komme bort fra Faareholdet i adskillige Aar holdt dette oppe og endog fremkaldte en kortvarig Stigning i det. Dertil bidrog i høj Grad den Omstændighed, at der i 1875 blev etableret direkte Forbindelse med England over Esbjerg Havn. I flere Aar udførtes herfra over 100,000 levende Faar aarlig til England. Endnu saa sent som ved 1890 udførtes der 70—75,000.

Saa i 1892 lukkede England for al Indførsel af levende Kreaturer fra europæiske Stater, og dermed fik den sidste virkelige Interesse for Faareavlen sit Grundstød her i Landet.

Faar kom til at rangere med Fjerkræ. Mændene saa kun Ulemper og Fortrædeligheder ved disse to Grene af Husdyrbruget og ønskede dem som oftest helst helt afskaffede. Det skal siges til Konernes Ros, at de strittede imod saa godt de kunde, ellers havde der rimeligvis nu hverken været Faar eller Fjerkræ i Landet. Kvægavlen, Smørproduktionen og Hesteavlen tildrog sig al Opmærksomhed. Svinet, der før var af mindre Betydning og henvist til Skove og Skur og Sult, kom pludselig til Højbords — Faaret blev Landbrugets Askepot.

Fjerkræet er kommen til Ære og Værdighed. Faaret kommer det forhaabentlig ogsaa.

Faaret som Kødproducent.

Fraset at der nu er høje Uldpriser og høje Kødpriser, er der alle Dage den Grund til Faarehold, at Faaret er lige saa billig om ikke billigere Producent end noget andet Husdyr. Og det er en fuldstændig Misforstaaelse, at Faaret kun egner sig for tarvelig Jord og gammeldags Drift. Saadan blev der ogsaa sagt om Kartoflen, den var tilegnet Hedejord og Kartoffeltyskere, men se om Landbruget har nogen Plante, der kvitterer bedre for god Jord og høj Kultur end den. Faaret er ligesom Kartoflen uendelig taalsom, nøjsom og haardfør, men ogsaa ligesom den udstyret med Udviklingsmuligheder og Omsætningsevne langt rigere, end de fleste aner og tror.

Det er rigtigt, at store, magre Græsningsarealer og visse indtørrede Arealer ganske særlig udnyttes fortrinligt af Faaret. Men ogsaa paa den gode Jord vil Holdet af et triveligt, stort, velbygget, tidlig udviklet Faar være fuldt paa sin Plads.

Statskonsulent A. Appel, der bestandig har haft et godt Ord til overs for Faareavlen, udtaler sig — se Landbrugets Ordbog — saaledes: Der er ingen Tvivl om, at Faaret i de allerfleste Landbrugsbedrifter har en berettiget Plads i vort Husdyrhold ved Siden af de øvrige Husdyr dels i og for sig som en god Betaler for den Føde, der bydes det, dels fordi Faaret er i Stand til at skaffe sig en væsentlig Del af sin Ernæring i Foder, der ikke bliver udnyttet af vore øvrige Husdyr. I milde Vintre, som vi har dem flest, kan Faaret søge sin Hovedernæring ude paa Markerne lige til Jul, medens Køerne allerede maa tages paa Stald i September og Begyndelsen af Oktober. Om Foraaret kan Faarene udnytte Græsset længe før Malkekøerne.

Den Tendens, der har været til selv paa større Jordbrug med magre Jorder at tage mere og mere ind under Plov, har næppe med de stigende Driftsudgifter været lønnende. En større Del udlagt i Græs og delvis udnyttet med Faar, vilde sikkert have givet et gunstigere økonomisk Resultat. Det maa nemlig tages i Betragtning, at Driftsudgifterne ved Faarehold er smaa i Sammenligning med anden Driftsmaade og forbunden med smaa Ulemper.

— — At Faaret som Kødproducent fuldt ud kan fylde sin Plads ved Siden af Kvæget, viser Erfaringen baade ude og hjemme.

I England anses Kødfaaret som en værdig Konkurrent til Kvæget, selv det bedste Korthornskvæg, i Retning af at kunne omsætte med Fordel en rigelig Fodermængde, hvorfor man ogsaa derovre med samme Omhu som overfor Kvæget sørger for, at Faaret bydes rigeligt og tiltalende, friskt og saftigt Foder. Det er saaledes meget almindeligt, at man i Stedet for at slippe Faarene løse paa en frodig og stærk Afgrøde, f. Eks. Kløver, Lucerne, Vikker med Raps eller lignende „folder" de vedkommende Afgrøder, hvilket vil sige, at man spærrer Faarene inde i

let opstillelige og let flyttelige Folde, der flyttes efterhaanden. Hvor Afgrøderne er meget fyldende og stærke, bruges ogsaa den Fremgangsmaade, at Folden opstilles saaledes, at kun en ganske smal Strimmel af Afgrøden befinder sig indenfor selve Folden, saaledes at Faarene æder ud mellem Foldens Tremmer eller Led.

Foldningen af de frodige Sommerafgrøder er — siger Statskonsulent Appel — en fuldtud rationel Fodringsmaade, der kun kræver lidt Arbejde og giver en fortrinlig Gødningsfordeling, og den vil ogsaa her hjemme kunne være paa sin Plads ved Produktion af Kødfaar.

Lammesteg.

De gamle Slægter spiste meget Faarekød, særlig i saltet og røget Tilstand. Hvem af de ældre husker ikke endnu det prægtige Saltmadsfad med Faareside og Faarelaar. Nu nydes der kun lidt Faarekød her i Landet. Vi synes ikke at have saadan Smag for det som Befolkningen i flere andre Lande har. I Almindelighed er en god Bedekølle ikke paaagtet i det danske Køkken, og dog fortjener den i høj Grad at være det. Bedekoteletter eller Faarekoteletter, der er en meget almindelig og meget yndet Ret i England, nydes saa godt som ikke her hjemme. Faarekød i de forskellige Former, hvori det kan nydes, er et saavel velsmagende som indholdsrigt Næringsmiddel.

Faarekød har da ogsaa baade paa Hamborgs Kvægmarked og i England gennem mange Aar været og er den Dag i Dag i England nogle Øre dyrere end Oksekød af lignende Kvalitet.

Paa Kvægtorvet i Aalborg den 4. Maj 1920 noteredes prima Stude og Kvier til 95 Øre, medens Faar noteredes til 100 Øre og Lam til 200 Øre pr. Pund.

Lammesteg spiser Dansken dog endnu, men det falder ikke i Hvermands Lod at faa noget af den.

Der har været stigende Begær her i Landet for Lamme-

kød, ikke mindst for tidlige Lam, for hvilke der har været et godt Marked i København og de større Provinsbyer, og for hvilke der i de sidste Aar betales overvældende høje Priser.

Allerede i December Maaned begynder Sæsonen, og gennem Januar og Februar til helt i Marts opnaas der glimrende Priser paa smaa, men fede Lam, af Vægt 30—50 Pd. Det er en indbringende Forretning at producere tidlige Lam.

Naar Lammene plejes paa rigtig Maade, kan de tiltage meget stærkt i Vægt. Paa Næsgaard vejede Lam i en Alder af syv Uger 40 Pund og derover. Regnes et nyfødt Lam at veje 9 Pund, bliver det en daglig Vægtforøgelse af 0,63 Pd., men hos enkelte Dyr kan den daglige Vægtforøgelse være betydelig større. Et to Maaneder gammelt Lam hos Dyrlæge Lassen, Haverslev, havde en daglig Tilvækst af 0,83 Pd.

Giv Plads for Faaret.

Vi mangler Uld, vi mangler det saa haardt, saa der alene af den Grund bør sættes Kraft ind paa et forøget Faarehold. Men der er, som det forhaabentlig fremgaar af foranstaaende, mange andre og gode Grunde til igen at give Faaret jævnsides Plads med andre Husdyr i det danske Landbrug. Vi har i mange Aar indført baade Uld og Faar og Faarekød.

Det behøver aldeles ikke at være noget Offer fra Landmandens Side at drive Faareavl. Faaret skal nok hævde Stillingen, blot der bliver vist det fornøden Interesse, men Interessen for det har været lige ved Nulpunktet.

Om det saa var de fattige 5000 Kr., der ved Husdyrloven af 1902 var bevilget til Faareavlsforeninger, saa blev de faa Aar efter strøget. Paa Dyrskuerne spiller Faarene en ganske underordnet Rolle. Der anstilles ingen Fodringsforsøg med Faar, der fremkommer ingen op-

muntrende Regnskaber, der trækkes ikke tilstrækkelig rene Linier op for Avlen, der vækkes ingen rigtig Konkurrence og Kappelyst.

Statsraad Hofman-Bang udtalte i et Foredrag 1862 følgende Dom: Faarene i Danmark har en vis Lighed med Øllebrød og Lobescoves, naar disse Retter om Lørdagen tilberedes af Levninger fra hele Ugen. Race kan man ikke kalde den, thi den omfatter i sig selv en Blanding af den fordums Landrace med alle de forskellige Slags Faar, som Mode og Lyst til Forandring efterhaanden førte ind i Danmark.

Statskonsulent Appel skrev i 1902, at Forholdene med Hensyn til Racerenhed og Plan i Avlen endnu var væsentlig de samme som da.

Det fortrinlige Arbejde, som mange dygtige Opdrættere har udført til Faareavlens Fremme, har under den almindelige Sløvhed overfor denne Gren af Husdyrbruget langtfra øvet den Virkning, som det kunde have øvet.

Men selvfølgelig er Faareavlen, hvor blandet den end er, gaaet meget betydelig frem i Kvalitet. Der bør, mens der endnu er Faar i Danmark, rejses den kraftigst mulige Agitation for Fremgang i Faareavlen. Staten, Landhusholdningsselskabet, Landboforeningerne og ikke mindst Husmandsforeningerne maa tage denne Sag op.

Da der i 1898 ved Tællingen foretoges en Fordeling af Kreaturbestanden efter Ejendommenes Størrelse, viste det sig, at ikke mindre end 28 pCt. af Landets den Gang 1,074,400 Faar holdtes ved Huse paa under 1 Td. Hartkorn. Der var for de smaa Ejendomme gennemsnitlig otte Faar pr. Td. Hartkorn.

Hvorledes er Forholdet vel nu? Tusinder af jordbesiddende Husmænd ejer ikke et Faar. Selv i de allermindste Husmandshjem burde Faaret, maaske særlig Malkefaaret, have en Plads Side om Side med Geden.

Naar der løftes i Flok.

Den 29. Juni 1920 var det 40 Aar siden den jydske Husmandskreditforening blev stiftet, og vi benytter dette Jubilæum som Anledning til at fortælle Husmands-Almanakkens Læsere om denne store og betydningsfulde Forenings Historie og Virksomhed. Den er ret et Vidnesbyrd — et af de første indenfor Husmændenes Stand — om, hvad der kan naas af mange Smaa, naar de løfter enigt og i Flok.

Foreningens Vugge stod i Aalborg, den By, hvori den ogsaa siden gennem Aarene har haft sit Hovedsæde, og der, hvor dens store, smukke Administrationsbygning lige over for Banegaarden stadig for de Tusinder af Tilrejsende vidner om Foreningens Størrelse.

En udmærket Kilde til Oplysning om Kreditforeningens Forhistorie, Dannelse og Virksomhed finder vi i et Festskrift, som udkom, da den holdt 25 Aars Jubilæum. Dette Skrift var forfattet af den Mand, der længere og virksommere end nogen anden har bidraget til Foreningens Fremgang og Trivsel, den administrerende Direktør, Justitsraad Ludv. Petersen, og efterfølgende Linjer hviler for en væsentlig Del paa Grundlag deraf.

Men først et Par Ord om Direktør Petersen.

Ludvig Petersen er Skolelærersøn fra Lindholm ved Nørresundby. Han begyndte som ganske ungt Menneske inde paa Elmquists private Sagførerkontor i Aalborg, men ved Kreditforeningens Oprettelse, gik han med Elmquist over til Kreditforeningsvirksomheden. Og inde i Kreditforeningens Kontorer har han saa tjent sig op fra Kontorist til Chef. Ved sin Dygtighed og Energi blev han snart en af de mest betroede paa Kontoret, og da Foreningens første Direktør, Elmquist, døde i Aaret 1900 blev Ludv. Petersen

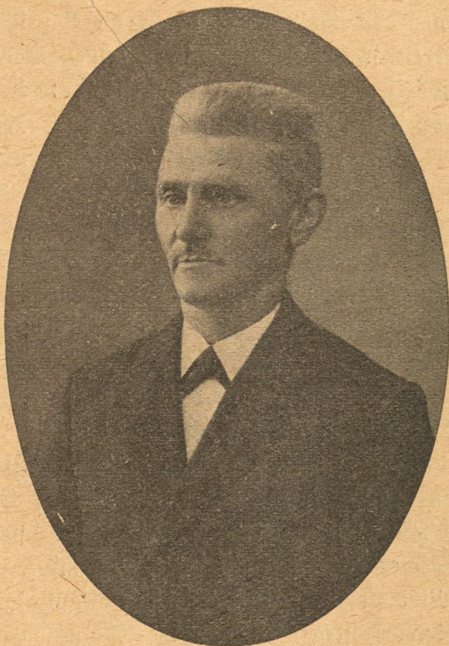
hans Efterfølger. Gennem 20 Aars trofast og dygtig Virksomhed som Direktør har han vundet Anerkendelse og Tillid fra alle Sider. Med utrættelig Flid og Aarvaagenhed leder han den store Virksomhed. De jydske Husmænd holder af ham for hans store Dygtighed og for hans altid jævne og bramfrie Fremtræden.

Om Kreditforeningens Tilblivelse fortæller Direktøren følgende:

Husmandslodden.

Medens de større Jordbrug i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede havde naaet en overordentlig stor Udvikling, var dette derimod ikke Tilfældet med Hensyn til de smaa Jordbrug. De stod næsten helt i Stampe. Kun faa havde Interesse for dem, og fra Statens Side var der hidtil kun gjort Forsøg paa at udvikle det lille Jordbrug ved et Præmiesystem. Paa det aarlige Statsbudget blev bevilget en Sum til Præmier, som skulde være en Opmuntring for at naa hen til en fortrinligere Dyrkning af Husmandslodder og Haver. Andet eller mere var ikke fra Statens Side foretaget til Ophjælpning af det lille Jordbrug. At disse Opmuntringer ikke i nogen høj Grad havde formaaet at forandre Forholdet til det bedre hos de mindre Jordbrugere, kan ej heller undre, naar man ser hen til Præmiernes Størrelse. De uddeltes sjældent paa 20 Kr. — det var meget store Præmier —, men derimod som Regel kun paa 10, 8, 6 og 4 Kr., ja paa 3 Kr. Saadanne Præmier kunde næppe blive nogen stærk Drivfjeder. Men Fremgang hos de mindre Jordbrugere havde man dog sporet. Denne bestod imidlertid i det væsentligste kun i, at Husmandsbrugene dyrkedes i samme Retning som de større Jordbrug; men det var ikke dertil, man skulde naa. Det lille Jordbrug maatte, naar det skulde hævde sin Berettigelse, undergives en mere gennemført Drift og til Dels udvikle sig i en helt anden

Retning end det større Jordbrug. Det sædvanlige var da ogsaa, at Husmanden søgte sit Hovederhverv som Daglejer. Hans Lod, drevet omtrent paa samme Maade som den større Jordbrugers Lod, kunde selvfølgelig ikke give et tilstrækkeligt Udbytte til Underhold for ham og Familie. Husmanden betragtede derfor ogsaa Jordlodden som noget underordnet. Han havde ingen Anelse om, at denne, benyttet paa rette Maade, vilde kunne give ham det fornødne Underhold. Men selv om Husmanden nu ogsaa havde faaet Blikket op for, at Jordlodden var rig nok til at kunne føde ham, besad han ikke Midler til at sætte den i fornøden Kultur. Han vilde fremdeles være henvist til at søge sit Hovederhverv som Daglejer hos den større Jordbruger. Husmandslodden fik give, hvad den kunde, og at Udbyttet af den maa have været ringe, er en Selvfølge. Dens Dyrkning blev Lejlighedsarbejde, eftersom Husmandens Daglejerarbejde netop sædvanligvis faldt paa samme Tid som hans egen Lod skulde være dyrket. Men desuagtet var det beundringsværdigt at se, hvorledes Husmanden efter endt Daglejerarbejde, altsaa om Aftenen eller paa Søn- og Helligdage, kunde slide med sin egen Lod for efter fattig Evne

Direktør, Justitsraad Ludvig Petersen.

at faa saa meget ud af den som muligt til Hjæsp til sin og Familiens Underhold.

Det rette Forhold vilde naturligvis have været om Husmanden kunde naaet saa vidt, at Jordloddens Dyrkning var bleven Hovedsagen for ham og Daglejerarbejdet det underordnede; men dette kunde ikke ske paa anden Maade end ved Indførelse af en mere gennemført Jorddrift, og hertil skulde Driftskapital, som Husmanden ikke var i Besiddelse af. Og hvad værre var: den var saa godt som ikke til at skaffe til Veje.

De bestaaende Kreditforeninger havde endog statutmæssig bestemt, at Laan ikke kunde faas under en nærmere fastsat Sum; men dette vilde egentlig sige det samme, som Interessen for de smaa Laan var lig Nul, eller med andre Ord, at de eksisterende Kreditforeninger helst vilde være fri for at have med dem at gøre; ganske interessant er det at vide, at en af de daværende Kreditforeningers Bestyrelse havde besvaret en ministeriel Forespørgsel om smaa Ejendommes Beskaffenhed som Pant derhen, at de slet ikke egnede sig til Grundlag for nogen Pantesikkerhed. Dernæst var det saa godt som umuligt for Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland at opnaa Laan af offentlige Midler, saasom Overformynderimidler, offentlige Stiftelsers Midler eller fideikommissariske Kapitaler osv., og kun i meget ringe Udstrækning var der Tale om at faa Laan hos de den Gang ikke talrige Sparekasser, da disse, i alt Fald for Jyllands Vedkommende, kun raadede over smaa Midler. Kort sagt, ingen var saa ugunstig stillet som de mindre Ejendomsbesiddere, naar der skulde rejses Pengelaan, ja man kan egentlig godt uden Overdrivelse sige, at næsten

alle Døre var lukkede

for dem. Ganske vist eksisterede paa den Tid private Midler, men for det første var de private Midler ikke meget rigelige, og for det andet var den private Mand i Reglen ganske utilbøjelig

til at udlaane Penge til den mindre Ejendomsbesidder, og det af forskellige Grunde. Han gik gerne ud fra, at han dog ikke kunde binde sine Penge for længere Tid, eftersom han selv vilde faa Brug for dem, naar han til Eksempel skulde have sine Børn i Vej, og han vilde da nødig udsætte sig for, naar den Tid kom, da Pengene skulde tilbagebetales, at bringe Laantageren, hans gode Bekendt og maaske gode Ven, i Forlegenhed. De, der tænkte paa denne Maade, var ikke de farlige Laangivere, naar endelig de lod sig bevæge til at give Laan, men det var dem, som kun gav Laan udelukkende for at berige deres egen Pengepose, og det er en Selvfølge at den Slags Laan var meget byrdefulde. Det blev ikke ualmindeligt, at der svaredes 6 pCt. i aarlig Rente, foruden at Laantageren ved Laanets Modtagelse ikke sjælden maatte finde sig i en Afkortning — en saakaldt Provision — i den laante Sum. Derved blev Renten i Virkeligheden meget højere, idet Laantageren altsaa maatte forrente et større Beløb end det, han havde modtaget. Man fandt endvidere dem, som laante Penge ud for paa denne Maade at sætte Laantageren i et privat Afhængighedsforhold til sig. Laangiveren mente derved at kunne sikre sig en mere medgørlig og billigere Arbejdskraft. Laantageren maatte nemlig møde til Arbejde, saa snart der blev kaldt; thi han vidste saa godt, at en Nægtelse i saa Henseende kunde medføre Opsigelse af den laante Kapital. Det skal ikke her være sagt, at man i Almindelighed benyttede sig heraf, men det maa dog paa den anden Side indrømmes af dem, som har Kendskab til de daværende Forhold, at Misbrug ofte fandt Sted. Mange Laan er stiftede paa slige Vilkaar. Men hvad skulde den mindre Ejendomsbesidder gøre? Han havde tidt ikke anden Vej at gaa, naar hans Prioritetslaan var forfalden. Han maatte, om muligt, se at redde sin Eksistens; men det er vist uden Tvivl i mangt et Tilfælde et Spørgsmaal, om Laantageren ikke hellere burde foretrukket at forlade sit Hjem end

at modtage en saadan Hjælp. Sikkert er det, at Erfaringen har vist, at det var overordentligt vanskeligt at faa et Førsteprioritetslaan, ja saadant har adskillige Gange ligefrem voldt Sorg og Bekymring, og de Billeder, som blev oprullede under Forhandlingerne i Rigsdagen om den forelagte Lov, godtgør tilfulde Sandheden heri. Det oplystes blandt andet, at det havde vist sig ugørligt for en Mand, hvis Ejendom var vurderet til 3000 Kr., at opnaa et Laan paa 1200 Kr., hvoraf Følgen blev, at Mandens Ejendom maatte falde for Auktionshammeren, at mange Ejere, hvis Ejendomme var vurderede til 3000 a 4000 Kr., desuagtet ikke havde kunnet opnaa Laan paa 600 Kr., og at Ejendommene som Følge deraf Gang paa Gang blev stillede til Auktion osv.

Saaledes stod det til med Husmændene i Halvfjerdserne, og det var derfor ikke saa underligt, at det ude i Landet kom til at lyde: „Hvad kan der gøres for at forbedre denne Samfundsklasses Kaar?"

Heldigvis

fandtes der Mænd med de fornødne patriotiske Følelser. Ved disses Hjælp blev der, selv i Landets Rigsdag, slaaet til Lyd for en Løsning af Husmandssagen, ja af hele Arbejderspørgsmaalet.

Den 7. Oktober 1879 fremsatte Indenrigsminister Skeel i Landstinget Forslag til Lov om Oprettelse af tvende Kreditforeninger af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet. Forslaget omfattede Statsgaranti, satte Vurderingsgrænsen til 4000 Kr. og holdt paa at jordløse Huse ogsaa kunde medtages. Det gav Anledning til indgaaende Diskussion i Tingene og mødte adskillig Modstand, men Indenrigsminister Skeel, for hvem dets Gennemførelse var en Hjertesag, ledsagede det med en saadan Varme, at det virkelig lykkedes at føre det frelst til Vedtagelse i samme Samling.

Nu stod man altsaa med Loven i Haanden og skulde til at gøre Brug af dens Bemyndigelse til under visse nærmere Betingelser at danne Kreditforeninger af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet. En af Betingelserne gik ud paa, at man fordrede anmeldt Interessenter til et Beløb af 500,000 Kr., inden Statutterne for Foreningerne kunde opnaa Indenrigsministerens Stadfæstelse. Ved første Øjekast, og navnlig paa denne Tid, kunde dette Beløb synes imponerende, hvorfor Skumlere havde ymtet om, at de bestaaende Kreditforeninger burde været formaaede til paa statutmæssig Maade at ophæve de gældende Minimumsgrænser og derefter tage sig af de smaa Laan, da det sandsynligvis vilde vare længe inden Interessenter for 500,000 Kr. blev tegnet. Det modsatte blev imidlertid Tilfældet. Tegningen ikke alene af de 500,000 Kr., men af et langt større Beløb, tilendebragtes i uhørt kort Tid, og hertil bidrog væsentlig den unge daværende Sagfører, Foreningens senere mangeaarige første administrerende Direktør, Elmquist fra Aalborg, der havde faaet med Sagen at gøre, og som iøvrigt havde fulgt den under dens hele Gang gennem Rigsdagen. Det paastaas endog, at Elmquist havde en ikke uvæsentlig Indflydelse paa selve Lovens Affattelse, og dette er uden Tvivl fuldkommen rigtigt. Naar hertil kommer, at Elmquist var en sympatetisk Personlighed, en ualmindelig dygtig Organisator og i Særdeleshed en god Menneskekender, saa er det klart, at den vordende Forening for Jylland i ham havde faaet en fortræffelig Mand til at føre Sagen videre. Han foranledigede ikke blot den fornødne Tegning tilendebragt i en Haandevending ved Hjælp af formaaende Mænd, som han i god Tid havde sikret sig rundt om i Jyllands forskellige Egne, men han udarbejdede i samme Tid Forslag til Statutter for Foreningen.

De første Begæringer om Laan blev indkaldt til December Termin 1880, og at der havde været virkelig Trang

til en „Kreditforening af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland“ godtgjordes tilfulde, idet Foreningen til denne Termin modtog ikke mindre end 1821 Laanebegæringer, der repræsenterede det anselige Beløb af 2,261,235 Kr., og hvoraf kom til Udbetaling inden Terminens Slutning 1654 af samlet Beløb 1,865,350. Takket være Statsgarantien blev det ikke synderligt, Laantagerne maatte afkorte i Laanebeløbene, idet Foreningen havde haft let ved at afhænde de modsvarende Kasseobligationer, endog til Priser ikke langt fra det, som man kunde opnaa for kongelige Obligationer.

Nogle faa Tal

vil bedre end lange Udviklinger illustrere Foreningens Fremgang og Betydning gennem de 40 Aar.

Efter 25 Aars Virksomhed havde den udestaaende 46,432 Laan til en samlet Sum af godt 65 Mill. Kr. Ved sidste Regnskabsaars Slutning havde den 71,090 Laan paa omtrent 140 Millioner samlet Sum. I det hele har Foreningen i samme Tidsrum bevilget 122,067 Laan svarende til ca. 222 Mill. Kr.

Skønt dette store Foretagende selvfølgelig kræver betydelig Administration, viser det sig dog, at Administrationsudgifterne gennemsnitlig kun er 4 Kr. 51 Øre aarlig pr. Laan.

Laanene er iøvrigt saaledes fordelte paa de forskellige Amter:

Repræsentantskabskredsene	Antal Laan	Laanesum Kr.
Aalborg	8 879	18,793,350
Gl. Aarhus	4,536	8,742,450
Hjørring	9,141	18,789,100
Randers	7,867	13,026,550
At overføre . . .	30,423	59,351,450

Overført . . .	30,423	59,351,450
Ribe	5,377	11,961,050
Ringkøbing	6,473	12,603,500
Gl. Skanderborg	6,231	12,849,500
Thisted	5,630	9,347,300
Vejle	6,890	14,346,700
Viborg vestlige Del	5,083	9,346,150
Viborg østlige Del	4,983	9,628,750
Tilsammen	71,090	139,434,400

Medens Taksationsgrænsen som nævnt oprindelig kun var 4000 Kr., er den Gang efter Gang bleven forhøjet, saaledes at den nu er 16,000 Kr. for Ejendomme under 1 ha Land og 20,000 Kr. for Ejendomme med mere Jord.

I hvert Pant indestaar for Tiden gennemsnitlig ca. 2500 Kr.

Den jydske Husmandskreditforening

med dens 71,000 Interessenter, med dens talrige Sogne- og Herredsvurderingsmænd, med dens Repræsentanter, Bestyrelse, Funktionærer og andre Medhjælpere er en stor Forening, og det maa siges, at den i den lange Aarrække har virket til Held og Gavn for vor Husmandsstand.

De jydske Husmænd kan være stolte af dette store Foretagende, som Østifternes Husmænd kan være det af deres Kreditforening, der øver samme Virksomhed derovre.

Den jydske Husmandskreditforening ledes nu af Husmændene selv, medens den i de første Aar blev styret overvejende af Mænd udenfor Husmandsstanden. Husejer Rechnagel, Holsted, har siden 1902 været Bestyrelsens Formand. Husejer Hans Jensen, Hurup, dens Næstformand. Dens øvrige Medlemmer er foruden den administrerende Direktør Husejer M. A. Madsen, Hasseris, og forhenværende Gaardejer Cl. Johannsen, Vaarst. Cl. Johann-

sen har været Bestyrelsesmedlem siden Foreningens Oprettelse. Repræsentantskabet bestaar ligeledes af Husmænd. I 18 Aar var J. C. Christensen Formand for Repræsentantskabet indtil han for 4—5 Aar siden afløstes af Folketingsmand Jakob Christensen, Silkeborg.

Det er et smukt Vidnesbyrd om Fremgang i Husmændenes Stilling og Kaar, at de gennem Aarene har formaaet at besætte og bestride disse Pladser, som laa ganske over deres Tanker og Evner, da Foreningen stiftedes.

De nye Jordlove.

Hvem kan faa Jord?

Loven af 4. Oktober 1919 om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje bestemmer følgende:

For at faa overladt Jord til Avlsbrug maa vedkommende Ansøger:

1) opfylde de i Grundlovens § 30 anførte Betingelser for Valgret til Folketinget,
2) som Regel ikke være over 50 Aar gammel.
3) fremskaffe en Attest fra Kommunalbestyrelsen for at være en ædruelig og hæderlig Person, som kan antages egnet til at drive et mindre Landbrug, og
4) være i Besiddelse af de Midler, som er nødvendige til Oprettelse af et mindre Landbrug, og ikke forud være i Besiddelse af mere Jord, end at denne i Forbindelse med den ansøgte udgør et passende Tilliggende til et mindre Landbrug.

Adgang til at komme i Besiddelse af Jord til Havelodder eller Byggegrunde har de Personer, som opfylder den under 1) nævnte Betingelse.

Melder der sig flere lysthavende til samme Jordlod, træffer Landbrugsministeriet Bestemmelse om, hvem Lodden

skal overdrages, efter derom at have indhentet Erklæring fra den paagældende Amtskommission.

Ved Salget erlægges ikke nogen Købesum, men der paalægges Ejendommen en periodevis bestemt halvaarlig Afgift.

Adgang til Byggelaan har kun de Jordbrugere, der ikke ved egne Midler kan komme i Besiddelse af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Art.

Paa hvilke Hovedbetingelser.

Jorden udstykkes i Parceller fortrinsvis af en saadan Størrelse, at der paa hver Parcel kan oprettes et Jordbrug, tilstrækkeligt til at ernære en Familie ved dennes egen Arbejdskraft. Udstykning i større eller mindre Parceller kan dog finde Sted, hvor Forholdene i betydelig Grad taler derfor, naar Landbrugsministeren giver sit Samtykke dertil. Dog maa ingen Parcel udlægges med et mindre Tilliggende end 1 Hektar, herfra dog undtaget Byggegrunde og Havelodder.

Mindre Parceller kan ogsaa tillægges bestaaende Husmandsbrug, naar disses Størrelse ikke derved kommer til at overstige et Areal, der svarer til 7 ha middelgod Jord. Hvor særlige Udstykningsforhold gør sig gældende, kan Landbrugsministeren dog give Dispensation fra denne Bestemmelse.

Den halvaarlige Afgift, der udredes i hver 11. Juni og 11. December Termin, skal foreløbig udgøre $2^1/_4$ pCt. af den Sum, hvortil Jordens Værdi er bestemt ved den foreskrevne Vurdering.

Af Statskassen kan der til Opførelse af Bygninger tilstaas Køberne af Parceller Laan svarende til de $^9/_{10}$ af Omkostningerne ved passende Bygningers Opførelse, dog ikke udover et Maksimumsbeløb, som efter indhentet Erklæring fra Statistisk Departement angaaende Prisforholdene fastsættes forud for hver Kalenderaar af Landbrugsministeren efter Forhandling med begge Tings Finansud-

valg. Grundlaget for denne Beregning er Priserne i 1914, for hvilket Aar Maksimumsbeløbet fastsættes til 6000 Kr., medens der for de øvrige Aar finder et Tillæg Sted, som omtrentlig dækker den Stigning, Pristallene udviser.

Laanet forrentes med et Beløb, der svarer til 4½ pCt. p. a. af den Laanesum, som vilde være blevet tilstaaet vedkommende Laantager, hvis Bygningerne var blevet opført i 1914.

Inden Udløbet af 10 Aar fra Lovens Ikrafttræden tager Landbrugsministeren efter Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg Bestemmelse om, hvorvidt ovennævnte Rentefod vedblivende skal gælde, eller hvilken anden der skal fastsættes og for hvilket Tidsrum, og hvorvidt der skal svares Rente af et større Beløb end det Maksimumsbeløb, hvoraf Renten er fastsat ved Laanets Givelse. Laanet er afdragsfrit de første 3 Aar, og derefter svares der i Afdrag, indtil Laanet er fuldt afbetalt, en aarlig Ydelse af Laanets oprindelige Hovedstol af 1 pCt. udover Renten, der, indtil Laanet er fuldt afbetalt, stadig beregnes af den Kapital, der til enhver Tid er fastsat til Forrentning, saaledes at det Beløb, som ikke medgaar til Forrentning af den til enhver Tid tilbagestaaende Restgæld, ligeledes er Afdrag paa Laanet.

Overgaar Ejendommen i anden Mands Eje, kan Staten helt eller delvis forlange indbetalt Forskellen mellem det Rentebeløb, der er betalt, og det, der vilde have været at betale, saafremt hele Statslaanet skulde have været forrentet. Saadan Indbetaling kan dog ikke kræves, naar Ejendommen overgaar fra Forældre til Børn.

Den, der har faaet en Ejendom overdraget paa de i det foregaaende omhandlede Vilkaar, udøver med de af Loven flydende Indskrænkninger en Ejers fulde Raadighed over samme.

Naar Ejendommen søges overdraget til anden Mand, og denne ikke er den hidtidige Ejers Livsarving, har Staten Forkøbsret til Ejendommens Jord og Bygninger til

en Pris, der svarer til den oprindelige Købepris eller Byggepris med Tillæg af paavißelig afholdte Udgifter til Udvidelser eller Forbedringer, samt Værdien af de Forbedringer, der er tilførte Ejendommen ved Ejerens Arbejde eller Kapitalanbringelse.

Hvad der er udstykket.

Der er efter de nye Jordlove allerede udstykket 71 Præstegaardsjorder, jævnt fordelte over hele Landet, til samlet Areal af ca. 3000 Tdr. Ld., og ca. 400 Tdr. Ld. af Stamhuset Egholm paa Sjælland. Denne Udstykning har givet 210 Hovedparceller, 148 Tillægsparceller til allerede bestaaende Husmandsbrug og 9 Haveparceller til tilgrænsende Ejendomme. Hovedparcellerne er fra 10 til 14 Tdr. Ld. Saa godt som al denne Jord overtoges af Parcellisterne 1. April 1920.

Der er yderligere foretaget Udstykning af Statsejendommene „Fællesmosen og Trundholmen", hvor ca. 328 Tdr. Land blev udstykket og solgt som Engparceller til 242 omliggende smaa Ejendomme, hvis Ejere i længere Tid har lejet de paagældende Engstykker.

De ny Statshusmænd er gennemgaaende ældre Lejehusmænd, Landarbejdere og Tjenestekarle. Man kan, oplyser Jordlovsudvalget, som Hovedregel sige, at Ansøgerne maa være i Besiddelse af et godt Indbo, nogle Redskaber, nogen Besætning og kontante Midler til Udredelse af eventuel Erstatning for Saasæd og Jordbehandling af den Parcel, de overtager, eller til Dækning af Udgifterne ved Foraarsbehandling og Tilsaaning af Jorden; de maa ligeledes have Midler til kontant at dække Omkostningerne ved Parcellens Udstykning, saasom Landinspektør-Regningen og enkelte mindre Gebyrer; endelig skal Parcellisten være i Besiddelse af den ene Tiendedel, som Loven fordrer, at han selv skal udrede af Byggesummen.

Statslaan til den paabudte Bebyggelse af Parcellerne kan erholdes saavel til Tillægsparceller som til Hovedparceller.

Næste Aars Udstykning.

Med Hensyn til næste Aars Arbejde meddeler Udvalget, at der af Lensjord antagelig vil foreligge til Udstykning pr. 1. April 1921 ialt ca. 2,700 Tdr. Land fra følgende Gaarde:

Adlersborg (Dragholm), og Rosenkrantz (Rygaard) paa Sjælland, Christiansholm paa Lolland, Østrupgaard og Roepstorff (Einsidelsborg) paa Fyn samt Vilhelmsborg og Rathlousdal i Jylland.

Der vil antagelig yderligere blive til Udstykning pr. 1. April 1921 ca. 3,000 Tdr. Ld. fra 79 Præstegaarde, hvoraf de 16 paa Sjælland, 16 paa Fyen, 5 paa Lolland-Falster og 42 i Jylland (7 i Aalborg Stift, 11 i Viborg Stift, 16 i Ribe Stift og 8 i Aarhus Stift).

Ansøgninger.

Ansøgninger om Jord fra disse Udstykninger er indkaldte.

Iøvrigt vil der hvert Aar antagelig i Løbet af Juni Maaned, blive indrykket Bekendtgørelse i Bladene Landet over med Indkaldelse af Ansøgninger.

Den karrige Kvinde.

Den karrige Kvinde gør man klogt i at sky,
hun er venneløs i sin egen By.
Hendes Gangsti er pyntelig, Forstuen ren,
for der sætter Tiggeren ej sine Ben.
Manden i Huset gaar tavs omkring,
han ved, hun taaler snart ingenting.
Og Børnene fører sig fromt og smukt,
for Riset staar rede til rigelig Tugt.

Hun spinker og sparer, hun strikker og spinder,
faar Penge i Kisten og furede Kinder.
Hun skrubber sit Gulv og skurer sit Fad,
men hun gør aldrig et Menneske glad.
Og alle gaar hellere ud end ind,
hos saadan en kold og karrig Kvind.
Hende gør man klogt i at sky:
Hun er venneløs i sin egen By.

(Patrick Macgill).

Gudrun.

Af **Joachim Kattrup.**

Med Tegninger af K. Hansen-Reistrup.

„Saa! . . . Naa! . . . Kan du komme frem!“

Der var et langt Mellemrum af Tavshed imellem hvert Raab, og Henrik løftede kun Stemmen, naar den ene af Hestene sluntede ud efter Siden eller blev altfor magelig i sine Bevægelser. Raabene kom i en vis Rytme, de brød den ensformigt skurende Lyd fra Ploven, der skar Stubmarken op i lange, mørkegraa Bølger.

Muldfjælen løftede Strimlen og lagde den i et blidt Kast over til de andre Kamme, der for længe siden var faldet til Ro. Ploven blev ved — op og ned over Ageren — og Ridsene laa saa lige som en Snor fra Markvejen ned til Kæret, Henrik var en sikker Svend til at styre.

Han gik sindigt i den friske, fedtede Fure, den ene Fod foran den anden og med Armene bredt ud i Vingeslaget mellem Plovhornene, Øjnene spejdede vagtsom frem langs den skarpe Grænse mellem sort og hvidt, for at Kursen ikke skulde slaa Slinger.

„Naada . . . hvad fejler du?“

Det var atter den Brune, der gjorde sig ud til Bens.

Tilsyneladende var Henrik inde i Arbejdet med baade Liv og Sjæl, og naar Ploven skar ud ved Enden af Ageren, sendte han et hurtigt, prøvende Øjekast tilbage for at se, om den Brunes uberegnelige Slagside havde brudt Linjen. Nej, det var saa lige, som det skulde være. Saa stak Ploven atter sin skarpe Næse i Jorden, den Brune fik en Advarsel paa Forhaand, og den ny Muldbølge begyndte at rulle under hvislende Klynk fra Stubbene, der rejste Børster for sidste Gang inden Begravelsen.

Maagerne sværmede i en hvid Sky over de friske Furer; de lettede skrigende, naar Drønet af Hestenes Tramp kom for nær, men de sneede ned igen bag ved Henrik. Han ænsede dem ikke.

Han passede sit Arbejde af en vanemæssig Drift, næsten uden at mærke, at Tankerne fulgte den skridende Plov. De havde Ærinde ganske andre Steder. Eller maaske rettere:

ét eneste Sted. For Henriks Hoved var fuldt af Minderne om Gaarsdagens Møde, hvor han havde set h e n d e. Ja, han vidste da, hvad hun hed. Gudrun . . . det var et smukt Navn!

Han plejede at fløjte og synge, medens han pløjede, men det faldt ham slet ikke ind i Dag, skønt han var endnu mere glad end sædvanligt. Tavsheden havde maaske sin Grund i, at Tankerne i sig selv var en Sang, der kom strømmende i friske og fulde Toner . . . han var den eneste, der hørte dem.

Og han blev ved at lytte, saa længe de klang.

Hendes Navn var som en Melodi . . . G u d r u n! Den var baade Indledning og Omkvæd til alt det andet. Og Navnet passede til hende, hun k u n d e ikke hedde anderledes — saadan en fast, lille, lyshaaret én med Smilehuller i Kinderne. Hvad d e t havde med Navnet at gøre, blev en Sag, som Henrik afgjorde med sig selv — til gensidig Tilfredshed — og saa kom det jo ikke andre ved. Siden i Gaar var Gudrun det Navn, han holdt mest af, det var saa sikkert som noget her i Verden.

Det var ikke al Ting, han havde faaet at vide — bare hvad hun hed, og hvor hun opholdt sig. Men det var jo ogsaa det væsentligste, Resten kom nok. Hun var kommen i Plads til den første hos Købmanden ovre i Kirkebyen, og hun stammede fra en af Øerne . . . ja, for Henriks Skyld maatte hun gærne være dumpet ned fra Maanen; hun var jo den, hun var, alligevel. Han fik Øje paa hende midt under Højskoleforstander Sommers Foredrag; mærkeligt nok, at han ikke havde set hende s t r a k s, hun sad yderst paa Bænken og løftede Ansigtet frit op — det saa ud til, at hun var meget opmærksom. Det havde Henrik ogsaa været lige til dette skæbnesvangre Sekund — men saa var det forbi. Sommers Udviklinger af Grundlaget for den menneskelige Lykke blev til en fjern Summen for Henriks Ører; det lyse Brushaar derhenne og Æblekinden underneden havde paa en Gang fanget alle hans Tanker, han kunde vride og vende sig, som han vilde, Øjnene skulde nok søge hen til den Plads, hvor hun sad. Selv om han i et Øjebliks Pligtfølelse tvang sig til at stirre paa Sommers buskede og bevægelige Fuldskæg, hjalp det ikke det fjerneste; Ordene oppe fra Talerstolen faldt som en stadig dryssende Regn, hvor den ene Draabe lignede den anden — Henrik kunde

ikke med sin bedste Vilje skelne de enkelte. Og nogle faa Sekunder efter var Øjnene atter paa Vandring over mod Gudruns Plads. Ja, den Gang vidste han endnu ikke, hvad hun hed.

„Saa da! Vil du gaa, din Krik!“

Den Brune havde igen forsyndet sig. Ploven sang videre.

Sikke nogle store, blaa Øjne, hun havde . . . der var et muntert Blink i dem, den eneste Gang hun saa om til den Side, hvor han sad. Det betød naturligvis ingen Ting; hun havde maaske slet ikke set ham, naar det kom til Stykket — men Henrik holdt nu alligevel den Tanke fast, at Smilet gjaldt ham. Jo, vist betød det noget!

Det var et dejligt Møde. Henrik sad og ønskede, at Sommer vilde blive ved — længe, længe endnu. Naar Foredraget holdt op, saa var Festen forbi, og det var ikke godt at vide, hvor det lyse Brushaar og Smilehullerne blev af. Her sad Henrik i ubemærket Stilhed og havde alle Herlighederne for sig selv.

Desværre — Foredraget sluttede. Det havde næsten slet ikke taget nogen Tid, syntes Henrik; han var misfornøjet. Men han fik dog endnu én hemmelig Nydelse: i den Sang, der sluttede Mødet, hørte han en fremmed Stemme klinge — det var hendes! Hun sang som en Nattergal. Havde der dog bare været hundrede Vers i den Sang! Men der var kun fire . . . og saa blev hun borte i Strømmen, der raslede ud gennem den trange Gang; da Henrik fik sig boret igennem, saa han bare det sidste Skimt af hendes blaa Kjole, der flagrede af Sted over et Cyklehjul om Skomagerens Hjørne. Henrik ønskede i dette Øjeblik alle Cykler til Bloksbjerg; der var ingen Mening i, at Folk forsvandt i saadan en Fart — særlig Gudrun.

„Saa skuld' da . . .“

Der var i en god og ærlig Mening til den Brune; den var sprunget til Side med et pludseligt Ryk, og inden Henrik kunde forhindre det, havde Furen slaaet en Bue.

Henrik blev harm baade paa den Brune og sig selv; saadan var det at gaa med Hovedet fuldt af Nykker. Han havde set saa mange kønne Piger . . . hun var maaske endda slet ikke den kønneste, naar det kom til Stykket, og han kendte jo ikke det mindste til hende, hun kunde være forlovet baade ti og tyve Gange i Forvejen, medens han gik her og fangede Griller.

Dér kom Per Hjulmand henne paa Vejen, krognakket og smaat skridende. Tak, Skæbne! Henrik kendte den Omgang, der ventede. Per vilde snakke, hvor der var Lejlighed, og han tillod ingen at luske forbi, naar han først havde faaet Kig paa dem. Han stillede sig op lige ud for Enden af Furen, skrævede bredt, byttede Skraaen og ventede paa Henriks Ankomst.

Naa ja — der var ikke noget at gøre, Henrik maatte standse, da han kom op til Vejen. Han tog Tilfældet mere ligegyldigt, end han havde ventet; han mærkede, at hans Tanker var ved at løbe paa Grund, det var maaske ingen Skade til at faa Pers Sludder om Vind og Vejr blæst ind over dem.

Per Hjulmands Kæbeværk blev sat i Gang, saa snart Henrik var indenfor Hørevidde, og det løb ustandseligt — om alt muligt mellem Himmel og Jord: Bynyt, Politik, Høstens Resultater. Henrik behøvede ikke at umage sig med andet end et „Naa“ eller „Ja“ en Gang imellem; mere forlangte Per ikke.

„A har for Resten været et Vend ovre i Kirkebyen,“ knæbrede Per. „Hos Kjømanden. Det er det jennest Sted, a kan faa den Slaws Skraa, som a bruger. Ved du hvad, Henrik, det er en farlig knøw Pige — hende den fremmede, der er kommen.“

Per smiskede.

Henrik sendte ham et arrigt Øjekast . . . den gamle, runkne Stabejs! Men han kunde alligevel ikke holde et Spørgsmaal nede:

„Var hun i Butiken?“

„Ja, ja!“ bekræftede Per. „Hun er baade ude og inde, det er et farligt Jærn, siger de. Hvad er det nu, hun hedder . . . Gudrun, jow. A fik en lang Prat med hende.“

Henrik var atter stum, han ønskede sig i Pers Sted.

„A fik at vide, hvor hun var fra — Skimminge hedder Byen. Aah ja, a er jo kendt Verden om, baade paa Fyen og Sjælland. A havde en Tjenestekammerat, Hans Hansen, der var fra Skimminge, det var for Resten en Skitting, der ikke holdt sig for god til noget som helst. A har hørt, at han skal ha' slawwen en Mand ihjel, men de kunde nok ikke overbevise ham.“

Per spyttede Skraaen ud og smurte Læderet paany.

„A spurgte hende, Pigen, ad, om hun kendte ham,

men a fik ingen Svar . . . hvem kender det, Henrik, hun er kanske hans Datter? Det kan hænde, Henrik. Han var en farlig strag Karl at se paa."

Midt i Snakken kom Per i Tanker om, at han havde

glemt den ene Rulle Skraa paa Disken; der var ikke andet for, han maatte tilbage igen.

„A plejer nu ellers ikke at rende med halv Vind, men saadan kan det jo gaa, naarenstid En snakker og glemmer, hvad En skal.“

Per vendte om, og Henrik slap.

Frem og tilbage — han maatte blive ved. Der var da én Mulighed for at træffe Gudrun: han kunde slaa sig paa Købmand Lunds Skraatobak. Men det var maaske alligevel ikke den allerheldigste Omvej . . . der blev nok et andet Raad, bare han kunde vente.

Han ventede til næste Lørdag; det kneb. Der skulde være Bal ovre i Kirkebyen — der kom hun nok med.

Henrik mødte — og sad i de første to Timer klemt ind i en Krog, ofrende en Pakke Cigaretter pr. Time af bar Kedsommelighed. Gudrun var der ikke. Han havde opgivet det hele og vilde til at luske hjem, da han henne i Døren saa Bruset fra et lyst Haar og hørte en klokkeren Stemme, der kvidrede paa et let, syngende Ømaal. Det var mærkeligt, som den Stemme kunde forandre det hele, selv de elektriske Lamper fik paa èn Gang et helt andet Skær, og der blev klingende Smæld i Hornene, der hidtil havde gryntet i hule Skrat, som om de var fyldt med Grød.

Hun dansede ud med Lunds Kommis, der tydeligt nok gjorde Haneben og samtidig satte Næsen til Vejrs, som om det hele var afgjort mellem ham og Gudrun. Henrik skumlede henne i sin Krog . . . den snotvigtige Diskespringer! Og saa kunde han ikke en Gang danse med de Storkeben, han skøjtede af Sted paa; Henrik anvendte i sit stille Sind et ærligt jysk Kraftudtryk for hver Omdrejning, Parret gjorde. Men der blev vel Plads for en anden én senere hen . . . og saa skulde han nok nytte Lejligheden; han gav sig ikke uden videre. Det var nok heller ikke for tidligt, at han kom til, han kunde godt mærke, at der var flere, der havde Kig paa Gudrun. Der vilde blive Kamp om hende. Henrik rettede sig og gik over Gulvet . . . han skulde nu alligevel se, om han ikke kunde pudse de andre og komme først.

Dansen sluttede; Gudrun gjorde sig fri for Kommissen, hankede en af Byens Piger til sig og tog Plads, snakkende og leende, henne ved Musikertribunen. Henrik var paa Vagt med det samme, han lænede sig op mod Tribunen, kiggende

alle mulige andre Steder hen end til den Side, hvor Gudrun sad — og saa var hun dog alligevel den eneste, han saa. Nu bruste den nyeste Sommermelodi ud fra Violinbuen og Horntragterne, Henrik tog tre Skridt i Løb og blev den første af de seks — Kommissen medregnet — der stormede løs paa Gudruns Trone.

Gudrun gav Henrik et Smil — det fik de andre ogsaa — og saa gik Dansen. Henrik vilde have sagt en hel Del til hende, men nu, da det gjaldt, kunde han slet ikke faa begyndt, han tænke forøvrigt heller ikke paa det. Der var ikke andre end de to i hele Salen, den Følelse havde han, og de dansede og dansede . . . langt borte fra Støjen og Spektaklet, hen til et Sted, hvor ingen saa dem. Han mærkede hendes Aandes bløde Vift mod sin Kind, hun gav hans Haand et Tryk — jo, vist havde det noget at betyde! — og bøjede sig villigt under hans Arm; de kom nærmere og nærmere ind til hinanden. Der behøvedes ingen Ord . . . hun vidste godt, hvad han vilde sige.

Han tog endnu et Par Trin efter den sidste Tone.

„Ja, det er vist forbi!“ sagde hun og smilede.

Han blev lidt forlegen over sin Kejtethed og kunde ikke i en Fart finde nogen Dækning.

„Naa . . . ja . . . vi var jo kommen saa godt i Gang!“

Det lød fjollet, syntes han selv, og saa blev han hel stum af Benovelse. Hvor var hans sædvanlige kvikke Væsen bleven af . . . hun maatte jo tro, at han var en ren Torsk! Han fulgte hende paa Plads og trak sig saa tilbage, skjulte sig inde i Stimlen henne ved Døren — men magede det dog saadan, at han havde frit Sigte op imod Tribunen.

Kommissen havde faaet fat igen — og nu blev der et susende Stormløb mod den fejrede Mø for hver Dans, for det meste en halv Snes Stykker, der kom alle Vegne fra og pressedes sammen ud for det fælles Maal. Den, der gik af med Sejren, blev fulgt af tordensvangre Øjekast, men Gudrun gav dem allesammen lige stor Andel i sit daarende Smil. Blev det lidt lysere overfor en enkelt i Sværmen, faldt der straks en Skygge ind over Henriks Sind, og den klarede ikke op, før Dansen var endt, og den farlige Kavaler langt borte fra Gudruns Naboskab.

Henrik plejede at være en ivrig Danser, men i Aften maatte han tvinge sig til at hænge i for ikke at blotte sig altfor stærkt. Det var et rent Hoveri at slæbe af Sted med

Kirsten og Karen, eller hvad de nu hed, og snakke tilligemed. Kunde han bare have danset med Gudrun hver eneste Gang! Men det blev kun til syv eller otte Danse ialt hele Natten igennem, og han maatte endda anvende al sin Behændighed for at opnaa saa mange; der var ingen Stilstand i Stormløbet.

Og saa endte alle de fagre Drømme med, at han blev taget ved Næsen til allersidst. Han havde endda passet paa som en Smed, da det blev hen ad Slutningen, for at være parat, naar Gudrun vilde hjem; han maatte have lidt mere med sig fra Festen end det Smil, han havde delt med saa mange. Men — ja, hvordan var det gaaet til . . . Gudrun var pludselig forsvundet. Han spejdede rundt i Salen, ind i alle Stuerne, omkring Huset i det graa Oktobermørke — hun var borte. Lidt efter blev han klar over, at Kommissen heller ikke var til Stede; saa brast alle hans Drømme, og han gav sig til at danse som en rasende det Kvarters Tid, der var tilbage.

Saadan endte den Fest.

Nej, nu vilde Henrik ikke tænke paa hende mere, hun skulde have ham, Vigtighasen, for sig selv! Ja, hvad hjalp det, at Henrik gik og gav sig selv den Slags Forsikringer? Der skulde bare et Strejf af en lysende Tanke til for at vifte det hele over Ende; midt inde i det allermørkeste kunde han pludselig se hendes Øjne, hendes klare blaa Øjne, der havde mødt hans i et Blik, som betød noget andet end Sjov og Fjas hen i Vejret. Aa, det var naturligvis noget, han bildte sig ind, ligesom alt det andet! Det kunde han godt finde paa at tænke, men han troede det ikke, der var dyb Bund i de Øjne.

Saaledes svingede Humøret — fra Jordskælv til lyserødt. Var det en Festaften, kunde Henrik godt være i det Hjørne, at han en Time i Forvejen trak sig ind i sit Kammer og bedyrede, at han ikke skulde have noget af det Gøgl; han vilde i Seng. I allersidste Øjeblik kom han alligevel paa Pudsen og stejlede af, hvordan det saa siden gik til. Saa kunde det hænde, at Verden hang i et Kalveskind, naar han kom hjem, og han hilste Morgendæmringen med Fløjt og Sang; han havde ganske vist ikke faaet et eneste af sine lønligste Ønsker opfyldt, men han havde atter set Skimt af hendes Øjne, de blaa, dybe — og det var nok. Ellers var hun ikke til at komme nær, hun smuttede væk,

allerbedst som han mente at have sikkert Hold, og hun lod sig ikke „følge hjem“; hun var borte, inden nogen anede det. Henrik var egentlig helt veltilfreds med den Egenskab hos hende; han kunde godt vente, naar han bare var sikker paa, at han ikke kom for silde.

Næste Gang trak han af Sted i et straalende Humør og syntes, at det var en farlig Ventetid, hvis han kom en halv Time for tidlig, og saa kunde Skæbnen spille ham det Puds, at den nederdrægtige Kommis hang over Gudrun næsten hele Tiden, de snakkede og lo, og det saa ud for den arme Henrik, som om al Ting var klappet og klart. Han gik hjem under en mørk Himmel, og Skyerne blev staaende paa det samme Sted i flere Dage.

Gennem alt dette trængte Kærligheden dybere og dybere ind. Gudrun var den eneste; han kunde ikke tænke sig nogen ved Siden af hende.

I Julen rejste Kommissen hjem, og da han kom tilbage, havde han en bred Ring paa højre Guldbrand. Den skinnede i Henriks Øjne med en liflig Glans, og det „Til Lykke“ han afleverede i den Anledning, var i høj Grad ærlig ment. Det undrede ham noget, at Gudrun smilede lige uforanderligt til Kommissen — men saa slog det ned i ham som et Lyn: det var ham, der havde været en Torsk, en rigtig blind Idiot! Og den Betragtning glædede ham overmaade, saa underligt kan det gaa.

Forøvrigt var hans egne Chancer ikke bleven bedre under Kommissens Fraværelse; han kunde vride og vende sig, som han vilde, Gudrun var ikke til at komme i Enrum med.

Men han lurede paa Tilfældet, det m a a t t e komme en Gang.

Lige efter Nytaar kastede det i med haard Vinter, stærkt Snefald og klingrende Frost ovenpaa; det blev Kaneføre med det samme.

Henrik var ude paa en rask Slædefart til Nabosognet med Husbondsfolkene, Mand, Kone og Børn, alle dem, der kunde sidde i Kanen og hænge paa Mederne. Han fik dem afleveret, og saa skulde han komme igen og hente dem om Aftenen.

Det var et rigtig knaldende Frostvejr med høj Himmel. Sneen sang under Mederne, og Bjælderne ringede ly-

stigt, Henrik fløjtede en Melodi og vippede med Pisken i Takt, det gik i strygende Fart over de hvide Veje.

Ude mellem Byerne indhentede han en Fodgænger, en ung Pige i Hættekaabe. Han kunde ikke se, hvem det var, men han holdt stramt i Tømmerne, da han kom i Nærheden af hende; der var jo Plads nok i Slæden. Idet han vilde raabe hende an, drejede hun Hovedet — det var Gudrun.

„Vil du køre med?“ Han rykkede sig lidt mere til Siden paa Agesædet.

„Ja Tak!“ Hun nikkede til ham og steg op uden videre.

„Dér ligger Dækkenerne.“ Han gjorde Tegn med Hovedet og ønskede samtidig Hestene Pokker i Vold, de urolige Asener, der ikke vilde staa stille, medens han hjalp hende til Rette.

Hun kunde nu ellers godt hjælpe sig selv, det varede ikke mange Sekunder, før hun sad indpakket ved Siden af ham.

„Nu kan du godt køre,“ nikkede hun.

Han kørte — men ikke altfor stærkt; der var desværre ikke mere end en Fjerdingvej til det Sted, hvor hun skulde af.

Han flyttede sig lidt nærmere til hende; der behøvede da ikke at være en halv Mil imellem dem. Blot det, at hendes Arm rørte ved hans, og at de sad her hos hinanden ene to . . . Henrik blev helt stum af Lykke. Men han maatte jo sige noget . . . det skulde jo siges.

Han begyndte ad en Omvej for at skjule sin Forlegenhed:

„Nu har vi kendt hinanden saa længe, men a ved ikke en Gang, hvad du hedder . . . dit Efternavn?“

„Hansen, Gudrun Hansen, det er det hele.“ Hun viste sine hvide Tænder.

„Du er jo ovre fra Fyn . . .“

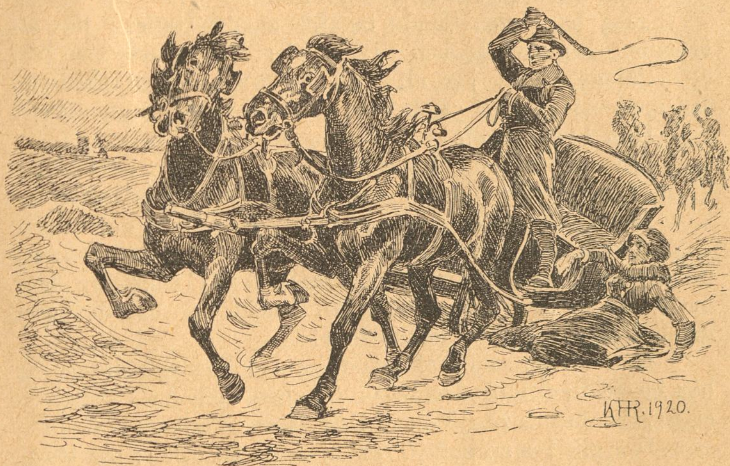
„Ja, det ka’ du nok høre.“ Hun sang lidt mere, end hun plejede. „Jeg er født i Skimminge.“

„Har din Far en Ejendom dér?“ Henrik vidste ikke rigtig, hvad han skulde finde paa for at holde Snakken i Gang.

„Jeg har egentlig mit Hjem i Aasted, dér flyttede vi til, da jeg var lille.“

Hun saa om efter den anden Side og begyndte at tale om Vejret og den dejlige Kanetur.

Var det da nu ikke galt med den Brune igen? Den spidsede Ører og slog Hovedet tilbage, og lige som de skulde dreje i et Vejsving, tog Pokker ved den i et Spring op ad Snekastningen. Den fik den anden rykket med, Slæden krængede, og Gudrun rullede med et Hvin ud af Agestolen ned over Skraaningen, indtil hun endelig blev liggende, hvid som en Marzipanfigur, ude mellem Sporene. Henrik gled, men han kom paa Benene igen og sprang ud,

det lykkedes ham at holde Hestene, saa der ikke skete flere Ulykker.

Gudrun fik sig viklet ud af Dækkenerne, rejste sig op og rystede Sneen af. Hun lo.

Det lettede Henrik, og han lo med, skønt han inderst inde var lidt flov over Stillingen.

„Den tossede Krik! Hun kan faa Nykker, som hun gaar allerbedst.“

Den Brune fik en kraftig Paamindelse og blev med haard Haand styret ud paa Vejen. I det samme kom der en anden Slæde klingende, og Henrik fik sin fulde Hyre med at holde den Brunes Krumspring indenfor rimelige Grænser.

Der blev raabt fra Slæden:

„Vil du age med, Gudrun? Du er jo ved at skifte Tog alligevel, kan a se!“

Det var Købmand Lunds Nabo, der raabte. Han grinte bredt.

„A skal nok køre dig det Stykke Vej, a har lovet,“ sagde Henrik og saa paa Gudrun.

Manden raabte igen:

„A tænker, at hun helst vil hjem paa jen Gang! Skal hun ha' den Behandling ret tit, saa kommer det knageme an paa, om de har Hæftplaster nok paa Abeteket!“

Hele Slædens Indhold morede sig.

„Jeg har ingen Skade taget,“ sagde Gudrun lidt afvisende. Hun smilede hen til Henrik; det trøstede ham lidt.

„Men nu vil jeg alligevel hellere ta' med Frederik, saa sparer jeg mine gamle Ben for det sidste Stykke Vej.“

Hun hoppede op.

„Farvel, Henrik. Tak for Kaneturen!“

„Kilafarten!“ rettede Frederik og blinkede polisk.

„Klingeling!“ De var i susende Skred med det samme.

Henrik knurrede lidt i Overskægget, det var et fromt Ønske om Frederiks snarlige Henfart til Bloksbjerg med baade Heste og Slæde. Mage til Uheld var der da heller ingen Mennesker, der havde haft!

Han sprang op i Slæden og lod Hestene danse, og han havde den Tilfredsstillelse, at han fløj forbi Frederik et Stykke henne paa Vejen. Den Hævn fik han.

Det gik i strygende Trav hjem til Gaarden; saa længe der var Fart paa, kunde han holde Tankerne til Side. Og han vilde ikke tænke paa, hvad der kunde være sket. Han havde den Følelse, at Lykken var gledet ud af hans Hænder, og nu kunde han aldrig gribe den mere.

Der vankede ikke blide Ord til den brune, medens han spændte fra; den var jo nærmest ved, og den fik baade for sig selv og for Frederik. Men Henrik vandt ikke nogen Tilfredsstillelse ved det, han blev bare endnu mere bitter. Hvem vidste, hvad det var bleven til, hvis . . . hvis han havde faaet sagt det, han vilde? Han kunde ikke blive klog paa Gudruns Væsen; han var slet ikke sikker paa, at hun havde sagt Ja.

Alt det, han havde ventet sig — og saa havde han ikke faaet andet ud af det end den Oplysning, at hun hed Gudrun Hansen. Han kom pludselig i Tanker om Per Hjul-

mands Bemærkning — Hans Hansen — Morderen. Aa, hvad kom det Gudrun ved? Men det begyndte alligevel at stikke dybt inde; sæt nu, at hun virkelig var denne Hans Hansens Datter! Hun var bleven saa underlig tavs, da han spurgte om hendes Fader; han tænkte ikke over det den Gang, men nu blev det paafaldende. Hvorfor havde hun ikke givet ham et Svar? Der maatte være noget, hun vilde skjule.

Der faldt en Skygge ind over Henriks Sind. Han strøg den til Side Gang efter Gang: Gudrun var jo den samme, selv om Faderen havde et Mærke paa sig. Men der blev alligevel siddende en Braad, der stak, saa snart han rørte ved den. Det gjorde saa meget mere ondt, fordi han ikke kunde faa Vished, han arbejdede sig ind i et viljeløst Mørke, hvor han ikke kunde finde nogen Udgang.

Det blev ved at pine ham — Uge efter Uge. Naar han mødtes med Gudrun ved et eller andet Stævne, gled det tunge Spørgsmaal om Hans Hansen fuldstændig ud af hans Tanker; hvad i al Verden kom det ham ved . . . det var Gudrun selv, det gjaldt. Og hver Gang han saa hende, troede han paa sin Lykke; der laa et godt Svar i hendes Øjne, syntes han.

Saa meget des tungere faldt Skyggen over ham, naar han atter kom i Enrum med sine Tanker.

Han kom dog saa vidt, at han tog en fast Beslutning: i Fastelavnen skulde det afgøres. Det skulde! han bekræftede det for sig selv. Han kunde ikke længere nøjes med et Blik og et Smil; han vilde høre Svaret.

I den Beslutning faldt hans Sind til Ro foreløbig; han havde truffet en Afgørelse.

Men da Fastelavnen kom, var Gudrun borte; hun havde sagt sin Plads op og var rejst, ingen vidste hvorhen. Over til Sjælland havde hun sagt, men hendes Adresse var ikke fulgt med.

I den første Tid efter søgte Henrik at bilde sig selv ind, at det hele var ovre, nu var han fri for alle Kvaler. Hun havde givet ham det Svar, han skulde have: han betød ikke noget for hende!

Det kunde imidlertid ikke lykkes ham i Længden at holde Længselen nede; han kunde ikke glemme hende. Jo længere Tid, der gik, des mere levende og tillokkende stod hendes Billede for ham. Her kunde Adspredelser ikke

hjælpe; der var kun ét at gøre: han maatte bort fra Egnen, langt ud. Det skulde i hvert Fald prøves.

Han kiggede i Aviserne; der var Pladser nok baade her og der, hvilken skulde han vælge? Han havde fat i et Par Stykker og lod dem fare igen; der var længe til Maj, det hastede jo ikke.

Saa fik han en Dag Øje paa en Annonce, der fangede hans Opmærksomhed: En paalidelig Karl kan faa Plads til 1. Maj. Mogens Dam, Aasted St.

Aasted! Det var jo Gudruns Hjemby. Henrik skrev med det samme, uden Overvejelse, og fik Pladsen. Bagefter kunde han slet ikke forklare, hvorfor han havde gjort det, han var jo lige saa langt fra Gudrun der som andre Steder — desuden vilde han ikke løbe og være Nar for hende! Men nu havde han taget Bestemmelsen, og saa skulde den føres igennem.

Aasted laa i sin fynske Fredelighed, kranset af Haver og Hegn; her var hverken Bakker eller Hededrag, og i de første Majdage savnede Henrik sin Hjemstavn, hvor kønt der saa end kunde være i det jævne, frodige Land. Men han levede sig snart ind i Forholdene og tilegnede sig med friske Sanser det ny, der mødte ham.

Nu var han paa Stedet, hvor Gudruns Hjem laa, han kunde se det lille, ret forfaldne Hus ovre paa den anden Side af Toften, naar han stod ude i Gaardens Port. Han havde ikke haft behov at spørge, Talen var af sig selv faldet paa Hans Hansen; Henrik kunde forstaa, at Hans i mange Aar havde været det urolige Element i Aasteds Krønike, til skadefro Moro eller ophøjet Forargelse, som det kunde falde. For det meste var han fuld og sprællede omkring paa Vejene med løjerlige Fagter, der henrykkede Ungdommen; imellem hver Rus var han skulende og folkesky, og han vovede sig ikke udenfor Døren, naar det var mørkt. Henrik fik Per Hjulmands Beretning stadfæstet, den gamle Mistanke hang endnu stadig ved Hans Hansens Navn. Han havde myrdet en gammel Boelsmand ovre i Herregaardens Skov — for 200 Kroners Skyld. Det blev omtalt ganske aabenlyst, og Gaardens Forkarl betroede Henrik, at Hans Hansen tog imod alle mer og mindre forblommede Hentydninger uden at kny, skønt han i sin Tid var bleven løsladt, fordi der ikke kunde skaffes Beviser til Veje.

Mordet var begaaet for femten Aar siden, ikke ret længe efter at han var flyttet til Aasted oppe fra Skimminge.

Konen blev der ikke talt meget om, hun holdt Hjemmet oppe og maatte ernære sig selv og Manden; de fleste beklagede hende. De havde kun ét Barn, en Datter, og Folk mente, at hun støttede Moderen med Penge. Hun havde ikke opholdt sig paa Hjemegnen i mange Aar.

Henrik spurgte — saa ligegyldigt som han kunde — hvad hun hed. Han fik det Svar, han ventede: Gudrun.

Han stødte paa Hans Hansen et Par Gange og væmmedes ved Synet. Hvis Hans havde været „en strag Karl“, som Per Hjulmand fortalte, saa var det lykkedes ham at slette alle Sporene ud fra hin Tid; et mimrende, dinglende Subjekt med et Par Øjne, der stadig flakkede til Siderne og aldrig kunde løfte sig frit op — saadan saa han ud.

Og han var Gudruns Fader!

Henrik angrede, at han var kommen til Aasted, her blev alle hans lyse Drømme dræbte. Og dog kunde han ikke — trods alt slaa Gudrun ud af Tankerne; han byggede endogsaa et Forsvar for Hans Hansen: han behøvede jo ikke at være skyldig, fordi han var mistænkt . . . og han var da ikke den eneste, der var gaaet i Hundene af Drikfældighed. Men det blev alligevel en Lidelse for Henrik at tænke paa ham.

Gudrun syntes at være forsvundet; heller ikke her i Aasted kendte Folk noget til, hvor hun opholdt sig.

Lige før Rughøsten kom Hans Hansen til Skade ved et Fald ned i en Kælder; han havde ikke lagt Mærke til, at Lemmen stod aaben.

En Dags Tid efter døde han.

Præsten var bleven hentet, og Folk vidste, hvad det var, Hans Hansen havde lettet sin Samvittighed for — den gamle Mordsag var endelig bleven opklaret. Hans Hansen havde raabt sin Bekendelse ud, plaget af Smerte og Dødsangst, og Nabokonen havde hørt hvert eneste Ord, hvilket hun bevidnede, saa ofte nogen vilde lægge Øre til.

Det var altsaa sandt: Gudruns Fader var en Morder!

Der faldt en Døs over Henrik, han kunde ikke finde én klar Tanke. Han kunde næsten græde, hvis han vilde have givet sig — mest over Gudruns Skæbne. Saadan et Hjem hun havde haft . . . Sorg og Skam og ikke andet. Og det vilde følge hende, hvor hun siden gik og stod.

Hvordan kunde hun være glad, selv om det blot var tilsyneladende? Henrik begreb ikke hendes Væsen — nu mindre end nogen Sinde.

Han skulde aldrig have taget Tjeneste i Aasted. Hellere alt andet end denne Vished.

Begravelsesdagen kom. Henrik gik i stærk Uro, og han havde ondt ved at passe sit Arbejde! Tankerne søgte op til Kirkegaarden . . . der gik hun ved Moderens Side bagefter Kisten. Nu var han saa nær ved hende, og dog kunde de aldrig mødes. Ja, han vidste jo ikke en Gang, om hun var kommen hjem . . . havde det ikke været saa paafaldende, var han selv gaaet til Begravelse — for at se hende.

Han gav sig til at slide, saa Sveden randt, for at faa Tankerne jaget til Side. Hvad kunde det nytte, selv om han fik hende at se? De var jo længere borte fra hinanden end nogen Sinde før.

Han fik at vide, at Gudrun var kommen hjem og blev i nogle Dage. Folk ynkede hende . . . saadan en pæn Pige som hun var.

Henrik holdt sig inde et Par Aftener, men saa kunde han ikke staa imod længere. Han gik om i Byen, forbi det lille Hus, frem og tilbage; der kom ingen Gudrun.

Men den næste Aften traf han hende, hun stod ved Havehegnet og saa ud imod Solnedgangen.

Det lysnede i hendes Ansigt, da hun saa ham.

„Godaften, Henrik!“

Hendes Stemme havde sin vante, friske Klang, og hun smilede.

Smilet forvirrede ham; det saa ikke ud til, at hun sørgede. Men det var kun i et flygtigt Nu, at han tænkte paa noget som helst andet end hende selv . . der laa ikke en eneste Skygge omkring hende, hun var den glade, unge Pige, som han elskede.

Hvordan gik det til? Han vidste det . . . og han vidste det ikke. Men han mærkede hendes varme Legeme inde i sin Favn, han saa dybt, dybt ind i de blaa Øjne.

„Nu er du min, Gudrun!“

Det lyse Haar bruste i en kildrende Strøm mod hans Kind.

De fandt Skjul paa den anden Side af Hegnet.

„Hvorfor rejste du din Vej, Gudrun, naar du holdt af mig?“

„Du fandt mig nok, hvis der var Alvor i det.“
Hun nikkede til ham.

Allerbedst som de sad, kom Skyggen glidende ind imellem dem. Men den forsvandt med det samme,

„Det var en sørgelig Ende, det tog med min Stedfar,“ sagde Gudrun, „men nu har han maaske faaet den Fred, han trængte til. Det har været et strengt Liv for Mor i mange Aar.“

„Var han . . . var han ikke din Far?“ Henriks Stemme rystede.

„Jeg kan slet ikke huske min rigtige Far; han døde kort efter, at jeg blev født. Det var en stor Ulykke for Mor, at hun tog Hans Hansen . . . jeg har aldrig kunnet lide ham. Det er tungt, Henrik, naar man skal skamme sig ved at komme hjem!“

Gudrun havde vaade Øjne.

„Stakkels Gudrun! Henrik vidste ikke, hvad han skulde sige, han var paa en Gang bedrøvet over Gudruns Skæbne og inderlig glad. Den Skygge, der havde ængstet ham, var gaaet i Graven sammen med den Fremmede.

Endelig fandt Henrik Ordene:

„Jeg skal nok finde et Hjem til dig, Gudrun!“

Smilet kom igen, og nu blev det ved at skinne.

Saa fulgtes de ad ind til Moderen. Solen glødede i Husets smaa Ruder — det sidste, straalende Blus, før den sank.

Klavs's Æbler.

Ved Niels Larsen.

Det er i Aaret 1759 den 2. April. Paa den brede Landevej, der gaar fra Kolding ad Viborg til, kravler to Køretøjer, forspændt med Stude, møjsommeligt frem. Vognene er belæsset med alle Slags Husgeraad: Borde, Stole, Bænke, Potter og Pander, og mellem det altsammen titter hist og her et Par Barneøjne frem. Ved Siden af gaar nogle Mænd og Kvinder.

Det er tydeligt, at der er nogen, der flytter. Men hvem? Sproget og Udseendet røber, at de ikke er danske Folk.

Hvem kan de dog være, hvor kommer de fra, og hvor skal de hen? Snakken gaar; en mener eet, en anden noget andet. Men ingen ved noget bestemt.

Studene luder med Hovederne, og det gaar kun langsomt; de er ikke langt fra at være trætte. Mændene og Kvinderne begynder ogsaa at trække lidt paa Bentøjet, og tilmed begynder det at lakke ad Aften.

De spejder derfor ivrigt efter en Kro; men der er langt imellem dem. Endelig faar de en i Sigte, og Køretøjerne rumler ind i den brolagte Gaard.

Det er Herresø Kro ved Korsvejen, hvor Vejle—Holstebro- og Kolding—Viborg-Vejene overskærer hinanden, de er kommet til.

De spørger, om de maa faa Lov til at blive i Rejsestalden om Natten.

Det faar de Lov til. Studene bliver sat i Baas, faar et Foder, og Kvinderne tager de tarvelige Madposer frem.

Skønt Brødet er tykt og Fedt og Paalæg sparsomt, saa glider det dog godt, og da Mændene har faaet stillet Sulten, faar de pludselig Lyst til en Dram og en Taar Øl.

De gaar over i Krostuen og bænker sig ved det lange Bord. Og kort efter sidder de med hvert et Glas Brændevin og en Kande Øl foran sig.

Det gør rigtignok godt at hvile de mødige Lemmer og faa skyllet den tørre Gane, og snart gaar Snakken lystigt.

Kroværten Klavs Pedersen er ikke fri for at være en lille Kende nysgerrig. Han lytter og lytter, og da han adskillige Gange har været i Holsten med Stude, er han ikke helt ukendt med det tyske Sprog.

Hvad er det dog, de fremmede taler om? Klavs vil knap tro sine egne Øren. De taler jo om, at de skal op at opdyrke den jyske Hede og plante Æbler paa den.

De maa jo være forrykte.

Og tilsidst kan Klavs ikke dy sig. Han nærmer sig Bordet, hvor Tyskerne sidder, og begynder at spørge dem ud.

Jo, det forholder sig rigtigt nok. De er paa Vej til den jyske Hede, indkaldt af Hans Majestæt Kong Frederik den Femte for at opdyrke Heden og avle Æbler paa den.

Klavs protesterer og siger, at det er da det rene Galmandsværk. Der kan da ikke gro Æbletræer paa Heden.

„Jo," siger Tyskerne, „men det er ikke rigtige Æbler."

„Ikke rigtige Æbler!" svarer den gode Kromand og klør sig i Nakken og bliver mere og mere nysgerrig.

„Det kunde vel ikke lade sig gøre, at jeg kunde faa et af de Æbler at se," fortsætter han videre.

Naa, jo, det var der da ikke noget i Vejen for. Og Anføreren for Tyskerne rejser sig, gaar ud til Vognene og kommer kort efter ind med nogle Stykker og rækker Klavs dem.

„Nej, det var da nogle forunderlige Æbler," siger Klavs. Og med stor Forundring præget i Ansigtet vender og drejer han dem i Haanden. Saadan nogle Tingester har han aldrig set før.

„Ja, de er nu saa ualmindelig gode," begynder Tyskerne, og nu berømmes Æblerne i høje Toner.

Stor Tiltro til al den tyske Snak har Klaus nu ikke, men vist er det, at inden de stilles for at gaa til Ro, er han svært opsat paa at eje nogle Stykker af de sære Tingester.

Natten gaar.

Tyskerne er tidlig paa Benene, og Anføreren stiller i Krostuen for at betale for Natteherberg. Klavs Pedersen svarer uden Betænkning, at de kan give ham nogle af de skønne Æbler, som de havde snakket saa meget om.

Det lader Anføreren ikke til at ville gaa ind paa, og der bliver nu en Snakken frem og tilbage. Men Klavs holder ved sit, og tilsidst maa Tyskeren bøje sig og gaa ind paa at betale 1 Æble for hver — Studene iberegnet.

Glad er Klavs, og kort efter staar han med 13 af de mærkelige Æbler i sit Forklæde. Det trettende Æbler var Tilgift. Men den gode Klavs er ikke fri for at være en lille Smule overtroisk. Tretten er ikke noget godt Tal! Og saa snart Tyskerne er kørt, kaster han derfor det sidste af Æblerne ud til Svinene. Svinene snuser til det, men skøtter ellers ikke om at sætte Tænderne i den sære Tingest. Og det giver selvfølgelig ikke Klavs noget stort Haab om den nye Frugts Fortrinlighed. Dog graver han en lille Stump Jord og sætter de 12 Frugter. Og hvad sker? De yngler saa godt, at han allerede Aaret efter kan give bort til syv forskellige Hjem blandt Slægt og Venner. Flere og flere faar Lyst til at dyrke de mærkelige Frugter, som i Virkeligheden er Kartofler, og i Løbet af faa Aar er de meget almindelige paa Egnen.

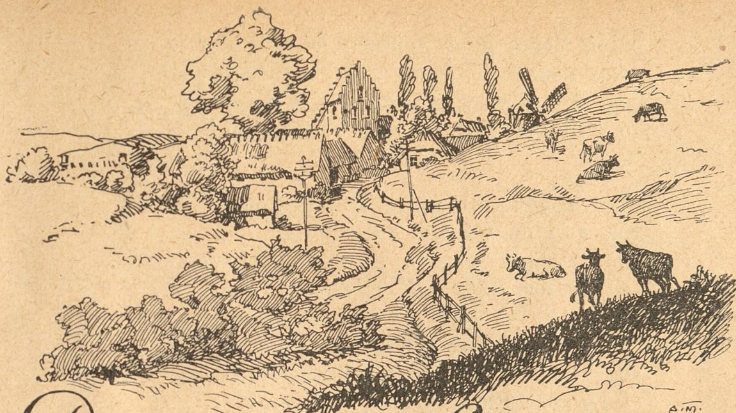
Og i lange, lange Tider blev de ikke kaldt andet end Klavs Æbler. Saaledes gik det til, at Klavs Pedersen blev den første indfødte Kartoffeldyrker.

Kunstneren: „. . . Jeg forstaar ikke, hvorfor jeg ikke maa male Deres Køkken?"

Konen: „For det første bliver det mig for dyrt, og for det andet bliver her straks beskidt igen!"

Den gamle Landsby.

Af A. Teodor Geertsen.

Med Tegninger af Axel Mathiesen.

Bag runde Høje og brede Banker,
hvor Kvæget gumler og hviler blødt,
og Hegnet pranger med fulde Ranker,
der lyser røde og dufter sødt;
hvor Skoven luner for Nordenvinden,
og Solen bruner hver Knøs paa Kinden,
og Aaen kommer og gaar paany
— der ligger Kærup — den gamle By.

De lune Gaarde med fire Længer
her ligger tæt ved den brede Vej,
hist Tjæreporten lidt skraat vel hænger,
og Muren hælder ved Hækkens Drej.
Men inden Døre er Fred og Hygge,
der bor hun gerne, den ægte Lykke,
og Sangen klinger ved Kvæld og Gry
i disse Gaarde i Kærup By.

Paa Taget Storken sin Rede bygger,
og Mosset gror i det bløde Straa;
en Gamling sindig om Gaarden hygger
og pusler varligt ved Blomster smaa.

Men Solen gaar gennem lave Ruder
den kysser Glutten i bløde Puder;
og Moder stryger den runde Kind
og vugger Barnet, der slumrer ind.

Om Æblehaven staar Kampestene
og vundne Gærder af Pileris,
der hvisker Vinden i krumme Grene
og ryster Æbler til Høns og Gris.
Men Gutten lystig i Kronen gynger,
og Hanen galer og Fuglen synger,
og Lammet tager sin Middagslur
i Havens Skygge bag Ladens Mur.

Langs Vejen knejser de høje Popler,
og Husmandsgeden i Grøften staar;
ved Gadekæret en Røgter kobler
de røde Heste og sprælske Faar.
Der flyder Gæs og der snadrer Ænder,
og Drenge plasker med vaade Hænder;
der vander Bonden sin trinde Hest,
naar Aftensolen staar lavt i Vest.

Fra Smedjen hører man Hammerslaget
og Filens Gnav i det haarde Staal;
og Røgen bølger hen over Taget
i tykke Skyer fra Essens Baal.
Der kommer ofte de djærve Bønder
med slidte Plovskær og aabne Tønder;
og Svenden hamrer den lange Dag
saa Gnister springer for hvert et Slag.

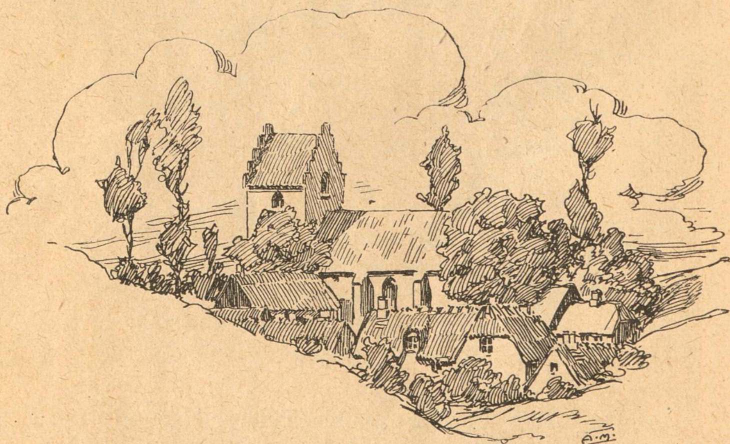
Ved Egehøjen hvor Aaen svinger
og bruser sagte bag Tjørnens Skjul,
der knejser Møllen med Top og Vinger,
og nede knager det gamle Hjul;
saa sindig drejer de tunge Kværne,
som maler Melet af Rugens Kærne;
og Vogne ruller i Vest og Øst
med fulde Sække af Markens Høst.

Og midt i Byen fra gamle Tider,
der staar det mægtigste Lindetræ,
det breder Kronen til alle Sider
og giver Skygge til Folk og Fæ.
I gamle Dage holdt Bønder Stævne
og raadslog her efter bedste Evne;
— nu samles Unge ved Aftenstid
til Leg og Sang efter Dagens Slid.

Men Tiden løber og Aaret lider,
og Vinden hvisker i Mosens Siv;
hen over Verden gaar nye Tider,
men Kærup lever sit eget Liv.
Lad Verden kæmpe og Andre bygge,
i Kærup bor hun den ægte Lykke;
der raader Jævnhed, og der er Fred,
der træder ingen sin Næste ned.

Og over Byens de lave Tage
højt stiger Taarnet af Kirken op;
naar Klokken kalder paa Helligdage,
da kommer alle i samlet Trop;
og Sjælen løftes paa Sangens Vinger,
thi sand og ægte hver Tone klinger.
— Og Klokken kimer ved Kvæld som Gry
og signer Kærup — den gamle By.

Jomfruen fra Wittenberg.

Historisk Fortælling af Marie Henckel.

Med Tegninger af Hansen-Reistrup.

Foraarssolen skinnede klart og straalende ned i Wittenbergs snævre Gader; Søndagens Fred og Stilhed hvilede over Byen, og søndagsklædte Folk kom vandrende fra den gamle ærværdige Slotskirke, paa hvis Dør Luther noget over et halvt hundrede Aar tilbage i Tiden havde opslaaet sine 95 Theses, og hvor han og Melanchton havde fundet deres Hvilested.

Frænder og Naboer standsede for at hilse paa hinanden og stod hist og her samtalende i Smaagrupper. Mændene drøftede Dagens og Tidens Anliggender, Kvinderne mønstrede hinandens Pynt, og Ungersvende kastede beundrende og forelskede Blikke til Skønjomfruer, som stjal sig til at kigge frem under deres Hovedklæder, mens de trippede af Sted med Hænderne ærbart foldede over Salmebogen, og det sirligt sammenlagte Lommetørklæde.

Lidt udenfor Kirkedøren stod den svære, anselige Raadmand Frantz Hofer med sin Kone og Datter i Samtale med nogle Bekendte og førte som sædvanlig Ordet paa en ret brovtende og selvfølende Maade, og med en Mine, der var beregnet paa at lade Folk føle sin Overlegenhed. Han var da ogsaa altid Genstand for en vis Opmærksomhed, og det samme var hans Datter, den syttenaarige Ursula, hvis ualmindelige Skønhed drog alles Blikke til sig. Og som sædvanlig blev der hvisket og tisket rundt omkring hende — hvad mon det blev til med hende og den rige Læder- og Pelsværkshandler omme i Storgaden? Han var kurfyrstelig Leverandør og en af Byens mest ansete Borgere, og han havde bejlet til hende lige fra hun næsten kun var et Barn; men hun havde Nykker, utaalelige Nykker — som om hun var bedre og mere end andre unge Piger — jo vist! Hvad bildte hun sig i Grunden ind? Fordi hendes Fader sad i Byens Raad og førte det store Ord, og fordi hun havde et glat Ansigt, behøvede hun da ikke at kro sig og maje sig ud med Kæder og alskens Stads og Smykker — og de gode Wittenberger Matroner og Jomfruer slog med Nakken, mens de fleste i Stilhed misundte Genstanden for deres Sladder.

Jomfru Ursula selv lod ikke til at være vidende om, hvorledes man beskæftigede sig med hende; hun stod stille og beskeden og lyt-

tede til de ældres Samtale. Saa fløj der pludselig en brændende Rødme over hendes fagre Ansigt — en ung Herre, der tildels var klædt som en af de studerende ved Universitetet, men hvis pelsbræmmede korte Fløjlskappe og Fjer i Baretten viste, at han var af adelig Stand, var standset ved den lille Gruppe med en høvisk og beleven Hilsen, idet hans Blik med et særdeles varmt og beundrende Blik var fæstet paa den unge Pige.

Raadmanden gengældte Hilsenen ærbødigt nok, men med en vis Kulde, og gjorde Mine til at gaa videre med sin Hustru og Datter, men den unge Adelsmand hindrede ham deri ved høfligt smilende at spørge, hvorledes Damerne havde befundet sig efter Festen paa Raadhussalen forgangen Aften. „I dansede saa meget, Jomfru Ursula," sagde han henvendt til hende, „at jeg næsten frygtede, det trættede eder til Slut."

„Aa nej, jeg er kær i at danse, mig trætter det ikke." Hendes Øjne, der var store, dybt mørkeblaa, med lange, sorte Vipper, hævede sig et Øjeblik til hans og sænkede sig igen, og han stirrede som fortryllet paa hende.

Frantz Hofer rømmede sig. Ja, da Junkeren vistnok skulde ad en anden Kant, saa fik han undskylde, at de nu trak sig tilbage. — Nej, Junkeren kunde godt følges med dem et Stykke Vej, om de tillod, og saa gik han hen ad Gaden ved Siden af Jomfru Ursula, mens den langbenede Magister, der ledsagede ham som Hovmester paa Rejsen, sluttede sig til Forældrene. Nu kan det just ikke paastaas, at de to unge var særlig veltalende, men de Ord, de vekslede, var — i det mindste fra hans Side — ledsaget af Blikke, der talte tilstrækkelig tydeligt, og da de noget efter tog Afsked udenfor Raadmandens Bolig, og Junkeren med dæmpet Stemme spurgte, om han turde haabe snart at møde hende igen, svarede Jomfruen med nedslagne Øjne, at hun om Aftenen skulde til sin Onkel, Dr. Wintzhejm — en Oplysning, hun gav med et lille Smil, der klædte hende saa allerkærest, at den forelskede Yngling nær var gaaet fra Sans og Samling.

Han blev staaende saa længe og saa efter den Skønne, at Hovmesteren, der flere Gange havde rømmet sig, tilsidst greb ham i Armen og erklærede, at det virkelig var paa Tiden, de kom hjem til deres Logemente og fik sig nogen Middagsmad.

Den unge Adelsmand var dansk, Holger Rosenkrands hed han, og var en Søn af Rigsraaden, den bekendte Jørgen Rosenkrands. Efter et fleraarigt Ophold i forskellige tyske Byer havde han nu i nogen Tid studeret ved Universitetet her i Wittenberg, hvor hans Fader i sin Tid havde studeret under Luther selv og

Melanchton. Ligesom sin berømmelige Fader havde han rige Evner og havde allerede erhvervet sig et vist Ry for sine Kundskaber, og ikke alene af den Grund, men ogsaa for sin „i alle Maader høviske,

artige og retskafne Færd“ nød han almindelig Anseelse blandt sine Foresatte og Medstuderende. At han tillige kunde være lystig i et godt Lag, tømme sit Bæger og taale en liden Spas, det forringede naturligvis heller ikke hans Værd i Kammeraternes Øjne, selv

om han forstod at holde dem paa en vis Afstand og aldrig overskred Grænsen for, hvad der anstod sig en ret Adelsmand.

Men skønt der intet havde været at klage paa hans Flid, saa var hans Hovmester, den brave Magister Daniel, dog paa den sidste Tid begyndt at blive en Smule betænkelig ved hans hyppige Besøg i Dr. Wintzhejms og dennes Svoger Frantz Hofers Hus, for der hørte jo ikke meget skarpe Øjne til at opdage, at Jomfru Ursula var Magneten, der trak. Rigtignok stolede han paa, at Holger var for fornuftig og retsindig til at give efter for sin Tilbøjelighed for en borgerlig Pige, vel vidende, at en Forbindelse med hende var ganske umulig; men man kendte jo nok Ungdommen, den var ikke let at holde Styr paa, og Pigen var virkelig saa overmaade dejlig, dertil saa veloptugtet og saa indtagende af Væsen, at Fristelsen sandelig kunde være stor. Han havde forsøgt at komme med nogle Advarsler og gode Raad, men da Junker Holger altid slog det hen, var det ikke saa let at komme nærmere ind paa Sagen, muligvis var det heller ikke klogt at røre for meget derved og puste til Ilden' saa gik den lille Forliebelse kanske nok over af sig selv.

Skønt Magisteren ræsonnerede saaledes ved sig selv, gjorde han dog nogle Indvendinger, da Holger om Aftenen tilkendegav sin Hensigt at gaa til Dr. Wintzhejm. „Men kæreste Holger, allerede nu igen? Er det dog ikke vel ofte, I kommer? Begribeligvis kan det være lærerigt og godt, at I søger eders Lærers og andre lærde og dygtige Mænds Omgængelse, men den megen Gaaen ud og ind der kunde dog give Anledning til Snak.“

„Ej, hvad Snak kan der vel komme ud deraf?“

Magister Daniel rømmede sig. „Jo, der er jo den unge Jomfru, hans Svoger Frantz's Datter, som I træffer der, og som jo er saare skøn — der tales alt saa smaat om, at I har kastet Øjnene paa hende, og skønt I jo selv kun alt for godt ved, hvad der anstaar sig eders adelige Byrd, og det hele kanske kun er løs Snak, saa — —“

„Saa skulde I slet ikke kere eder derom, kære Magister Daniel! Lad dog Folk snakke om, hvad de vil; at jeg besøger min Lærers, Dr. Wintzhejms Hus, kan dog vel ikke skade nogen, og dertil har jeg dog vel ikke nødig at bede om Forlov? I har været mig en god og overbærende Mentor i de fem Aar, I har ledsaget mig udenvelts, saa vil I da vel aldrig nu fange an at være urimelig.“

Og saa gik de til Dr. Wintzhejm, der boede i en Sidefløj til det gamle Augustinerkloster, hvor ogsaa Luther havde haft sit

Hjem, og hvor der sædvanligvis samledes en Del af de unge Studerende, som i deres Lærers Selskab fordrev Tiden ikke alene med belærende Tale, men ogsaa med Sang og Musik og munter harmfri Skæmt, saaledes som det havde været Skik hos Dr. Martin Luther selv, hvem den gode Wintzhejm i et og alt havde taget til sit Forbillede. Ved disse Sammenkomster, hvor det heller ikke skortede paa et velbesat Bord, var jævnligt Jomfru Ursula Værtinde, for da hendes Onkel var Enkemand, savnede Huset en Husmoder, og saare fager var hun at se til i den Egenskab, naar hun syslede omkring mellem Gæsterne og sørgede for, at de intet manglede.

Et fagert Syn var det ogsaa, naar hun, der havde en smuk klangfuld Røst, sad med Luthen i Armen og sang til dens bløde Toner; da var der mere end een af de unge Minerva-Sønner, som med Henrykkelse og bankende Hjerte lyttede til, og ikke mindst betaget var den unge danske Adelsmand.

„I ligner Billedet af Jomfru Maria med Barnet derinde i Kirken," sagde han.

Ursula rystede paa Hovedet. „Ak nej, sammenlign dog ikke mit stakkels verdslige Aasyn med den hellige Guds Moders, Hr. Junker."

„Hvorfor ikke? Var det kanske ikke en jordisk Kvinde, der har tjent Kunstneren til Model, da han malede Billedet? I er dog vel aldrig Papist i eders Hjerte, Jomfru Ursula, og hælder endnu til Helgendyrkelsen?"

„Nej — men Guds Moder er for mig dog altid den Hellige, hvem vi maa ære og elske og bøje os for som den, der fødte vor Frelser — det synes mig, at der er bleven gjort hende Uret og ligesom frataget hende noget af, hvad der tilkommer hende."

„Saamænd, I kan have Ret deri; derom er jo ogsaa ført Strid baade i Oldtidens Kirke og i senere Tider, og derom bliver der vel sagtens ingen Sinde fuld Enighed."

De stod ved et af de smaa Buevinduer og saa ud i den maanelyse Aften. Der laa som et zitrende Sølvskær over Trægrupperne og Havens Gange mellem de lave Buskbom og Lavendelhække; langt borte saa man hist og her Floden blinke frem. „Saa smukt her er," sagde Holger, „det kunde minde lidt om mit Hjem; endog Flodens indsnævrede Vande kan aldrig blive det, som Havet, det friske, aabne Hav er for os derhjemme!"

„Ja, der skal jo være smukt deroppe i Danmark. I længes sikkert ofte efter Hjemmet?" Ursula stod og pillede som i Tanker ved det lille Smykke, der hang ved hendes Halskæde.

„Stundom vel nok; men hvem kunde tænke paa at længes i eders Nærhed? Og kom jeg hjem, jeg vilde længes her tilbage, mine Tanker vilde drages mod eder, som de gør det nu! Ja, for I ejer dem alle, Ursula, I har bundet mig ved saa stærke Baand, at de ej kan løses, men I — var jeg først borte, da glemte I mig sagtens snart — —." Han bøjede sig frem og mødte hendes Blik, saa lysende og varmt — —

„Glemme — ak nej, nej, det gjorde jeg ikke, visselig ikke." Som forskrækket over, hvad hun havde sagt, brød hun pludselig af: „Men det er vistnok silde, jeg tror nok, gamle Trude er kommet for at hente mig hjem —." Og hun smuttede fra ham, blussende og i en Forvirring, der tydeligere end Ordene røbede, hvad hun følte. Med et lykkeligt Smil hævede han Hovedet — ja, hun havde ham sikkerlig kær som han hende! Hvad denne Kærlighed skulde føre til, vidste han ikke, gjorde sig ingen Tanker derom; han nød kun Øjeblikket, drømte sig ind i Haabets, Lykkens gyldne Land, saaledes som man haaber og drømmer, naar man er en og tyve Aar og elsker for første Gang.

Den gode Magisters Foredrag paa Hjemturen over Stjernehimlen og Universet, der var særlig inspireret som Følge af Dr. Wintzhejms fortræffelige Moseler-Vin, hvoraf han havde nydt i rigeligt Maal, gik, saa lærerigt det sikkert har været, hans Myndlings Øren forbi, og næste Dag var Junkeren saa adspredt, sad med Bøgerne opslaaede uden at læse og teede sig i det hele taget saaledes, at Hovmesteren for Alvor blev bekymret.

Og da Holgers Madlyst ved Middagsbordet ogsaa syntes tildels at være forgaaet ham, naaede Magisterens Uro sit Højdepunkt. „Nej, ved I nu hvad, hjærtekære Holger, dette gaar for Sanden ikke an," udbrød han tilsidst, idet han puttede en Bid saftigt Bedekød i Munden, „I glemmer, at I nylig har ligget og rystet af Kolden og maa spise og drikke bravt for at faa Kræfter; naar I fast lader alle de gode Spisevarer urørte, da frygter jeg næsten, I maa være angreben af Krankhed paany, og — —"

„Vist ej, Magister Daniel, jeg kan tvertom forsikre jer, at jeg aldrig i mine Livsens Dage har følt mig bedre tilpas end netop nu. Men paa saa skøn en Vaardag som denne, hvo gider da sidde den ganske Tid over de tørre Bøger?"

„Holger, Holger, dette ligner jer ikke, I, som var saa flittig og stadig ved Læsningen før! I drages dog til Minde, hvor meget det ligger eders Hr. Fader paa Sinde, at I fører eders Studier til Ende med Ære, i lige Maade, at jeg staar til Ansvar for eder

og ikke bør lade det gaa upaaagtet hen, at I har fattet andre unyttige Tanker, som ikke kan føre til noget."

„Kære Magister Daniel, slaa eder til Taals, jeg skal hverken volde min Fader eller eder Skam, men Ungdommen gør stundom sin Ret gældende, og i Dag er jeg nu engang saa lidet oplagt til Læsning, at I faar unde mig en Fridag!"

„For at gaa til Dr. Wintzhejm igen i Aften kanske, eller til selve Frantz Hofer, hvad endnu værre er!" Magisteren rystede paa Hovedet og sukkede. Men han fik ikke Tid til flere Bemærkninger, for der buldrede nogen op ad den smalle Trappe og ind ad Døren; det var Jens og Haak Ulfstand, som var paa Hjemturen fra Paris og kom for at byde Farvel og tage Hilsener med til Hjemmet.

„Slig du arter dig her, jeg tænkte, du snart var færdig med Læsningen og i Færd med at vende Næsen hjem efter, og hvad hører man saa om dig, du Dydens Mønster!" lo Haak. „Intet mindre end at du er kørt fast her i Wittenberg paa Grund af din Forliebelse i en vis skøn Jomfru, som du ikke kan være foruden, og fører et muntert og angenemt Liv!"

Holger fo'r op, rød i Hovedet. „Lad fare den Snak, Haak, hvo der saa har givet dig den at løbe med."

„Naa, naa, godt Ord igen," sagde den godmodige Jens, „en skal ikke tro alt, hvad der siges, og Haak skæmter jo kun; vi kender dig godt nok, lille Holger."

„Ja, du kære Gud og Skaber, hvem vilde falde paa at laste dig for Alvor? Men for Resten er vi jo alle Mennesker, og at gantes og have en Smule Morskab for med et kønt Pigebarn, den Synd er vel ikke saa stor."

„Gantes? Om jeg havde fæstet min Hu til en Jomfru her, da var det ikke paa den Vis; ikke kunde jeg agte hende saa ringe, det skal du og I alle vide!"

„Ej, der røbede du dig, din Skælm! Visselig har Rygtet ikke løjet, kom nu blot frem ogsaa med Navnet paa den Skønne, vi faar det jo at vide alligevel, og saa skaffer Magisteren os nok en Kande Vin, at vi kan drikke hendes Skaal — —!"

„Nej, lad det nu være nok," afbrød Holger harmfuld. „Vinen skal I faa, men ikke vil jeg være eders eller nogens Gæk, og ikke skal I faa Lov at føre den Discours videre."

Haak vilde svare, men Jens gav ham et Spark under Bordet og begyndte at tale om den Stad Paris og alle dens Herligheder, og de sad saa i nogen Tid og diskede op med deres Oplevelser og lo umaadeligt ad deres egne Historier og Vittigheder. Endelig gik de da.

„De Sladderhanke!" sagde Holger ærgerlig.

Magister Daniel kløede sig betænkelig i Hovedet. „Ja," sagde han, „der ser I selv, Folk snakker og gør en Flue til en Elefant. Om der nu blot ikke kommer Hr. Jørgen nogen ubetimelig og løgnagtig Snak for Øre." Holger saa lidt forskrækket paa ham — det var ikke faldet ham ind før; han havde jo i det hele taget ikke vidst, at man gav saa nøje Agt paa hans Gøren og Laden eller bekymret sig derom, og for første Gang blev han betænkelig — havde han kanske ved sin altfor aabenlyse Beundring og sin Iver for at søge hendes Selskab bragt Ursula i Folkemunde?

Den Aften og heller ikke den næste gik han til Dr. Wintzhejm, men da han nogle Dage senere traf Ursula, svandt Betænkelighederne som Dug for Solen!

Hun gik nede i den gamle Urtegaard ved Augustinerklostret med en lille Kurv over Armen. Der laa et Udtryk af stille Lykke og Forventning over det fagre unge Ansigt, som hun gik der og tænkte og drømte sin første Kærligheds lysende Drøm. Lige saa lidt som Holger havde hun tænkt over, hvorhen denne Kærlighed skulde bære; han elskede hende, og hun elskede ham igen af hele sit rene, uskyldige Hjerte, hvad behøvedes der mere? At Forældrene, navnlig Faderen, ikke just saa gerne saa den unge Adelsmands hyppige Besøg, vidste hun nok, men hans hele Optræden var saa høvisk og ridderlig, at den umuligt kunde vække Anstød, tværtimod, og selv om den gode Raadmand aldrig vilde have tilstaaet det, saa smigrede det dog hans Forfængelighed og Selvfølelse at blive vist saa megen Opmærksomhed af den belevne Junker. Desuden — hvad Fare skulde der være? Ursula vidste kun altfor godt, hvad der sømmede sig en ærbar Jomfru, som alt halvvejs var bortfæstet, og saa havde hun hidtil ret uhindret faaet Lov til at omgaas den farlige Ungersvend, som fra første Færd havde vundet hendes Hjerte.

Hendes straalende Øjne og blussende Kinder, da han denne Morgenstund pludselig stod foran hende, røbede hendes Glæde, og han tog med et Smil begge hendes Hænder i sine. „Saa lang Tiden er falden mig siden sidst, Ursula! Har I montro ogsaa tænkt en Smule paa mig?"

„Det kunde jo hænde — naar jeg fik Stunder! Men hvad har ført eder saa tidlig hid i Dag? I har sagtens Ærinde til Onkel Wintzhejm; han sidder derinde i sin Stue."

„Ja, men det haster ikke; jeg har en Afhandling, han skal læse, men da jeg fik Øje paa eder herinde i Urtegaarden, gik jeg herind. Foraarssolen brænder, og her er saa svalt."

„Ja, og som Blomster og Urter myldrer frem, det er et skønt Syn."

De vandrede rundt uden at tale synderligt; men de holdt hinanden i Haanden, og engang imellem saa de hinanden ind i Øjnene. Holger syntes, han havde saa uendelig meget at sige, og

saa igen, at det jo var sagt altsammen, bare at gaa her ved Siden af hinanden var ligesom nok for dem begge.

Ursula bøjede sig ned og plukkede en Blomst. „En Forglemmigej — nej en Kærminde, den er blaa som dine Øjne, Ursula; giv mig den," bad han.

Hun rakte ham den. „Gem den," hviskede hun, og nu var der Taarer i hendes Øjne. „Gem den som et Minde om Ursula!"

„Jeg vil forvare den nu og altid ved mit Hjerte som det dyreste Klenod, jeg ejer!"

„Ak, lov ikke for meget!" Der var draget en Sky for Solen, og det var, ligesom Skyggen lagde sig over hendes Ansigt, der nys var saa glad og straalende.

„Ursula — kæreste — kunde du tvivle om mig?"

Tvivle — nej, det kunde hun ikke, hun maatte tro paa ham! Og Skyggen var atter borte, mens de stod der Haand i Haand.

Saa lød der en Kalden inde fra Huset, og Dr. Wintzheims Tilsynekomst i Døren bragte dem atter tilbage til Virkeligheden. Med et Smil og et Haandtryk skiltes de, Holger for at tage fat paa sin Afhandling med Doktoren, Ursula for at skynde sig hjem, hvor det første, hun fik Øje paa, var hendes højst uvelkomne Bejler, Læder- og Pelsværkshandleren, som sad bænket ved Bordet og hilste hende med et bredt og velbehageligt Smil. Og aldrig havde det kostet hende en saadan Overvindelse at vise ham blot nogenlunde Høflighed som i Dag, aldrig havde hun kendt en saadan Gru og Modbydelighed i hans Nærhed! Selv syntes han ikke at ænse det synderligt; var hun tilbageholdende, saa var det naturligvis kun den sædvanlige Knibskhed hos en blufærdig Jomfru, mente han; men Faderen sendte hende et vredt Blik, og hvad der vilde følge efter, forstod hun nok — stakkels Ursula!

Magister Daniels Bekymring havde, som det snart viste sig, ikke været uden Grund, og hans Formodning, at der var kommen visse Ting til Jørgen Rosenkrands' Kendskab, skulde snart bekræftes.

En Dag nogle Uger senere, da Junker Holger kom hjem, laa der et Brev til ham paa Bordet, og hans Hovmester modtog ham med et ynkelig forknyt Ansigt og et aabnet Brevskab i Haanden — ogsaa han havde faaet en Skrivelse.

Urolig greb Holger sit Brev og læste. Rigsraaden skrev: „Kærlig og faderlig Hilsen nu og altid forsendt med Vorherre! Hjertekære Søn! Jeg forfarer gerne, at du af din Skrøbelighed est bleven befriet og nu er karsk; men derimod haver jeg ganske ugerne hørt og forfaret Dig at være en anden Sygdom paakommen, som hedder paa Latin: amor, og paa Dansk: en narrisk og gækkelig Kærlighed. Det er mig af godt lovagtigt og sanddrus Folk bleven advaret og tilkendegivet, at der skal være en Pige udi Dr. Wintzhejms Svoger Frantz's Hus, til hvilken du haver fanget saadan Villie og Kærlighed, at du sjælden kan være fra hende af samme Hus og derover bliver forhindret fra din Studering, saa at du haver faaet en Narrekappe paa Hovedet med gode lange Øren. Hvilket mig af Hjertet haardt fortryder, at jeg skal spørge

saadanne Tidender om dig, at du derover haver mist dit gode Navn og Rygte, som du tilforn haver bekommet for din flittige Studering og dit skikkelige Levned.

Saa vil jeg nu have dig alvorligen advaret, paamindet og befalet, at du lader denne gækkelige Handel og Væsen fare og betænker, hvorfor jeg haver dig derhen udskikket og med stor Bekostning underholder dig, at du herefter overgiver saadant uskikkeligt Levned, som du kan høre ilde for, og skyer og flyer fornævnte Hus og den Person, du er kommen i Rygte for. Hvis dette ikke sker, og jeg kan udi Sandhed forfare, at du ikke forlader dit gækkelige Foretagende og ydermere udi saadan Maade bedrøver os dine Forældre paa vores Alderdom, da skal du vide og forlade dig dertil, at vi ville betænke de Middel og Raad dertil, som dig skal fortryde, saa længe du lever.

Dette haver jeg efter Lejlighed ikke undladet at skrive dig til paa denne Tid, og haver og i lige Maade tilskrevet Magister Daniel derom. Og hermed og for denne Sinde Gud befalet."

Holger lod Brevet synke; han var bleven dødbleg, og hans Læber bævede. Ursula, Ursula — paa den Vis skulde hans Kærlighed til hende trædes i Støvet! Hans Hænder knyttede sig i Harme. — „Hvo har vovet at udsprede den skammelige Klaffer og besudle mit Navn og Rygte, fordi jeg har fattet Elskov til saa fager og ren en Jomfru som Ursula Hofer?" raabte han. „I ved det, Magister, ingen letfærdig Tøjte er hun, ærbar og pletfri er hendes Vandel, skøn er hendes Sjæl som hendes Aasyn, og ingen Tid nærmede jeg mig hende med en uren eller krænkende Tanke! Kær er hun mig, og heller ikke slipper jeg hende eller svigter min Kærlighed, men skal vise min Fader, at den hverken er narrisk eller gækkelig —."

„Holger, Holger, hvad vil I gøre? For Gud, I maa dog vide, at staa eders Fader imod, det kan I ikke! I maa bøje eder for hans Villie og slaa en Pasion ud af Hovedet, som jo dog ingen Sinde kan føre til noget. Aldrig kan I ægte Jomfru Ursula, saa skøn og god hun visselig er. Hvorfor da ikke bryde et Forhold, som kun kan bringe eder selv og hende Ulykke?"

„Magister Daniel, I kender ikke den Sentiment, som kaldes for Kærlighed; den er mægtig at bryde alle Skranker og Fornuftgrunde, som nævnes kan. Om mine Forældre fik at vide, hvem og hvad den Jomfru er, som de nu kun agter saa ringe, kan hænde, de da giver deres Søn Forlov at føre hende hjem som Brud, og de skal erfare det — hvor kan jeg svigte hende, som lider saa fuldt og fast paa mig?"

Magisteren stirrede paa sin Myndling.

„Vredes ikke, Holger, men I maa jo være ganske galen! At tro, at Rigsraaden og Fru Dorthe vilde give deres Minde dertil — og den ganske Slægt? Nej, nej, kom dog for Himlens Skyld til Besindelse og forspild ikke eders hele Livs og Fremtids Lykke ved at sætte eder op mod eders Forældre og ej alene volde dem Sorg, men saa stor en Krænkelse.“

Holger skjulte Ansigtet i sine Hænder. Aa Gud, slig Nød at være i! Ja, begribeligvis, han vidste jo, hvad han skyldte sine Forældre, og ikke alene dem, men ogsaa sit Navn, sin Stand; men var det ikke haardt derfor at skulle give Afkald paa sit Hjertes højeste Begær? Og Ursula — skyldte han ikke ogsaa hende noget?

„Nej, nej, Magister Daniel, hvor kan jeg slippe hende og rive den Kærlighed ud af mit Hjerte? Hvor kunde jeg, selv om jeg vilde?“

„Vi kan meget, Holger, ofte mere, end vi selv ved af. Kan hænde, jeg selv har erfaret det; ogsaa jeg var jo ung engang, og hun var mig god, den unge Adelsfrøken med de milde Øjne. Vi var enige, vi to, men vi vidste, at for os var der intet andet end at skilles — og Tiden læger, man kommer over det, og det gaar altsammen, som det skal — selv om man kanske ikke glemmer.“

Og den stakkels Magister med de lange Ben og det ærlige, redelige Sind lagde sin Haand paa den unge Mands Skulder. Holger rystede paa Hovedet. „Haardt har min Fader krænket mig ved at tro om mig, at jeg fører et uskikkeligt Levned og vandrer ad Syndens Veje, hvad I jo kan vidne, at jeg ikke gør, og ej-heller bliver det for at gøre ham Afbigt og bede om Tilgivelse, at jeg agter at skrive ham til; men Sandheden skal han vide, lad ham saa dømme mig.“

„Besind eder først ret, før I skriver; visseligen staar jeg Hr. Jørgen til Ansvar for eder, hvem han for fem Aar siden fortroede i min Varetægt, og slet røgtede jeg mit Hverv, om jeg ej lød hans Bud, der strengeligen paalægger mig at vogte nøje paa eder i denne Sag.“

„Men jeg er intet Pattebarn, ved jeg da, der skal ledes i Gangkurv, Magister Daniel. Fejg tykkes jeg mig selv, naar jeg lyder min Fader her, fejg tykkes mig er jeg overfor Ursula — men raade mig kan ingen uden jeg selv.“

Dag gik efter Dag. Magisteren saa den Kamp, der foregik i Holgers Indre. Han vogtede i Stilhed paa ham, men sagde intet. Et Par Gange saa han ham gaa ud og dreven af sin Længsel tage Vejen mod Raadmandens Hus. Vilde han dog maaske

til Slut tage Mod til sig til at sige Pigebarnet alt og gøre en Ende paa Sagen? Det stakkels unge Blod, „det er saa haardt at stilles ad, for dem som gerne vil sammen være". Men hvad i Alverden var der at gøre? Om Jørgen Rosenkrands fik Nys om, at Sønnen fremturede i sin „Galenskab", hvad vilde der saa ske?

Meget raadsnar var Magister Daniel maaske ikke, men samvittighedsfuld til det yderste, som han var, tog han omsider sin Beslutning.

Oppe paa sit lille Kammer sad Jomfru Ursula, ikke just meget vel til Mode, for Læderhandleren var begyndt at trænge ind paa hendes Forældre, at nu maatte der dog gøres Alvor af det og Trolovelsen fejres, og skønt hun havde erklæret, at hun ikke kunde fordrage den rige, aldrende Bejler og vilde blive saare ulykkelig, om de tvang hende til dette Ægteskab, saa havde Faderen dog ikke villet høre paa hendes Indvendinger. Han erklærede, at det hele var taabelige Nykker, som den fine Junker sagtens havde sat hende i Hovedet, men dem skulde de nok faa Bugt med, og hans Besøg, som Folk var begyndt at skumle over, skulde der snart blive sat en Stopper for.

Det havde dog kun øget Ursulas Modstand og givet hende Kraft til at tage Kampen op; hellere end ægte Valentin Jost vilde hun dø eller begrave sig for Verden i et eller andet stille Tilflugtssted — det Hjerte, hun havde skænket bort, tilhørte den Elskede for Tid og Evighed. Og hun drømte sig atter hen til Urtegaarden ved det gamle Augustinerkloster og gik ved hans Side i det klare Solskin, hvor al Varmens friske Herlighed var vaagnet til Liv i jublende Fylde, og det ligesom sang og klang rundt omkring med tusinde glade Lyde, mens hendes eget Indre var fyldt med slig stille Fryd og Lykke.

En Banken paa Døren vakte hende af hendes Drømmerier. Der var nogen, som begærede Jomfruen i Tale, meldte Pigen, og til Ursulas store Forbavselse viste denne nogen sig at være Junkerens Hovmester.

Ursulas Hjerte tog paa at banke. Kom han kanske med Bud? Var der hændet noget? En ubestemt Angst greb hende.

Lidt kejtet og forlegen stod Magisteren der og bad hende tilgive sit Komme, men han havde noget vigtigt at sige hende. Og da han først fik begyndt, manglede han ikke Ord; det blev en lang Tale. Det var hans Myndlings Ve og Vel, det gjaldt, sagde han, ja, og hendes egen med, det maatte hun forstaa.

Bleg som Døden hørte Ursula paa ham og paa hendes Kærligheds Dødsdom, der blev fældet. Den gamle, stolte Adelsmand

derhjemme i Danmark taalte intet Brud paa, hvad der for ham gjaldt mere end Livet: Æren, taalte ingen Plet paa sit Adelsskjold, og af Sønnen fordrede han blind Lydighed; sin Kærlighed til hende, den borgerlige Pige, maatte Junker Holger derfor opgive, om han ej for stedse vilde forspilde sine Forældres og ganske Slægts Gunst og Kærlighed. Saare svært faldt det ham, for han havde hende visselig kær — her lød den brave Magisters Røst en Smule usikker, og det var ligesom hans Øjne duggedes — man maatte jo derfor lette ham Vejen, og hun forstod jo nok, at hun selv —

Ursula hævede Hovedet og saa paa ham. Jo, hun forstod, forstod, hvad der krævedes af hende, og over det blide Pigeansigt kom der i dette Øjeblik et eget Skær af Højhed.

„I sige kun den stolte Adelsmand, at han intet har at frygte af den borgerlige Pige; ikke skal hun staa i Vejen for hans Søns Lykke eller holde ham tilbage fra, hvad hans Pligt og Ære kræver — ogsaa hun har sin Stolthed!"

Uvilkaarligt maatte Magister Daniel bøje sig for hende, dybt og med en vis Ærbødighed; han kunde ikke finde flere Ord at sige, saa gik han — men med et tungt Hjerte.

Som en Statue stod Ursula der, da han var borte, bleg og taareløs. Det var, som hendes Hjerte pludselig var frosset til Is, som om alle Tanker og Følelser i hende var døde, og mørkt og tomt laa Livet foran hende. — —

Atter straalede Solen varm og klar ned over Urtegaarden en Morgenstund. Ursula havde aabnet Laagen og kom gaaende i dybe Tanker og med sænket Hoved, da hun pludselig fo'r sammen — lige udenfor Dr. Wintzhejms Dør kom Holger Rosenkrands imod hende.

„Ursula!"

Hun vilde gaa forbi ham med en Hilsen, men han standsede hende. „Nej, Ursula, ikke saa — tale med dig maa jeg, meget har jeg at sige dig! Vend dig ikke bort saa kold og fremmed."

„Hun rystede paa Hovedet. „Ikke kan der være mere at sige eller tale mellem os to; I lade mig helst gaa, Hr. Junker."

„Hvad mener du? Aa, Ursula, du kan ikke have vendt dit Hjerte fra mig, saa flygtigt er et Pigesind dog vel ikke! Har du mig kun kær, som jeg dig, hvad kymrer mig da den ganske Verden?"

Det skælvede lidt ved hendes Mundvige, og hun undgik hans Blik. „Ikke har I Ret til at tale saa til mig, eller jeg til at høre paa eder," sagde hun.

„Og hvorfor ikke? Hvad skal det sige?"

„At — at i denne Aften fejres min Trolovelse med Valentin Jost."

„Det kan ikke være Sanden, Ursula! Er det virkelig din Mening, dit sidste Ord, hvormed du skikker mig bort?"

„Ja, mit sidste." Hun var forsvunden, inden han formaaede at fatte det. Et Øjeblik stod han og stirrede efter hende, saa vendte han sig om og gik langsomt, ganske langsomt ud af Urtegaarden.

Men inde i Dr. Vintzhejms lille Forstue stod Ursula og kastede et sidste Blik efter ham gennem Buevinduets Tremmer. Nu var det forbi altsammen, forbi den korte Lykkes Drøm, hun havde drømt, forbi for stedse. Hun trykkede Haanden mod sit Hjerte — ja, han vilde rejse bort og snart have glemt hende, glemt den stakkels Ursula, trods den lille, blaa Kærminde, han havde gemt ved sit Hjerte, men hun — —

De saa aldrig hinanden mere.

Nogen Tid efter forlod Holger Rosenkrands Wittenberg, kaldt hjem paa Grund af sin Faders Sygdom, og Ursula sad som Læderhandlerens Hustru i Storgade.

Aarene bringer Glemsel.

De bragte ogsaa Holger Rosenkrands Ære og Anseelse i hans Fædreland og huslig Lykke, da han havde ægtet sin Frænke Jomfru Sofie Brahe, og en stor Børneflok efterhaanden voksede op i deres Hjem. Stort Ry gik der af den „lærde" Hr. Holger som en af de bedste Mænd af sin Slægt, hvis Liv hengled i travl og uafbrudt Virksomhed; men selv om hans første ungdommelige Kærlighed maaske stod for ham som en Taabelighed, han med et lille Smil maatte mindes, saa har han sikkert aldrig ganske glemt det skønne Billede af hende, som engang havde vakt den og længst var sænket i sin tidlige Grav: Jomfruen fra Wittenberg.

Fruen: „Jeg synes, De ser saa højtidelig ud, Maren. Staar De i Giftetanker?"

Maren: „Ja, men det ka' jo ikke nytte, at jeg tænker paa at gifte mig, for hvad skal der saa blive af Dem, Frue?

Musikalsk.

Fortalt af Ellen Reumert.

Med Tegninger af Axel Mathiessen.

Musikalsk var hun — det var Fader, Moder og alle de gamle Tanter enige om.

„Musikalsk er hun — F . . . . tordne mig!“ sagde den tykke Grosserer.

„Ja, det har hun været fra lille af — hun skreg i Kirken,“ læspede hans spinkle Frue. Og de gamle Tanter sukkede:

„Gud, hvor det er dejligt, at der endelig opstaar et Geni i vor Familie.“

Saaledes var det vedtaget, at Laura West var musikalsk. Opdagelsen af denne Egenskab hos Laura skyldtes først og fremmest hendes Spillelærerinde, en ældre Dame med mange forlorne Krøller og faa Elever. Denne udmærkede Dame fandt af Princip altid sine Elever musikalske, og efter hver Spilletime nikkede hun og sagde: „Laura er meget musikalsk!“ Saa gned Grossereren fornøjet Hænderne, og Fruen gik ud for at hente Kaffen. Laura var kun seks Aar, da hun begyndte at spille. Lyst til det havde hun ikke. I Begyndelsen skjulte hun sig, naar Lærerinden ringede, og der maatte ligefrem Magt til at trække hende frem fra hendes Skjulested under Sofaen, en Retræte, hun havde tilfælles med Silkepuddelen, naar den frygtede en Vask.

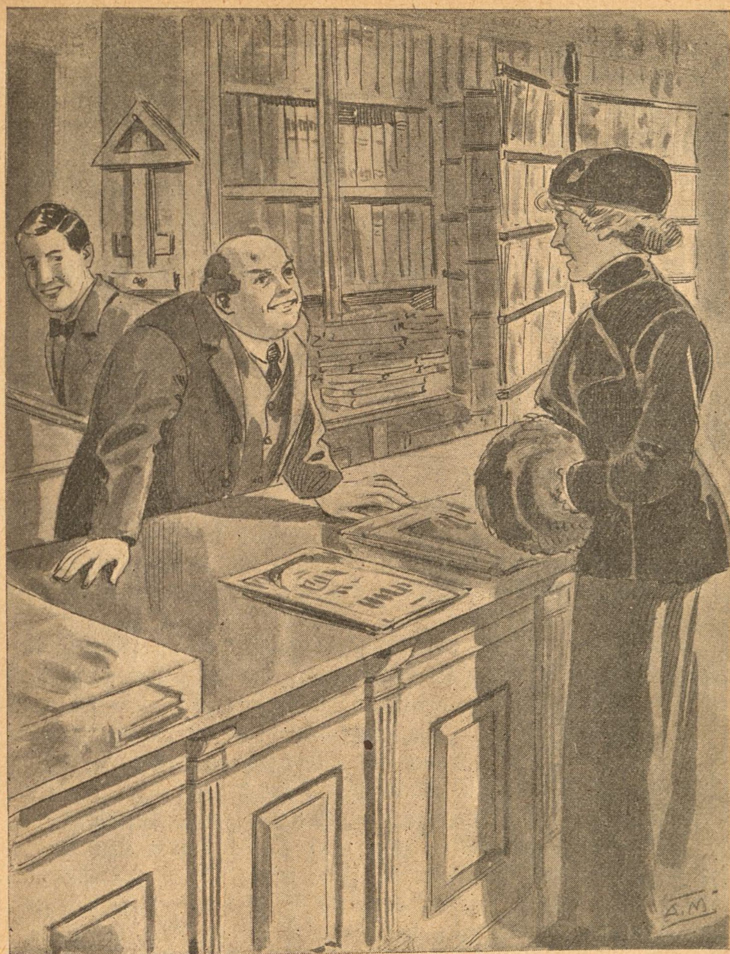
Tiden gik. Laura blev stor og — sikker i Skalaerne; nu skulde hun ogsaa snart konfirmeres, og saa skulde der for Alvor tages fat paa Musikken. Hun græd og bad, om de ikke vilde vælge en anden Vej for hende, men det hjalp ikke. „Det er en flot Vej,“ sagde Faderen. „Det er en yndig, poesirig Vej,“ sagde Moderen, og Musiklærerinden virrede med de forlorne Krøller og sagde: „Laura, min Pige, du skal være Pianistinde, jeg skal føre dig mod Maalet!“

Pianistinde! Det var et Ord, der kunde faa Lauras Haar til at rejse sig af Rædsel. Hun græd og bad, men det hjalp ikke; naar Grosserer West havde bestemt noget, stod det fast. Laura besluttede at gøre saa meget, hun kunde, ud af Musikken, da hun dog ikke kunde blive fri for den, og hun øvede sig med Energi hele Dagen. Husets Beboere klagede, Værten klagede, og Grossereren maatte flytte ud i en afsides Villa, hvor Laura ikke forstyr-

rede nogen. Fru West sad hele Dagen med Bomuld i Ørene for at dæmpe Lyden. Naar Grossereren kom hjem fra Forretningen, klappede han Laura og sagde stolt: „Du kan saamænd snart optræde; jeg kan ikke begribe, hvor du kan faa saa megen Færdighed.“ „Det kan jeg,“ sukkede Fru West og lagde begge Vattutterne i sin Sykurv — parate til næste Dag. Det var et taknemmeligt Publikum, Laura havde i Hjemmet, men naar hun spillede ude, indskrænkede det høfligste Medlem af Selskabet sig til at sige: „Det var vist et gruelig svært Stykke — det har vist taget Dem lang Tid at lære.“ Og Laura rejste sig med et sukkende „Ja“ fra Klaveret. Laura vidste godt, hun spillede kedeligt. Naar hendes Fingre havde lært et Stykke, maatte Lærerinden „lægge Følelse i“, som hun kaldte det — for det forstod Laura slet ikke.

Der gik nogle Aar, og Laura kom paa Konservatoriet. Hun slap ind som „betalende Elev“ med et Stykke, hun havde øvet sig paa et Aar. Hendes første Følelse var Glæde over ved sin Flid at være naaet saa vidt, men Glæden blev snart til Kvaler uden Lige. Laura magtede intet af det, der fordredes af hende. Spillelæreren rev sig fortvivlet i sine Kunstnerlokker og sagde: „Man kan ikke høre, det er et Menneske, der spiller — man kunde lige saa godt dreje paa en Lirekasse. Det er saa kedeligt, saa mekanisk, saa umusikalsk — saaledes skal det klinge,“ og han spillede det for hende. Men Laura kunde ikke gøre det efter, ikke om det gjaldt hendes Liv. Læreren skændte, og Kammeraterne lo. Laura blev nervøs og bleg af det meget Arbejde og af den stadige Angst, hun gik i. Hun rystede hver Gang, hun skulde ind til en Time, og naar hun træt og forpint lagde Hovedet til Puden om Aftenen, tænkte hun paa, hvor sørgeligt det var at sætte alle sine Kræfter ind paa et Arbejde, man slet ikke passede til eller nogensinde kom til at magte — og saa græd hun sig i Søvn. Laura var ulykkelig, hun kunde ikke faa Finhed og Indhold i Tonen, ikke Forskel paa Klangene. Hun klagede sin Nød for Faderen, men han svarede kun: „Det er de største Genier, der ikke tror paa sig selv — frisk Mod! Jeg har anvendt saa mange Penge paa din musikalske Begavelse, at der ikke kan være Tale om at opgive den.“

Det var et Par Dage før Juleaften. Laura havde faaet Ferie og aandede friere. Hun kom en Morgenstund gaaende langs Søerne i det dejligste Humør. Hun skulde til Byen for at købe ind til sit Juletræ. Den korte Plydskaabe sluttede tæt om den lille, spinkle Figur, og Skindhuen sad lidt skævt paa det lyse Haar. Den friske Luft og det gode Humør, hun var i, havde givet hende røde Kinder; hun saa godt ud, som hun gik der. Hun tænkte paa

hvad hun skulde købe til Juletræet. Mange Lys vilde hun have og en hel Mængde af de forgyldte Traade, der hed Englehaar — og saa nogle af de smaa, røde Chenilledjævle. Hun gik ind i den første den bedste Boghandel.

Boghandler Jespersen, en lille, fed Mand, kom rutschende langs med Disken, til han stod foran hende. Han smilte, saa hans Øjne forsvandt i Fedt.

„G'da'," sagde han.

„God Dag," svarede Laura, „jeg vilde gerne spørge, om De har Englehaar?"

Den lille Mands Øjne forsvandt igen, og han fo'r med fem, fede Fingre over sin skaldede Isse.

„Nej — desværre Frøken; men var der ikke andre Ting?"

„Jo — har De Djævleunger?" spurgte Laura ufortrødent.

Hr. Jespersen rystede smilende paa sit lille, runde Hoved, idet han svarede:

„Heller ikke — har hverken den ene eller anden Slags Unger — komplet ugift!"

Laura maatte bekæmpe sin Latter; hun vidste, det vilde være det mest passende at lade fornærmet, og hun vilde lige til at sige „Farvel", da hun saa et Par blaa, leende Øjne, der betragtede hende over en Protokol. Hun saa ogsaa en Række hvide Tænder i en smilende Mund.

Boghandleren spurgte:

„Er der mere, Frøkenen ønsker?"

„Ja, kunde De ikke sige mig, hvor jeg kan faa de Ting?"

Hr. Jespersen vendte sig til Manden ved Protokollen:

„Hør et Øjeblik, Berg — ved De, hvor Frøkenen kan faa Englehaar og Djævleunger?"

Den unge Mand med det glade Smil stod nu foran Laura og bukkede. Hun kunde se, hvordan han bed sig i Læben for ikke at le, og hans Stemme var halvkvalt af Latter, da han svarede:

„Jeg tror, De kan faa begge Dele paa det andet Hjørne."

Laura kunde ikke bevare sin Alvor længere, hun lo, indtil Taarerne løb hende ned ad Kinderne, og de to andre lo med. Det var i et Øjeblik, som om de var gode, gamle Bekendte.

Da Laura gik, lukkede den unge Mand Døren efter hende, og det sidste, hun saa, var de blaa, leende Øjne. Da hun gik hjem, tænkte hun stadig paa dem; de lo til hende, hvor hun saa hen, lo, som om der ikke var noget i Verden, der hed Sorg, Træthed eller — Musik. Laura skammede sig næsten ved at tænke det sidste — for det var jo det, hun skulde „gaa op i".

Det varede ikke mange Dage, før Laura fik et Ærinde til Boghandler Jespersen, og hun blev siden efter en fast Kunde. Det var en utrolig Mængde Papir, hun pludselig havde faaet Brug for, og det tog ofte lang Tid at vælge det. Den unge Mand med det glade Smil vilde helst vise hende hele Butikken. De fik sig ofte en gemytlig Passiar, og saaledes gik det til, at Ove Berg og Laura West kom til at lære hinanden at kende.

En skønne Dag forlovede de sig, og Boghandler Jespersen gav Champagne inde i den lille Stue bag ved Butikken.

Grosserer West blev meget vred, han bandte og skældte, men denne Gang var Laura ikke føjelig; hun blev ved sit. Ove vilde hun have, sagde hun, for ham elskede hun, og hun øjnede som hans Hustru et Fristed for alle de Timer og al den Musik, hun hverken havde Lyst eller Evne til. Grossereren maatte give sig, og til Deklarationsgildet var Boghandler Jespersen med og holdt en forblommet Tale om Englehaar og Djævleunger, der her havde været Vejen til Lykken.

Fremtidsmusik.

Peter og Clara har faaet Tvillinger. Børnene græder, Vuggen gaar, og Klaveret tier, siger Bedstemo'r. Mo'r er fortvivlet, Fa'r Peter er rasende, thi Tvillingerne hyler omkap fra Morgen til Aften og fra Aften til Morgen, naar den ene er træt, tager den anden fat, og saadan fremdeles.

Peter og Clara har en Grammofon, som staar og samler Støv, indtil den næsten affindige Fader faar en Ide, anskaffer en Optagelsesplade, griber begge Brøleaberne og holder dem tæt hen til Tragten, idet han raaber:

„Saa brøl I nu bare, alt det I kan, og la' det nu gaa lidt villigt, saa I, naar I en Gang kommer til Skelsaar og Alder, kan faa at høre, hvor elskelige I var mod jeres opofrende Forældre!"

Altid hensynsfuld.

Gamle Mor Karen blev nylig indlagt paa Sygehuset for at opereres for en Mavesvulst, hun længe havde tridset om med.

„Aa, vil Professoren dog ikke operere mig lige med det samme!"

„Nej," sagde Overlægen, „vi maa først se Tiden lidt an, min gode Kone, det jager da ikke saa forskrækkeligt."

„Aa jo, Hr. Professor, jeg vilde dog saa meget gerne have det besørget lige med det samme; for nu har jo vor Fa'r kørt mig herind i Dag, og saa vilde det dog være lettere for ham, om han kunde faa Liget med tilbage igen, ellers skal han jo bare ind efter det om et Par Dage."

Lærken.

Det gråaner derude mod trist Fastelavn,
Intet Liv over Marker og Strande.
Då hører jeg Lærken. En Fest uden Navn!
Strid stryger Blæsten om Lande.

Saa fløj den herop i Fryd og i Ve,
Længselen i den brænde.
Men Danmark laa under Regn og Sne — —
„Jeg kunde nu ikke vente!“

Den sælsomme Fugl, den er saavist rig,
Endskønt den er graa og mager.
Nu linder den Luften med lyse Tirl
Over den sjællandske Ager.

Aa, Lærke, hvorfor mon du er mig saa kær?
Sendte Gud dig mon ud fra sin Himmel?
Det fjerne og salige bringer du nær,
Din kvidrende Sjæl gør mig svimmel.

Aa, Lærke, hvor stemmer du god og blid,
Af Lykke maa jeg jo rødme.
Midt i en ond og øde Tid
Forjætter du Sommerens Sødme!

Fredrik Nygaard.

Datteren: „Papa, Du maa virkelig forære mig en Bicykle."
Faderen: „Naar Du absolut vil trampe, saa vil jeg da hellere forære Dig en Symaskine."

Degnens Hunde.

I en jysk Landsby levede en Degn, der var meget krigerisk anlagt; navnlig levede han paa en spændt Fod med Stedets Præst, der daglig aflagde Besøg i Skolen og irriterede Degnen.

Men nu vidste denne, at Præsten var saare ræd for Hunde, og saa anskaffede Degnen sig et Par store, bidske Køtere.

Da Præsten nu ikke turde indfinde sig til de sædvanlige Visitatser, saa forlangte han, at Degnen skulde binde eller skille sig af med Hundene. Det vilde Degnen ikke, og Præsten klagede da til Bispen, og denne kom for at undersøge Forholdene.

Bispen forlangte, at Degnen skulde lade sine to Hunde skyde, da Præsten jo var saa bange for dem.

Men Degnen svarede resolut:

„Det er et urimeligt Forlangende, at alt det, som Præsten er bange for, skal skydes; saa gaar det allerførst ud over Deres Højærværdighed, for der er da ikke noget i Verden, Præsten er saa bange for som vor Biskop!"

Efter den Salve opgav Bispen alle Forligsforsøg mellem Præst og Degn.

Tante Bines Forfærdelse.

Tante Bine var med Familien til Aftensmad med Musik i Skovpavillonen. I Takt med de dejlige Valsetoner tyggede hun sit Smørrebrød, og da Tjeneren kom med Kaffen, spurgte hun ham, hvad den yndige Melodi dog hed. Han lovede at skaffe det at vide, men fik andet at bestille, og Tante Bine glemte helt sit Spørgsmaal. Da han senere kom hen til Bordet, bøjede han sig hen til den gamle Dame og hviskede noget til hende. Højrød i Hovedet fløj hun op, fægtede vildt med sin Thekke og raabte: „Hvor tør De — hvor tør De understaa Dem — hvor kan det falde Dem ind!"

Familien og alle omkringsiddende saa forfærdede og forbavsede til, mens Tjeneren stod tavs, indtil der kom saa megen Ro, at han kunde stamme: „Jeg kan da virkelig ikke gøre for, at den Vals hedder: Jeg elsker dig!"

Peder Jacobsen Flemløse.

Ved Kommunelærer **N. Nielsen**, Hillerød.

Peder Jacobsen Flemløse — „en meget smuck lærd Mand oc forfaren Astronomus, Medicus oc Chymicus“ — blev født omkring 1554 i Landsbyen Flemløse ved Assens. Maaske havde han været af Bondeæt, maaske Præstesøn; men om Byrd og Barndom er intet bekendt. I Ungdomsaarene studerede han Lægevidenskab og havde allerede udgivet et lille Skrift, omhandlende en Solformørkelse, der indtraf i Aaret 1574, samt leverede en dansk Oversættelse af Musæus' Skrift om den melankolske Djævel, inden han i Slutningen af 1577 eller Begyndelsen af 1578 kom til Hveen. Med andre Ord: han hørte til dem, som forenede det lægevidenskabelige Studium med det mathematiske, noget saare almindeligt i de Tider, og endnu i Aaret 1645 vidner Longomontanus ret betegnende, at Flemløse var indtruffen hos Tyge Brahe for at fortsætte de astronomiske Undersøgelser, „som i Medicinen ikke ringe Brug medfører.“

I Følge F. R. Friis har han efter al Sandsynlighed indledet Rækken af de mange Lærlinge, Tyge Brahe efterhaanden antog, — unge Praktikere af højst forskellig Byrd, der gik Mesteren til Haande i Taarn og Kælder, ved Sekstant eller Smeltedigel, som det efter Lyst, Evner og Husorden kunde falde.

Tyge Brahe maa straks have fattet Godhed for og Tillid til sin Lærling, hvem han anbefalede til Kong Frederik den Anden, der allerede Aaret efter Flemløses Ankomst til Hveen gav den unge Medikus Løfte om et Kanonikat ved Roskilde Domkirke, naar Lejlighed indtraadte, paa Betingelse af, at han ogsaa i Fremtiden skulde være Thyge Brahe til Tjeneste. Et andet Bevis paa Brahes Bevaagenhed er Flemløses Sendelse til Landgrev Wilhelm IV af Hessen, en af Datidens berømteste Stjernekyndige. Landgreven og hans Hofastronom, Christopher Rothmann, havde flittig iagttaget Kometen af 1585, den Landgreven forøvrigt selv havde opdaget.

Paa Hveen var Himmelbegivenhederne naturligvis ogsaa bleven fulgt med Opmærksomhed, og da Landgreven meget

kunde ønske et Uddrag af Brahes Observation, havde han gennem en fælles Bekendt, den lærde Henrik Rantzov, anmodet om, at Brahe i saa Henseende vilde tjene ham. Men ikke nok hermed. Der var andre Spørgsmaal, Landgreven vilde være glad ved at indhente Svar paa, og da Brahe vel nok har følt sig smigret ved Henvendelsen, lod han Opmærksomheden gengælde paa følgende Vis, idet han sendte Flemløse til Kassel med de ønskede Oplysninger. I et medfølgende Brev ytrede han oven i Købet, at Overbringeren var fuldstændig indviet i hans astronomiske og kemiske Foretagender og kunde give nøje Besked om alt, hvad Landgreven ellers maatte have paa Hjerte.

Under Opholdet paa Hveen forfattede Flemløse „en elementisk og jordisk Astrologi," der blev „prentet" i Juni 1591, nærmest fordi Bogtrykkeren paa Uranienborg, Hans Gaschitz, i Øjeblikket ikke havde andet at bestille. Fortalen er et literært Falskneri (ikke skreven af Flemløse selv, men af Longomontanus i Forfatterens Navn efter Brahes Diktat), og som en anden Mærkelighed kan anføres, at Bogen efter al Sandsynlighed er det eneste Skrift, som er udgaaet paa Dansk fra Pressen paa Hveen, — en lidet sammensat Maskine, der saa at sige kun klaprede i Latinens Tjeneste.

Fra Hveen drog Flemløse som Læge til Tyge Brahes Ven og Slægtning Aksel Gyldenstjerne, der var Statholder i Norge og boede paa Akerhus. Her blev han dog ikke længe. Allerede 1590 fik han det lovede Kanonikat i Roskilde og vendte tilbage til Danmark, hvor han for Studiernes Skyld tog Ophold i København, men dog jævnlig kom til Hveen, saa længe Tyge Brahe boede derovre. Det havde forøvrigt været hans Agt at erhverve Doktorgraden i Medicin; men just som han med dette Maal for Øje stod i Begreb med at rejse til Basel, blev han pludselig indhentet af Døden, antagelig i Aaret 1599.

* *
*

Peder Jacobsen Flemløse er bedst kendt ved sin „Astrologi", en karakteristisk Samling af Vejrregler, hvis fuldstændige Titel — i Datidens Klædebon — lyder saaledes:

„En Elementich oc Jordich ASTROLOGIA Om Luftens forendring oc hues der vnder begribes, tagen af de Tingest som for øgnen sees oc forfares, oc huer Mand Letteligen kand affmercke oc tilforn wijde: Huilken holdes paa alle

Aar ret oc er vdi alle Land gaffenlig. Tilsammen dragen af Peder Jacobsøn Flemløs paa Hueen. Prentet paa Vraniborg Aff Hans Gaschitz — Anno 1591."

Indledningen — som begynder med den velvillige Hilsen: „Den fromme, forstandige og gunstige Læser ønsker jeg, Peder Jacobsen Flemløse, Lykke, Sundhed og Velfærd" — gør Rede for Bogens Tilblivelse med følgende Ord:

„Og paa det hans Majestæt end ydermere her udi kunde faa Indsigt, befalede han for nogle Aar siden min Junker, ærlig og velbyrdige Mand Tyge Brahe til Knudstrup, hos hvem jeg var paa Hveen noget længere end ti Aar og bistod ham udi de astronomiske og pyronomiske (ɔ: kemiske) Kunster, at han ud af sine Bøger og egen Forfaring skulde skriftlig forfatte og sammendrage saa mange Stykker og Eksperimenter, han her paa kunde tilvejebringe, og det siden hans Majestæt i en Boglade bekomme. Og efterdi førnævnte Tyge Brahe havde meget med sine andre og høje Studier og Idrætter at tage Vare, saa at han ikke havde Stunder til at udlede og sammendrage det, som disse Betydninger angaar, paalagde han derfor mig at gøre og fuldkomme det og overlod mig dem af sine Bøger, som behøvedes, og hvad andet, han selv derudi havde forfaret, og gav mig en Justinktion og Undervisning i, hvorledes al Ting her udi paa det letteste og bedste vilde være at efterkomme, saa at jeg derudover paa en temmelig kort Tid, dog ikke uden Flid og Umage tilsammendrog og opskrev, hvad i denne liden Bog fortaltes, om de Forandringer, som sker udi Luften, hvorledes man dem i Forvejen mærke og forkynde kan, enten udi Havet, med hvad derunder sammentaltes, baade levende Dyr og hvad derpaa og udi vokser."

Den Redegørelse er jo ikke til at tage fejl af. „Astrologien" er bleven til paa Tyge Brahes Befaling og under hans Opsyn, efter at Tanken om en saadan Bogs Nytte for „mange, baade ædel og uædel, som har at gøre med Husholdning. Jordens Dyrkning og Afgrøde, Land- og Sørejser. Jagt, Fiskeri og andet, som unde aaben Himmel udrettes og trakteres," oprindelig var fremkommen hos Kong Frederik den Anden. Kongen besad nemlig „stor Lyst og Atraa til sligt at vide og forfare, saa at hans Majestæt vandrede eller var paa Jagt under aaben Himmel."

Men Frederik den Anden var, som bekendt, ingen Tyge Brahe. Astronomen paa Hveen behersker Datidens

Viden, hvad Naturfagene angik, og derfor maa Flemløses Værk, „endog det synes lidet og ringe," betragtes som en Art Bauta over herskende Anskuelser paa Vejrkundskabens Omraade i Slutningen af det 16. Aarhundrede.

Bogen indeholder seks Parter, hver udmyntet i Kapitler med tilhørende Underafdelinger, men gør et noget forvirret Indtryk, hvad Inddelingen af Stoffet angaar.

I første Part omhandles Tegn til Tø og klart Vejr, item Regn og Dug.

Det anføres som Forbud paa klart Vejr, at Solen gaar smukt ned paa skyfri Himmel, og samme gode Varsel giver Maanen, naar den er klar, uden Skyomhylning eller hvidagtig blank som Sølv.

Vaade Dage med „brusende Vejrlig" vil følge, hvis Soden falder i Skorstenen. Og særlig brusende vil det blive under Søndenvind.

At Dyr og Fugle ved deres Adfærd tilkendegive Vejrforandringer, er ikke uden Tilknytning til moderne Anskuelser. Det samme gælder om Værk i Leddene Gigt i det hele eller halve Hoved (af Flemløse betragtet som et uomstødeligt Forbud paa Regn) og meget andet, som andre ikke ville høre noget om. Men hvad skal man kalde en middelalderlig Paastand som denne, at store og langvarige Kometer næsten altid medfører skarp og tør Luft?

Anden Part omhandler Tegn til Kulde, Frost, Sne, Hagel, Rimfrost, mørkt Vejr og Tø.

I denne Afdeling hører vi bla. a., at Frost kan ventes, naar Stjernerne skinner meget klart om Vinteren, og at Vejret bliver mildt, naar Sneen falder i store Flokke, — noget, der hyppig slaar til.

Tredje Part tilkendegiver, hvoraf man kan vide, naar det vil regne eller storme.

Her vil Forfatteren belære os om, at mange Stjerneskud fra en bestemt Kant — især naar de lade en hvid Stribe efter sig — er Tegn til Blæst fra samme Verdenshjørne, og at Østenvind skyldes Solens Indgang i „Vægten" m. m.!

Fjerde Part lærer, hvoraf man kan vide, naar det vil tordne, og om den kommende Torden bliver skadelig eller ikke.

Meget fornuftig er da en Udtalelse om, at brune eller mørke Skyer under lummert Vejr forudsiger Torden, men man studser uvilkaarlig ved at høre, at Stjerneskud er Forbud derpaa.

Femte Part omhandler Jordskælv, men har dog ogsaa et Kapitel om Kometer, en Uregelmæssighed, der undskyldes ved, at der almindeligvis følger Jordskælv efter langvarige Kometer, „hvilke mange Historier udvise.“ I denne Part har Forfatteren ondt ved at holde Fantasien i Tømme, idet hinanden helt uvedkommende Fænomener opstilles som Aarsag og Følge. De et Jordskælv ledsagende Omstændigheder beskrives i omtrent fuld Overensstemmelse med Virkeligheden, trods det, at Jordskælv kun sjælden forekommer i vore Egne. Angaaende Varigheden findes dog den overdrevne Paastand, at „Jordskuddelse,“ som ikke afslutter med et stærkt vulkansk Udbrud, gerne bliver staaende henved 6 Uger, ja undertiden et Aar eller to paa samme Tid.

Sjette Part meddeler, hvorledes man i nogen Maade kan slutte, hvad det kommende Aar vil bringe, Korn og Afgrøde vedrørende om det bliver god Tid eller Dyrtid.

For Høstudsigterne angives væsentlig de samme Tegn, Folk endnu i vore Dage lade gælde: en snerig Vinter, et vaadt og koldt Foraar m. m. Men der findes ogsaa helt underlige Ting iblandt, Anskuelser, som nærmest maa siges at være en Arv fra Middelalderen; f. Eks. naar det hedder, at Orme i Egeæbler (Galæbler?) forkynde Ufrugtbarhed og Dyrtid, og at Fluer sammesteds forkynde Krig, medens Edderkopper antyde, at Luften er svanger med Pestilensegift! Ogsaa her maa Kometerne holde for, og vi høre bl. a., at store Halestjerner, der ses i længere Tid, bringe Landmændene slet Budskab!

Sluttelig bemærkes, at Flemløses „Astrologi“ er forsynet med vidtløftige Registre til Brug ved Vejrforudsigelser.

I det hele en mærkelig Bog.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.		Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.		Køer, 281 Dage.		Faar, 153 Dage.		Svin, 113 Dage.	
Januar	1	Decbr.	2	Oktober	8	Juni	2	April	23
—	8	—	9	—	15		9	—	30
—	15	—	16	—	22		16	Maj	7
—	22	—	23	—	29		23	—	14
—	29	—	30	Novbr.	5		30	—	21
Februar	5	Januar	6	—	12	Juli	7	—	28
—	12	—	13	—	19		14	Juni	4
—	19	—	20	—	26		21	—	11
—	26	—	27	Decbr.	3		28	—	18
Marts	5	Februar	3	—	10	August	4	—	25
—	12	—	10	—	17		11	Juli	2
—	19	—	17	—	24		18	—	9
—	26	—	24	—	31		25	—	16
April	2	Marts	3	Januar	7	Septbr.	1	—	23
—	9	—	10	—	14		8	—	30
—	16	—	17	—	21		15	August	6
—	23	—	24	—	28		22	—	13
—	30	—	31	Februar	4		29	—	20
Maj	7	April	7	—	11	Oktober	6	—	27
—	14	—	14	—	18		13	Septbr.	3
—	21	—	21	—	25		20	—	10
—	28	—	28	Marts	4		27	—	17
Juni	4	Maj	5	—	11	Novbr.	3	—	24
—	11	—	12	—	18		10	Oktbr.	1
—	18	—	19	—	25		17	—	8
—	25	—	26	April	1		24	—	15
Juli	2	Juni	2	—	8	Decbr.	1	—	22
—	9	—	9	—	15		8	—	29
—	16	—	16	—	22		15	Novbr.	5
—	23	—	23	—	29		22	—	12
—	30	—	30	Maj	6		29	—	19
August	6	Juli	7	—	13	Januar	5	—	26
—	18	—	14	—	20		12	Decbr.	3
—	20	—	21	—	27		19	—	10
—	27	—	28	Juni	3		26	—	17
Septbr.	3	August	4	—	10	Februar	2	—	24
—	10	—	11	—	17		9	—	31
—	17	—	18	—	24		16	Januar	7
—	24	—	25	Juli	1		23	—	14
Oktober	1	Septbr.	1	—	8	Marts	2	—	21
—	8	—	8	—	15		9	—	28
—	15	—	15	—	22		16	Februar	4
—	22	—	22	—	29		23	—	11
—	29	—	29	August	5		30	—	18
Novbr.	5	Oktober	6	—	12	April	6	—	25
—	12	—	13	—	19		13	Marts	4
—	19	—	20	—	26		20	—	11
—	26	—	27	Septbr.	2		27	—	18
Decbr.	3	Novbr.	3	—	9	Maj	4	—	25
—	10	—	10	—	16	—	11	April	1
—	17	—	17	—	23	—	18	—	8
—	24	—	24	—	30	—	25	—	15

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

Ingen Prisforhøjelse, men kollossal Prisnedsættelse

1921 * ROMS ALMANAKKERS PRÆMIE-KUPON * 1921

1) Axel Thiess: **Aarets Karikaturer** (48 Sider i 4to Format). Disse humoristiske Tegninger med Tekst af den af alle Almanakkens Læsere kendte Tegner Axel Thiess er saa ovenud morsomme, at man faar sig et Par glade Aftener ved at blade denne Bog igennem. (Bogladepris Kr. 1,25).

2) Fredrik Nygaard: **Pejseild.** Digte. (96 Sider i stort Bogformat). Chr. Rimestad skriver i »Politiken«: Den unge Digter udtrykker sig med en Lethed, en Ligefremhed, der stundom helt forbløffer. — Denne direkte, denne naivt tillidsfulde Stil faar de nydeligste Udtryk i den Samling fortællende Kærlighedsdigte, der hedder »Sommer«. . . . Mens disse Digte er besværet af Adskillelsens og Længslens Vemod, jubler der gennem andre af Bogens Digte en umiddelbar, virkelig ung Livslyst. (Bogladepris Kr. 2,50).

3) Arne: **Korte Beretninger** (88 Sider i stort Bogformat). T. skriver i »Verden og Vi«: »Ekstrabladet«s Arne (Jensen) har i mange Aar været vor bedste humoristiske Journalist. Han er virkelig barok og frodig og, trods sin ofte tøjlesløse Form, en moden og kultiveret Mand. En Bog af ham er selvfølgelig ikke kedelig. (Bogladepris Kr. 2,00)

4) E. D. Morell: **Czarismen og Krigen** (80 Sider i stort Bogformat). Denne Bog er oversat af Magister Carl Gad og indledet af Professor Georg Brandes. Disse to Navne borger for, at det er en meget interessant Bog. (Bogladepris Kr. 2,00).

5) Joachim Kattrup: **Mesterstykket** (208 Sider i alm. Bogformat). Joachim Kattrups Navn garanterer for, at det er en spændende, interessant og underholdende Fortælling. (Bogladepris Kr. 1,50).

6) **Spørgsmaalet Kurland** (48 Sider i stort Bogformat). Denne Bog, der er trykt paa fint crideret Papir og forsynet med talrige Illustrationer fra Kurland, er en kort historisk Redegørelse om Kurland, som er meget interessant at stifte Bekendtskab med. (Bogladepris Kr. 1,00).

7) E. von Halling: **Det hemmelige russiske Politi** (80 Sider i stort Bogformat). I denne Bog, der til Undertitel har: »Okranaen og Cabinet noir«, skriver Forfatteren om det hemmelige russiske Politi. Meget interessant. (Bogladepris Kr. 1,50).

8) Aage Lotinga: **Det forraadte Europa**. Her skildrer Forfatteren Europa som bleven forraadt af en anden Verdensdel, idet han mener, at det er denne Verdenskrigen skyldes.

9) Otto von Gottberg: **Hans Hellers Helvedestogt** (90 Sider i alm. Bogformat). Dette er en Skildring af en Tyskers Ophold i en fransk Krigsfangelejr og hans forskellige Flugtforsøg. Meget spændende og interessant. (Bogladepris Kr. 1,00).

10) Orla Bock: **For Kupé og Kahyt** (52 Sider i 4to Format). Orla Bocks Navn er jo kendt over hele Landet fra Skagen til Gedser, fra Esbjerg til København, hvor han alle Steder har faaet Folk til at le. Dette er, som Forfatteren selv siger, en Ol muntre Historier til Oplæsning og Genfortælling, men man kan lige saa godt selv læse disse mange smaa Anekdoter. (Bogladepris Kr. 1,50).

Alle ovenst. 10 Nr. leveres for kun Kr. 3,95 + Porto.

Roms Almanakkers Præmie-Kupon 1921.

(Kan indsendes i aaben Konvolut)

Undertegnede udbeder sig tilsendt alle ovennævnte 10 Bøger til den nedsatte Pris **Kr. 3,95** + Porto.

Beløbet bedes taget pr. Efterkrav.

Navn ....

Adresse ....

Poststation ....

Skriv tydeligt Navn og Adresse

Vejrspaadomme for 1921.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er".

Januar: 1.—7. Frost og Sne. 8.—16. Ustadigt Vejr. 17.—22. Tøvejr. 23.—31. Sne.

Februar: 1.—5. Klar Luft. 6.—12. Meget koldt. 13.—20. Frost og Sne.

Marts: 1.—4. Frost. 5.—14. Regn og Blæst. 15.—21. Mildt. 22.—31. Ustadigt Foraarsvejr.

April: 1.—7. Bygevejr. 8.—13. Smukt Vejr. 14.—30. Foranderligt.

Maj: 1.—5. Køligt. 6.—19. Regnbyger. 20.—31. Varme.

Juni: 1.—5. Varmt. 6.—12. Torden. 13.—23. Ustadigt. 24.—31. Smukt Sommervejr.

Juli: 1.—9. Foranderligt. 10.—13. Regn og Tordenbyger. 14.—27. Varme. 28.—31. Ustadigt.

August: 1.—11. Varme. 12.—17. Omskiftende. 18.—23. Torden. 24.—30. Varme.

September: 1.—4. Ustadigt med Regnbyger. 5.—10. Varme. 11.—31. Mild Luft.

Oktober: 1.—8. Smukt. 9.—15. Regn og Kulde. 16.—26. Blæst. 27.—31. Klar Luft.

November: 1.—7. Blæst og Regn. 8.—12. Høj mild Luft. 13.—20. Koldt. 21.—30. Sne og Regn.

December: 1.—9. Frost og Sne. 10.—20. Ustadigt Vintervejr. 21.—31. Klar Frost og Sne.
